

ДЪРЖАВЕН
ФОНД
ЗЕМЕДЕЛИЕ

София 1618, бул. „Цар Борис III“ 136
тел.: 02/81-87-100, 02/81-87-202
факс: 02/81-87-267, dfz@dfz.bg, www.dfz.bg

ISO 9001:2015
ISO/IEC 27001:2013

Certificate No: BG/05831Q/0516
BG/05831S/0516

ОДОБРИЛ:

**НИКОЛАЙ КАВАРДЖИКЛИЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“
И РАЗПЛАЩАТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ
ЗА 2021 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод

Глава първа УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИ И СХЕМИ

I.Разплащателна агенция.....	6
1.Програма за развитие на селските райони.....	6
1.1.Информация за изпълнението на ПРСР 2014-2020 през 2021 г.	6
1.2.Администриране на средствата.....	18
1.3.Резултати от извършени одити	20
2.Директни плащания.....	22
2.1.Информация за извършеното подпомагане през 2021 г.....	22
2.2.Администриране на заявленията за подпомагане и приложимите схеми и мерки на дирекция „Директни плащания“	24
2.3.Резултати от извършени одити.....	27
3.Селскостопански пазарни механизми.....	27
3.1.Вино, промоционални програми и лицензии.....	27
3.2.Пчеларство, мляко и интервенции.....	35
3.3.Организации на производители на плодове и зеленчуци.....	38
3.4.Училищни схеми.....	41
3.5.Резултати от извършени одити	47
4. Програма за морско дело и рибарство /ПМДР/ 2014-2020 г.....	47
4.1.Междинно звено.....	47
4.1.1.Информация за извършеното подпомагане по Програма за морско дело и рибарство /ПМДР/ 2014-2020 г. през 2021 г.....	47
4.2.Сертифициращ орган по ОПРСР 2007-2013 и ПМДР 2014-2020 г.....	53
4.2.1.Сертификация на разходите по ПМДР 2014-2020 г.....	53
4.2.2.Осъществяване на дейности по прилагане на ОПРСР 2007-2013 г.....	55
5.Обобщени данни за сумите по линия на РА по програми и фондове за 2021 г....	55
6.Администриране на нередности и лоши вземания в РА	55
II.Програма САПАРД.....	56
III.Национално подпомагане.....	58
А.Краткосрочни схеми за подпомагане	58
Б.Инвестиционни схеми за подпомагане	73
IV.Технически инспекторат.....	80
Глава втора	
ДРУГИ ДЕЙНОСТИ	
Интегрирана система за администриране и контрол.....	84
Противодействие на измамите.....	85
Инспекторат.....	89

СЪКРАЩЕНИЯ

АЕП	Агроекологични плащания
АК	Агроекология и климат
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БЗ	Биологично земеделие
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВПС-1	Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност
ВПС-4.1	Поддържане на местообитанията на зимуващите видове гъски и ливаден блатар в обработваеми земи с орнитологично значение
ВПС-4.2	Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение
ГД АГРИ	Главна дирекция „Земеделие и развитие на селските райони” в ЕК
ДЖСК	Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и кози-майки под селекционен контрол
ДЗС	Схема за дребни земеделски стопани
ДПЖ	Схема за обвързано подпомагане за овце-майки и кози майки
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие”
ЕЖСК	Схема за обвързано подпомагане за млечни крави и/или месодайни крави под селекционен контрол
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране в земеделието
ЕФР	Европейския фонд за рибарство
ЗПЗП	Закон за подпомагане на земеделските производители
ИАСАС	Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
ИАСРЖ	Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
ИАОСЕС	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС”
ИСАК	Интегрираната система за администриране и контрол
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020
КД	Книга на длъжниците
МЗС	Схема за млади земеделски стопани
МИРГ	Местна инициативна рибарска група
МФС	Многогодишно финансово споразумение
МЗм	Министерство на земеделието
М12	Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите
М13	Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения
М13.1	Компенсационни плащания в планински райони
М13.2	Компенсационни плащания за други райони, засегнати от значителни природни ограничения
НБ	Национален бюджет
НГФ	Национален гаранционен фонд
НДП	Схема за национални доплащания на хектар земеделска земя
НДЖ1	Схема за национални доплащания за говеда, необвързана с производството
НДЖ3	Схема за национални доплащания за овце майки и кози майки, обвързана с производството

НДЖ4	Схема за отглеждане на овце майки и кози майки в икономически уязвими общини в Южна България
НДЖ5	Схема за отглеждане на овце майки и кози майки в необлагодетелстваните райони
НДКМ1	Схема за поддържане на производството на краве мляко в икономически уязвими ферми, обвързана с производството
НДКМ2	Схема за поддържане на производството на краве мляко в необлагодетелстваните райони, обвързана с производството
НДКМ3	Схема за поддържане на производството на краве мляко в нитратно уязвимите зони, обвързана с производството
НДТ	Схема за национално доплащане за тютюн
НПП	Национална програма по пчеларство
НР1	Мярка 211 – Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони
НР2	Мярка 212 – Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони
ОСП	Обща селскостопанска политика на Европейския съюз
ПМИ	Отдел Пчеларство мляко и интервенции
ПНДЖ1	Схема за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството
ПНДЖ3	Схема за преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството
ПНДП	Схема за преходна национална помощ за земя на хектар
ПНДТ	Преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РА	Разплащателна агенция
САПАРД	Специална предприсъединителна програма за развитие на земеделието и селските райони
СЕПП	Схема за единно плащане на площ
СЗ	Схема за обвързано подпомагане за зеленчуци
СЗо	Схема за обвързано подпомагане за оранжерийни зеленчуци
СКБТ	Схема за крави с бозаещи телета
СКЮ	Схема за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници
СМК	Схема за обвързано подпомагане за млечни крави
СПК	Схема за обвързано подпомагане за протеинови култури
СПМ	Селскостопански пазарни механизми
СПП	Схема за преразпределително плащане
СППЗ	Схема за специфично подпомагане на производителите на плодове и зеленчуци
СП	Схема за обвързано подпомагане за плодове
ЯМ	Схема за ягоди и малини, необвързана с производство
УО	Управляващ орган
УС	Управителен съвет

УВОД

Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) е юридическо лице на бюджетна издръжка, което е създадено със Закона за подпомагане на земеделските производители и съставя, изпълнява и отчита бюджет на първостепенен разпоредител с бюджет, който е част от държавния бюджет.

Фондът подпомага финансово регистрираните земеделски стопани, изпълнява функциите на Агенция САПАРД, предоставя средства на други лица и изпълнява други функции, когато това е предвидено със закон. ДФЗ е акредитиран като единствена Разплащателна агенция (РА) от датата на издаване на Акта за акредитация за прилагане на Общата селскостопанска политика (ОСП) и Общата политика по рибарство (ОПР) на Европейския съюз.

Фондът осъществява дейността си съгласно приложимото европейско законодателство, Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), приети от Управителния съвет (УС) на Фонда решения, правила, програми и указания, Устройствения правилник и Правилника за дейността на Държавен фонд „Земеделие“.

Настоящият отчет е изготвен във връзка с изпълнение на изискванията на Закона за подпомагане на земеделските производители: чл. 3а: „Изпълнителният директор на Разплащателната агенция ежегодно до 31 март изготвя и представя на министъра на земеделието годишен отчет за дейността на агенцията“ и чл. 19, ал. 5: „Председателят на управителния съвет представя в Министерския съвет до 30 април отчет за дейността на фонда за предходната година“.

Глава първа

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИ И СХЕМИ

I. РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ

1. ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ПРСР)

1.1 Информация за изпълнението на ПРСР 2014-2020 през 2021 г.

Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) се прилага в България за втори програмен период 2014-2020 г. Програмата е структурирана около пет тематични приоритета и петнадесет приоритетни области на политиката за развитие на селските райони.

В съответствие с целите на политиката на ЕС за развитие на селските райони Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. има три цели:

- Повишаване на конкурентоспособността и балансирано развитие на селското и горското стопанство и преработващата промишленост.
- Опазване на екосистемите и устойчиво управление, използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост, предотвратяване на климатичните промени и приспособяване към тях.
- Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

Реализирането на тези цели се постига чрез следните мерки, които се договарят от Разплащателната агенция по силата на договор за делегиране на функции по прилагане на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. с Министерство на земеделието:

Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”

През 2021 година са сключени 5 договора по подмярката с одобрена субсидия 3 155 508.22 лв. Това са заявления за подпомагане, които са били със спряна обработка, заради разследване от страна на компетентните органи, както и такива, които са били с постановени откази от страна на ДФ „Земеделие“, които в последствие са отменени от Съда и по заявленията са сключени договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” – прием през ИСУН

- Със Заповед № РД 09-522 от 03.07.2020 г. на заместник-министъра на земеделието е отворена Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.008 „Целеви прием за земеделски стопани в сектор Животновъдство“ по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ на Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. Със заповед № РД09-754 от 26.07.2021 г. бюджетът по процедурата е увеличен на левовата равностойност на 62 000 000 евро (121 259 600 лв.).

По процедурата са подадени общо 647 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 147 713 799.70 лева. Със заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ на 13.08.2021 г. е назначена Оценителна комисия за 645 броя

проектни предложения. Два броя ПП са спрени от обработка. На етап оценка на АСД /административно съответствие и допустимост/ са изпратени 622 уведомителни писма по всички проектни предложения, за които са установени липси и/или нередовности, както и над 300 броя доуточняващи писма.

- Със Заповед № РД 09-399 от 19.04.2021 г. е обявена процедура за прием (№ BG06RDNP001-4.012) чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. Разполагаемият бюджет по приема е в размер на 220 880 000.00 евро /431 997 104.00 лева/. Приети са 1 991 бр. проектни предложения с обща стойност на заявената субсидия от 787 601 062.61 лв., от които 123 бр. проектни предложения са дублирани и 1868 бр. подлежащи на оценка с обща стойност на заявената субсидия в размер на 734 722 906.50 лв. Към настоящия момент, при спазване на срока по Условия за кандидатстване е извършено посещение на място на 680 бр. проектни предложения, подадени по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.012, включващи разходи за създаване на трайни насаждения и строително-монтажни работи, което дава право на кандидатите да стартират изпълнение на инвестиционните си намерения.

Подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“

- Със Заповед № РД 09-660 от 18.07.2018 г. е обявена процедура чрез подбор № BG06RDNP001-4.002 по Подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от ПРСР 2014-2020 г. Разполагаемият бюджет по приема е в размер на 12 500 000.00 евро /24 447 500.00 лв./. Постъпили са 244 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 7 182 179.42 лв.

За 11 бр. проектни предложения, в ДФЗ-РА са изготвени решения за пълно оттегляне с прекратяване на обработката.

Към 31.12.2021 г. са одобрени 123 бр. проектни предложения с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 3 627 923.83 лв., а 47 бр. проектни предложения са предложени за отхвърляне.

- Със Заповед № РД09-568/16.07.2020 г. е обявена процедура чрез подбор № BG06RDNP001- 4.009 по подмярка 4.1.2. „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от ПРСР 2014-2020 г. Подаването на проектите предложения се осъществи чрез ИСУН 2020. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е в размер на 9 779 000 лв. Постъпили са 286 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 4 090 767.00 лв.

Със Заповед на изпълнителния директор от 02.12.2021 г. е определен състава на оценителна комисия за разглеждане на постъпилите проектни предложения на етап Оценка за административно съответствие и допустимост (ОАСД) и Техническа и финансова оценка (ТФО). От общо постъпили 286 проектни предложения за разглеждане на етап ОАСД са разпределени 258 бр. проектни предложения, а останалите 28 са оттеглени от кандидатите. Проектните предложения, включващи инвестиции в строително-монтажни дейности и създаване на трайни насаждения са разпределени за извършване на посещение на място.

Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”

- По прием, обявен със Заповед № РД 09-781 от 06.11.2015 г. на Министъра на земеделието и изменена със Заповед № РД 09-6 от 05.01.2018 г. за увеличение на бюджета за заявления за подпомагане, получили под 55 т. са договорени 15 проекта със стойност на БФП в размер на 13 044 836.79 лв.

- Със Заповед № РД 09-79 от 09.02.2018 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-4.001) чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти” от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от ПРСР 2014-2020 г. Разполагаемият бюджет по приема е в размер на 85 000 000.00 евро /166 243 000.00 лв./. Приети са 593 заявления, от които 5 бр. проектни предложения, подадени извън срока, 50 бр. дублирани и 538 бр. подлежащи на оценка с обща стойност на заявената субсидия в размер на 631 810 317.32 лв.

Със Заповед № РД 09-893 от 16.09.2019 г. общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е увеличен на 241 188 575.38 лв.

В тази връзка се сключиха договори за безвъзмездна финансова помощ за проектните предложения, получили 70 точки съгласно критериите за подбор.

Съгласно Заповед № РД 09-767 от 29.07.2021 г. бюджетът по процедурата е увеличен, в резултат на което на 19.08.2021 г. е назначена нова Оценителна комисия за разглеждане, оценяване и класиране на 21 броя проектни предложения, получили между 66 и 69 точки, съгласно критериите за подбор по подмярката на етап предварителна оценка. Към 31.12.2021 г. е приключена оценката на етап ОАСД. След приключване на процедурата по обжалване, за допустимите проектни предложения ще бъде извършена техническа и финансова оценка.

По цитираната процедура през 2021 г. са договорени 29 бр. проектни предложения със стойност на БФП в размер на 29 569 693.99 лв.

- Със Заповед № РД 09-1006 от 14.10.2021 г. на Министъра на земеделието е обявена процедура за прием BG06RDNP001-4.015. Разполагаемият бюджет по приема е в размер на 197 956 861.00 евро / 387 164 028.74 лв./.

Подмярка 4.2.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма“

На 22.10.2019 г. Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 обявява процедура чрез подбор №BG06RDNP001-4.007 на проектни предложения по подмярка 4.2.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти по Тематичната подпрограма“. Общия размер на средствата, които могат да бъдат предоставени по процедурата за всички одобрени проектни предложения възлиза на 3 295 760 лева.

В рамките на приема са подадени 5 проектни предложения с обща стойност на заявената БФП в размер на 383 603.10 лева. Със заповед от 01.04.2021 г. на изпълнителния директор е назначена оценителна комисия за разглеждане, извършване на оценка, класиране на подадените проектни предложения и изготвяне на административни договори за безвъзмездна финансова помощ/откази за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Работата на оценителната комисия е приключила на 11.11.2021 г. като са издадени решения за отказ от финансиране на всички подадени проектни предложения.

Подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“

Със Заповед № РД 09-395 от 08.05.2020 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-5.001) чрез подбор на проектни предложения по подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ от мярка 5 „Възстановяване на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. Общият размер на безвъзмездната финансова

помощ по процедурата е в размер на 45 905 931 лв., с гарантиран бюджет в размер 9 387 840 лв. за кандидати – публични субекти.

В периода на прием са постъпили 46 проектни предложения, подлежащи на оценка (43 броя от частни субекти и 3 бр. от публични субекти) с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 25 246 217.01 лв. от частните субекти и 8 100 500.64 лв. от публични субекти. След проведена оценка за административно съответствие и допустимост и техническа и финансова оценка са предложени за одобрение 33 проектни предложения, подадени от частни субекти, с общ размер на субсидията 10 899 439.00 лв. С одобрените кандидати са сключени 30 броя договори с размер на безвъзмездна финансова помощ /БФП/ в размер на 10 419 875.21 лв.

Оценката на проектните предложения, подадени от публични субекти (Българската агенция по безопасност на храните - БАБХ, ИА „Борба с градушките“ и Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт „Проф. Д-р Г. Павлов“) на етап ОАСД и ТФО приключи на 12.11.2021 г. Трите проектни предложения са одобрени, изпратени са писма за одобрение и предстои подписване на договори за БФП. Общият размер на одобрената безвъзмездна финансова помощ е в размер на 7 317 220.58 лв.

Процедура № BG06RDNP001-5.003 – частни субекти:

Със Заповед № РД 09-95 от 02.02.2021 г. е обявена процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ от мярка 5 „Възстановяване на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (BG06RDNP001-5.003). Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е в размер на 23 469 600.00 лв.

Постъпили са 22 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 9 537 648.64 лв.

Назначената оценителна комисия е приключила работата си и е издала оценителен доклад, който е одобрен от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ на 22.11.2021 г. По процедурата са одобрени за финансиране всички подадени 22 броя проектни предложения, като одобрената безвъзмездна финансова помощ по проектите е 7 324 471.80 лв. Изпратени са писма за одобрение до кандидатите.

Процедура № BG06RDNP001-5.004 – публични субекти:

Със Заповед № РД 09-113 от 09.02.2021 е обявена процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ от мярка 5 „Възстановяване на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (BG06RDNP001-5.004). Със Заповед № РД 09-113 от 10.05.2021 г. срокът за подаване на проектни предложения е удължен до 10.06.2021 г. Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е в размер на 2 933 700.00 лв.

Постъпили са 2 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 1 885 346.01 лв.

Назначената оценителна комисия е приключила работата си и е издала оценителен доклад, който е одобрен от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ на 12.11.2021 г. По процедурата са одобрени за финансиране всички подадени проектни предложения, като одобрената безвъзмездна финансова помощ по проектите е 1 876 229.63 лв. Изпратени са писма за одобрение до кандидатите.

Подмярка 5.2 „Инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал, нарушени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“

На 18.08.2020 г., със Заповед № РД 09-654 от 17.08.2020 г. е обявена процедура за прием по подмярка 5.2 „Инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал, нарушени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития“ в ИСУН 2020. Подпомагането по процедура № BG06RDNP001-5.002 е насочено към възстановяване на производствения потенциал, нарушен от остро заразни заболявания по свинете, дребните преживни животни /овце и кози/ и птиците. Помощта е предназначена за възстановяване на онези компоненти от производствения потенциал на фермата, които са били повредени или унищожени в резултат на посочените събития.

Общият размер по процедурата е в размер на 15 646 400 лева. Постъпили са 3 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ, равняваща се на 1 903 599.96 лв. Назначена е оценителна комисия /ОК/ за извършване на оценка на етап ОАСД и ТФО на подадените проектни предложения.

Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани”

- Със Заповед № РД 09-239 от 12.03.2018 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-6.001) чрез подбор на проектни предложения по Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани” от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014-2020 г. Бюджетът по процедурата е в размер на 22 000 000.00 евро /43 027 600.00 лв./. Постъпили са 1 652 проектни предложения, подлежащи на оценка с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 81 116 805.00 лв.

Със Заповед № РД 09-211 от 25.02.2020 г. бюджетът е увеличен на 28 600 000.00 евро/55 935 880.00 лв. /. Допълнително са разгледани 212 бр. проектни предложения, оценени с над 35 точки съгласно критериите за подбор.

През 2021 г. са сключени 80 договора със стойност на БФП в размер на 3 911 600 лв.

- Със заповед № РД 09-1148/25.11.2021 г. на заместник-министъра на земеделието стартира прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор BG06RDNP001-6.011 по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г., с период на прием до 28.02.2022 г. и бюджет от 24 447 500.00 лв.

Подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства”

- Със Заповед № 09-623 от 28.06.2019 г. е обявена процедура чрез подбор BG06RDNP001-6.007 на проектни предложения по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г. през ИСУН. Разполагаемият бюджет по приема е в размер на 43 027 600.00 лв.

Постъпили са 2 459 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената БФП в размер на 72 139 683 лв.

В списъка с одобрени проектни предложения по подмярката са включени 1 464 броя, а 173 са включени в списъка като резерви.

Със заповед № РД 09-753/26.07.2021 г. на заместник – министъра на земеделието бе увеличен бюджета по процедурата с 4 635 246.00 лв., необходими за финансиране на 158 проектни предложения от резервния списък. През 2021 година са сключени 1556 договора на стойност 45 648 372.00 лв.

- На 06.03.2020 г., на основание Заповед № 09-250 от 06.03.2020 г. на заместник-министъра на земеделието, стартира целеви прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор BG06RDNP001-6.008 по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. Във връзка с установените в страната през последните години огнища на силно заразни болести по дребните преживни животни, свине и птици, подмярката е насочена към сектор „Животновъдство“ с цел повишаване на биосигурността в страната. Общият размер на средствата, които са предоставени по процедурата за всички одобрени проектни предложения възлиза на 11 734 800 лв. Общият размер на финансовата помощ за един кандидат е 29 337 лева.

Постъпили са 214 бр. проектни предложения, от които 197 бр. за разпределение, с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ от 6 155 181.00 лв.

След приключването на етап Техническа и финансова оценка са одобрени за финансиране 128 проектни предложения като успоредно с това стартира изпращането на уведомителни писма за одобрение и предстои сключване на административни договори с кандидатите.

- Със заповед № РД 09-1159/30.11.2021 г. на заместник-министъра на земеделието стартира прием на проектни предложения по Процедура чрез подбор BG06RDNP001-6.012 по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г., с период на прием до 02.03.2022 г. и бюджет от 39 116 000.00 лв.

Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“

- Със Заповед № РД 09-830 от 04.09.2018 г. е обявена процедура чрез подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-6.003 „Развитие на услуги във всички сектори и други неземеделски дейности“ по подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014-2020 г. Разполагаемият бюджет по приема е левовата равностойност на 35 000 000 евро /68 453 000 лв./. Приети са 471 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ 127 942 987.99 лв.

Със Заповед № РД09-696 от 12.07.2021 г. на Ръководителя на управляващия орган на ПРСР 2014-2020 г. е увеличен бюджета по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-6.003 „Развитие на услуги във всички сектори и други неземеделски дейности“ по подмярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от ПРСР 2014 – 2020 г., както следва:

- за проектни предложения, подадени от кандидати микропредприятия и земеделски стопани за дейности, свързани със „Социални грижи с настаняване на възрастни лица и хора с физически увреждания“ и „Дневни грижи за малки деца“ от 13 690 600.00 лева на 26 794 460.00 лева.

- за проектни предложения, подадени от кандидати микропредприятия, които не са земеделски стопани от 32 857 440.00 лева на 52 415 440.00 лева, с което е увеличен и общият бюджет по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-6.003 „Развитие на услуги във всички сектори и други неземеделски дейности“ по подмярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от ПРСР 2014 – 2020 г. от 68 453 000.00 лева на 101 114 860.00 лева. Описаното увеличение предоставя възможност за финансиране на всички подадени проектни предложения, получили не по-малко от 40 точки по критериите за подбор на предварителна оценка, определящи допустимостта на кандидатите.

През 2021-ва година е сформирана нова Оценителна комисия, която е разгледала на етап Оценка на административното съответствие и допустимост 156 бр. проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 41 283 616.13 лева, разпределени както следва:

- 48 бр. проектни предложения, подадени от кандидати микропредприятия и земеделски стопани за дейности, свързани със „Социални грижи с настаняване на възрастни лица и хора с физически увреждания“ и „Дневни грижи за малки деца“, които на предварителна оценка по критериите за подбор са получили по-малко от 78 точки /но не по-малко от минималния брой от 40 точки, определящ допустимостта на кандидата/ с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 15 934 125.75 лева.

- 108 бр. проектни предложения, подадени от кандидати микропредприятия, които не са земеделски стопани, които на предварителна оценка по критериите за подбор са получили по-малко от 58 точки /но не по-малко от минималния брой от 40 точки, определящ допустимостта на кандидата/ с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 25 349 490.38 лева.

Предстои изготвянето на протокол от Оценка на административното съответствие и допустимост и публикуването на резултатите от оценката.

- Със Заповед № РД 09-831 от 04.09.2018 г. е обявена процедура за подбор на проектни предложения № BG06RDNP001-6.004 „Производство на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функционирането на Европейския съюз“ по подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ от ПРСР 2014-2020 г. Разполагаемият бюджет по приема е левовата равностойност на 30 000 000 евро /58 674 000 лв./. Постъпили са 270 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената субсидия от 77 454 006.02 лв.

Със Заповед № РД 09-1006 от 10.12.2020 г. на Ръководителя на управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г., е увеличен бюджета за кандидати микропредприятия, които не са земеделски стопани от 35 204 400.00 лева /18 000 000.00 евро/ на 52 026 048.89 лева /26 600 904.43 евро/, с което е увеличен и общия бюджет по процедура чрез подбор № BG06RDNP001-6.004 „Производство на продукти, които не са включени в приложение I от договора за функционирането на европейския съюз“ по подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от 58 674 000.00 лева /30 000 000.00 евро/ на 75 495 648.89 лева /38 600 904.43 евро/ като увеличението е в размер на 16 821 648.89 лева /8 600 904.43 евро/. Описаното увеличение предоставя възможност за финансиране на всички подадени проектни предложения, получили не по-малко от 40 точки по критериите за подбор на предварителна оценка, определящи допустимостта на кандидатите.

През 2021-ва година е сформирана нова Оценителна комисия, която е разгледала на етап Оценка на административното съответствие и допустимост 68 бр. проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 17 642 553.07 лева. Оценителната комисия е приключила работа по Оценка на административното съответствие и допустимост на описаните проектни предложения, като до Техническа и финансова оценка са допуснати 23 проектни предложения с обща стойност на заявената безвъзмездна финансова помощ в размер на 7 333 221.24 лева.

Предстои извършването на техническа и финансова оценка за всички проектни предложения преминали успешно Оценката на административно съответствие и допустимост.

Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“

По прием, обявен със Заповед РД 09-552 от 02.08.2016 г., през 2021 г. е сключен 1 брой административен договор с одобрен размер на безвъзмездната финансовата помощ – 3 934 641.85 лв. Същият е сключен след преразглеждане на заявление за подпомагане на основание получено решение на Върховен административен съд на Р. България.

Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, прием чрез ИСУН 2020

• Със Заповед № РД 09-240 от 12.03.2018 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-7.008-Енергийна ефективност) чрез подбор на проектни предложения по Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 - Основни услуги и обновяване на селата в селските райони от ПРСР 2014-2020 г. Бюджетът на приема е в размер на 10 000 000.00 евро / 19 558 000.00 лв. /. Приети са 51 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената субсидия от 26 860 733.58 лв.

През 2021 г. са сключени 2 броя административни договори с одобрен размер на безвъзмездната финансовата помощ – 438 093.23 лв.

• Със Заповед № РД 09-206 от 06.03.2018 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-7.001-Улици) чрез подбор на проектни предложения по Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“. Бюджетът на приема е в размер на 50 000 000.00 евро /97 790 000.00 лв./ . Приети са 148 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената субсидия от 168 378 408.74 лв.

Със заповед РД 09-56 от 25.01.2021 г. бюджетът по процедурата е увеличен до левовата равностойност на 75 805 975.09 евро (148 261 326.08 лв.).

През 2021 г. са назначени две нови оценителни комисии за извършване оценка на административно съответствие и допустимост и техническа и финансова оценка на проектните предложения, които са приключили.

През 2021 г. са сключени 16 броя административни договори с одобрен размер на безвъзмездната финансова помощ – 13 552 540.86 лв.

Подмярка 7.3. „Широколенцова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрене и разширяване, пасивна широколенцова инфраструктура и мерки за достъп до решения чрез широколенцова инфраструктура и електронно правителство“

Със Заповед № РД 09-81 от 28.01.2021 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-7.014) чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.3. „Широколенцова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрене и разширяване, пасивна широколенцова инфраструктура и мерки за достъп до решения чрез широколенцова инфраструктура и електронно правителство“. Разполагаемият бюджет по приема е левовата равностойност на 42 000 000 евро (82 143 600.00 лв.). Постъпило е едно проектно предложение със стойност на заявената субсидия в размер на 82 143 600.00 лв.

Проектното предложение е в процес на обработка, има изпратено писмо за изискване на допълнителна информация, като се очаква нейното представяне и/или документи от страна на бенефициера.

Подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата” – прием в ИСУН 2020

Със Заповед № РД 09-481 от 22.06.2020 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-7.015) чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природно наследство на селата”. Общия бюджет по подмярката е в размер на 28 423 283 лв.

Със заповед № РД 09-58 /25.01.2021 г. на заместник – министъра на земеделието бюджетът по процедурата е увеличен до размера на левовата равностойност на 35 362 817.00 евро (69 162 597.49 лв.)

В периода на прием са постъпили 133 проектни предложения, подлежащи на обработка, с обща стойност на заявената БФП в размер на 76 203 872.02 лв.

Към 31.12.2021 г. проектните предложения се обработват на етап техническа и финансова оценка.

Подмярка 8.1 „Залесяване и поддръжка“

На 16.07.2020 г., със Заповед № РД 09-567 от 16.07.2020 г. е обявен прием в ИСУН 2020 по Подмярка 8.1 „Залесяване и поддръжка“ от мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите“ от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Подпомагането по процедура № BG06RDNP001-8.005 е насочено към първоначално залесяване и поддръжка на земеделски и неземеделски земи.

Общият размер на БФП, която е предоставена по процедурата за всички одобрени проектни предложения възлиза на 18 028 131 лева.

В периода на прием са постъпили 22 проектни предложения със заявена стойност на БФП в размер на 3 179 551.10 лева. Предстои да бъде извършена оценка на административно съответствие и допустимост и техническа и финансова оценка.

През 2021 г. съгласно заповед от 25.02.2021 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ е назначена оценителна комисия за извършване оценка на административно съответствие и допустимост и техническа и финансова оценка на проектите предложения, която към настоящия момент е на етап приключена оценка на административно съответствие и допустимост. Предстои извършване на техническа и финансова оценка.

Подмярка 8.3. Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития

Със Заповед № РД 09-630 от 10.07.2018 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-8.004) чрез подбор на проектни предложения по Подмярка 8.3. „Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от мярка 8 „Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите“ от ПРСР 2014-2020 г.

Бюджетът на приема е в размер на 17 058 999.90 евро /33 363 992.00 лв./. Постъпили са 31 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената БФП в размер на 51 335 531.48 лв.

Със заповед № РД09-59 от 25.01.2021 г. бюджетът по процедурата е увеличен на 20 473 705.90 евро (40 042 474.00 лв.)

През 2021 г. съгласно заповед от 11.08.2021 г. на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ е назначена нова оценителна комисия за извършване оценка на административно съответствие и допустимост и техническа и финансова оценка на проектите предложения, която е приключила.

През 2021 г. по подмярката са сключени 2 бр. договора с одобрена безвъзмездна финансова помощ в размер на 5 066 994,22 лв.

Подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“

Със Заповед № РД 09-397 от 25.04.2018 г. е обявена процедура за прием (BG06RDNP001-8.001) чрез подбор на проектни предложения по Подмярка 8.6. „Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти“ от мярка 8 „Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите“ от ПРСР 2014-2020 г. Бюджетът на приема е в размер на 18 000 000.00 евро /35 204 400.00 лв /. Постъпили са 191 проектни предложения, подлежащи на оценка, с обща стойност на заявената БФП в размер на 76 235 686.39 лв.

През 2021 г. е назначена нова оценителна комисия. Към 31.12.2021 г. проектите предложения са на етап оценка на административно съответствие и допустимост.

През 2021 г. по подмярката са сключени общо 48 бр. договори, като одобрените разходи са в размер на 39 475 401.67 лв., а договорената субсидия е в размер на 19 460 413.87 лв.

Подмярка 19.2 „Водено от общностите местно развитие”

Всички одобрени стратегии за WOMP – 64 броя (вкл. на МИГ „Луковит – Роман“) са с финансиране в размер на 364 581 107.86 лева, на основание Наредба № 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. Стойността на бюджетите по ПРСР 2014 – 2020 г. от тях е в размер на 178 920 431.00 лв.

През 2021 година са постъпили нови 158 бр. писма с оценителни доклади по приключени от МИГ процедури за прием на проектни предложения, за които съгласно чл. 60, ал. 1 от Наредба 22 от 14.12.2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 държавен фонд „Земеделие“ извършва проверка за спазване на процедурата по подбор на проектни предложения, финансирани изцяло или частично от ЕЗФРСР. За периода на 2021 година е извършен контрол общо на 239 броя процедури за подбор на проектни предложения (постъпили през 2020 и 2021). От тях 4 броя са със заповед за отказ от финансиране на проектите, подадени към тях.

През 2021 г. от процедурите, преминали проверка и контрол със сключени договори за финансово подпомагане са 474 проектни предложения с обща стойност на финансирането в размер на 43 683 698.11 лв., от тях 129 договора с получатели общини.

Подмярка 21.3 „Извънредно временно подпомагане за малки и средни предприятия (МСП) и признати групи и организации на производители COVID 3”

На 26 октомври 2020 г. стартира прием на заявления за подпомагане по подмярка 21.3 „Извънредно временно подпомагане за малки и средни предприятия и признати групи и организации на производители COVID 3” от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. Приемът по подмярка COVID 3 е обявен със Заповед № 03-РД/3575 от 19 октомври 2020 г. на изпълнителния директор на ДФЗ – РА, а кандидатстването се осъществи чрез подаване на заявления в Областните дирекции на ДФ „Земеделие” по местонахождение на предприятието или по адрес на седалището на юридическото лице. Със заповед № 03-РД/3575#1 от 15.01.2021 г. бюджета по подмярка 21.3 е увеличен до левовата равностойност на 4 203 341.85 евро (8 220 896.00 лв.). В рамките на приема са постъпили 211 проекта, от които 3 бр. са в процедура по оттегляне, след подадено искане от страна на кандидатите. В резултат от извършените административни проверки, 194 заявления отговарят на критериите за допустимост и са предложени за одобрение за подпомагане.

Таблица № 1 – сключени договори по ПРСР 2014-2020 за 2021 г.

Мярка	Брой	Договорена субсидия лв.
Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства”	5	3 155 508.22
Подмярка 4.1.2 „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства”(ТПП)	115	3 169 743.72
Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти”	44	42 614 530.78
Подмярка 5.1 „Подкрепа за инвестиции в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия	30	10 419 875.21
Подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани”	80	3 911 600.00

Подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“	1558	45 707 046.00
Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ – общо	124	28 936 472.99
• Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ - УСЛУГИ	118	27 346 300.68
• Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ - ПРОИЗВОДСТВО	6	1 590 172.31
Подмярка 8.3. Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития	2	5 066 994.22
Подмярка 8.6. Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти	48	19 460 413.87
Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ - общо	19	17 925 275.94
• Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ – прием 2016	1	39 34 641.85
• Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ – УЛИЦИ	16	13 552 540.86
• Подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ – ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	2	438 093.23
Подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“	474	43 683 698.11
ОБЩО:	2499	224 051 159.06

*Справката е по данни в ИСАК към 31.12.2021 г. и включва действащите договори

На етап договаряне на проектните предложения по прилагането на мерките и подмерките от „Програмата за развитие на селските райони“ за периода 2014-2020 г. са идентифицирани следните основни проблеми:

- Обработка на голям брой процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през 2021 г. и затруднение в спазването на сроковете за договаряне след въвеждане на нови правила за работа, залегнали в приложимата нормативна уредба:

- Закон за подпомагане на земеделските производители (Обн. ДВ. бр.58 от 22 Май 1998 г.);

- Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (Обн. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015 г.);

- Постановление № 162 от 5 юли 2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 - 2020 г. (Обн. ДВ. бр.53 от 12 Юли 2016 г.).

Изброените обстоятелства налагат назначаване на оценителни комисии за паралелно администриране и контрол на проектите в двете системи ИСУН 2020 и ИСАК.

Предприети мерки:

- Организиране на процеса на договаряне чрез оценителни комисии, разработване и въвеждане на специфични единни процедури и контролни механизми за паралелна работа в две информационни системи ведно с надграждане на ИСАК, привеждането на процедурите за работа в съответствие с критериите за акредитация на Разплащателна агенция;
 - Командироване на служители от областните подразделения на ДФ „Земеделие“ - РА и от компетентната дирекция по оторизация на плащанията;
 - Провеждане на обучения на персонала;
 - Изграждане на добра координационна връзка с ЦКЗ към Министерски съвет, което допринася за бързо и навременно отстраняване на възникнали в процеса на работа недостатъци и слабости, произтичащи от спецификата на оценката по ПРСР 2014-2020 г.
 - Проблеми, свързани с прилагане нормативна уредба по мерките/подмерките от ПРСР 2014-2020 г. за приемите чрез ИСУН 2020.
- Предприети мерки:
- Активна комуникация с Управляващия орган на ПРСР 2014-2020 г. и привеждане на процедурите за работа в съответствие с предоставените становища;
 - Изпратени са редица предложения за нормативни изменения в ЗУСЕСИФ и ЗПЗП.
 - Представяне от страна на бенефициерите на неактуални изискуеми по съответната процедура документи към датата на подаване на молбите за анексиране на договори:
- Предприети мерки:
- Закупени са електронни подписи за служителите от дирекцията и е осигурен служебен електронен достъп до системата за Междурегистров обмен на справочна и удостоверителна информация Regix.

Таблица № 2 – Оторизирани средства по мерки от ПРСР 2014 – 2020 г. през 2021 г.

Мярка	Субсидия (лв.)
Мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство“	2 546 289.80
Мярка 4 „Инвестиции в материални активи“	124 026 882.43
Мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“	51554982.28
Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“	244 633 502.73
Мярка 8 „Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване на жизнеспособността на горите“	9 962 768.65
Мярка 9 „Създаване на групи и организации на производителите“	2 919 389.42
Мярка 10 „Агроекология и климат“ *	35739741.62
Мярка 11 „Биологично земеделие“	45626937.08
Мярка 12 „Плащания по Natura 2000 и Рамковата директива за водите“	46 873 920.18
Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“	98851322.96
Мярка 14 „Хуманно отношение към животните“	7 286 615.98
Мярка 19 „Подкрепа за местно развитие по LEADER (BOMP - водено от общностите местно развитие)“	22 830 610.91

Мярка 20 „Техническа помощ“	14 793 622.74
Мярка 21 "COVID-19"	10 250 686.51
ВСИЧКО:	717 897 273.29

* Оторизираните суми по мерки 10, 11, 12 и 13 обхващат кампания 2020 г. и кампания 2021 г. През календарната 2021г. са извършвани и преизчисления на заявления от предходни кампании

1.2 Администриране на средствата

На етап оторизация на плащанията по прилагането на мерките от „Програмата за развитие на селските райони“ за периода 2014-2020 г., бяха идентифицирани следните основни проблеми:

- Затруднения от страна на ползвателите на безвъзмездна финансова помощ при изпълнението на одобрени проекти по ПРСР 2014-2020 г., свързано със спазване на критерии за допустимост, критерии за подбор, ангажменти или други задължения, определени в националното законодателство и правото на Европейския съюз.

Предприети мерки:

Изготвено е и публикувано на сайта на ДФ „Земеделие“ Ръководство за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. Ръководството има за задача да улесни бенефициерите чрез предоставяне на конкретна, синтезирана и систематизирана информация относно техните основни права и задължения, за да се осигури ефективно техническо и финансово изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ. Оперативното ръководство описва процедурите, които трябва да бъдат приложени от бенефициера, за да се осигури ефективно управление на договора за безвъзмездна финансова помощ, както и коректното отчитане на изпълнението на проекта. С цел по-добра информираност Ръководството за изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. беше изпратено през ИСУН до всички бенефициери.

- Затруднения от страна на ползвателите на безвъзмездна финансова помощ при подготовка на документите, подавани към заявките за плащане и изпълнението на одобрени проекти по ПРСР 2014-2020 г.

С цел по-голяма оперативност и оказване на съдействие на ползвателите на безвъзмездна финансова помощ на сайта на ДФ „Земеделие“ са публикувани горещи мобилни телефони, на които бенефициерите по ПРСР имат възможност да задават въпроси, да получат конкретна информация относно проекта си или преписка. С цел максимална оперативност и достоверност на информацията, в рамките на до 3 работни дни с бенефициера се свързва експертът, обработващ преписката, а в случай че желае да проведе среща на място, то ежеседмично се организира „Ден на отворените врати“ в РА, в който биха могли да получат интересуващата ги информация.

РА организира периодично срещи с бенефициери – възложители по ЗОП, по време на които се разясняват заложените контроли с оглед изпълнение на изискванията на ПРСР и се дискутират приложимите разпоредби на законодателството в областта, така че участниците в операциите да бъдат информирани за финансирането и предвидените критерии за изпълнение на финансовите правила на ЕС, което да гарантира ефективното изпълнение на договорите им по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) 2014-2020 г.

РА организира и срещи с представители на Местните инициативни групи, по време на които да се запознаят с правилата за разглеждане и оценяване на проектите, които се подпомагат с безвъзмездна финансова помощ от европейските структурни и инвестиционни фондове. Представя се информация по възникнали проблеми, свързани с осъществяване на

предварителен и последващ контрол на инвестициите, сключване на допълнителни споразумения, както и подаване на заявки за плащане към проектите, които реализират.

- Затруднения от страна на ползвателите на безвъзмездна финансова помощ при подготвяне на отговор в случаите, когато е изпратено писмо от страна на ДФ „Земеделие“ с искане за представяне на допълнителни документи и/или разяснения във връзка с подадени заявки за плащане.

Предприети мерки:

С цел улесняване на ползвателите на безвъзмездна финансова помощ, както и по-голяма прозрачност в работата на ДФ „Земеделие“, в изпращаните до бенефициерите писма се посочват служителите и телефонните им номера, на които при необходимост бенефициерите могат да получат допълнителна информация и/или разяснения относно посочените в изпратеното писмо констатации или забележки.

Таблица № 3 - Изразходвани суми по ПРСР 2014-2020 г. през 2021 г.

Мярка	Подмярка	ЕЗФРСР	НБ	Общо
Мярка 2 - Консултантски услуги за малки земеделски стопани	2.1.2	2 164 346	381 943	2 546 290
Мярка 4 - Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства	4.1	66 723 253	16 592 124	83 315 377
Мярка 4 -Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма	4.1.2	534 323	94 292	628 616
Мярка 4 -Подкрепа за инвестиции в развитието на селскостопански продукти	4.2	32 700 569	7 387 770	40 088 339
Мярка 6 -Помощ при стартиране за млади земеделски стопани	6.1	12 271 728	1 363 525	13 635 253
Мярка 6 - Помощ при стартиране за развитието на малки стопанства	6.3	28 471 677	5 024 414	33 496 090
Мярка 6 - Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности	6.4.1	3 858 342	680 884	4 539 226
Мярка 7 - Основни услуги и обновяване на селата в селските райони	7.2	206 550 147	36 450 025	243 000 171
Мярка 7 - Основни услуги и обновяване на селата в селските райони	7.6	1 388 332	245 000	1 633 331
Мярка 8 - Инвестиции в развитието на горските площи и горите.		8 468 353	1 494 415	9 962 769
Мярка 9 - Учреждаване на групи и организации на производителите		2 627 450	291 939	2 919 389
Мярка 10 - Агроекологични плащания - 59 (3) (a) - 59 (4) (b)		26 812 164	8 937 395	35 749 559
Мярка 11 - Биологично земеделие		34 225 236	11 421 063	45 646 298
Мярка 12 - Натура-2000		35 155 427	11 718 494	46 873 920
Мярка 13 - Плащания за райони.изправени пред природни ограничения		74 141 995	24 714 052	98 856 047

Мярка 14 - Плащания за хуманно отношение към животни		6 193 736	1 093 012	7 286 747
Мярка 19 - Водено от общностите местно развитие		20 547 553	2 283 058	22 830 611
Мярка 20 - Техническа помощ		12 574 579	2 219 043	14 793 623
Мярка 21 - Ковид 19		8 713 084	1 524 958	10 238 042
Общо		575 409 210	132 392 448	707 801 658

**Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“*

1.3. Резултати от извършени одити

През 2021 г. във връзка с извършен одит № RD3/2017/008/BG бе получено официално съобщение от ЕК съгласно член 34, параграф 3, ал. 3 и член 40, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 908/2014 на Комисията по отношение на Програмата LEADER за развитие на селските райони по линия на ЕЗФРСР. Проучването е приключено от ЕК без препоръки и финансови корекции за РА.

През 2021 г. е издаден окончателен одитен доклад № 0300201119 от извършен одит „Мониторинг и оценка на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 01.01.2015 г. до 31.12.2019 г. на Сметната палата. Съгласно окончателните констатации по проведения одитен ангажимент има една отправена препоръка към ДДПМРСР и ОППМРСР, по която в изготвен план за действие, утвърден на 04.11.2021 г. от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ с докладна записка с № 03-0416/5779 от 02.11.2021 г.

През 2021 г. е издаден окончателен Годишен доклад за сертифициране на финансовия отчет във връзка с разходите по линия на ЕФГЗ/ЕЗФРСР на РА ВГ01 за финансова 2020 г.

По препоръките от окончателния доклад е изготвен план за действие, а данни по изпълнението се предоставят периодично в Министерство на земеделието и ИА Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове.

Въз основа на доклада на Сертификационния орган е направена оценка от Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ и е проведена двустранна среща на 29.10.2021 г. Очаква се окончателно решение на ГД АГРИ.

Във връзка с проведена одитна мисия РАУР/2020/003/BG в края на 2020 г. на 15.10.2021 г. се проведе онлайн двустранна среща. Очаква се окончателно решение на ГД Агри.

1.4. Мерки за публичност и прозрачност

Във връзка с установени проблеми, свързани с липсата на публичност и прозрачност в работата на институцията, ДФ „Земеделие“ спешно разработи мерки за публичност, прозрачност и отчетност в работата. Въз основа на тях беше изготвен План с мерки за подобряване дейността на ДФ „Земеделие“ - публичност и прозрачност в работата“. Планът, който стриктно се спазва, е публикуван на интернет портала на ДФЗ – РА. Предприетите мерки са следните:

- **Горещи телефони**

На 28.06.2021 г. са открити четири „горещи“ телефонни линии, на които бенефициери по ПРСР 2014-2020 могат да задават своите въпроси към експертите на фонда. На две от телефонните линии отговарят експерти от дирекция „Договориране по прилагане на мерките за развитие на селските райони“, а на другите две – от дирекция „Оторизация на плащанията по прилагане на мерките за развитие на селските райони“.

За постигане на пълна информираност и прозрачност при изпълнение на прилаганите мерки, подмерки и дейности, ДФ „Земеделие“ продължава да публикува на своята интернет страница всички актове, правила, инструкции и насоки за кандидатстване, начин на отчитане, контрол и мониторинг на всички мерки за подпомагане по ПРСР 2007-2013 г. и 2014-2020 г.

- **Дни на отворени врати за кандидати/бенефициери**

Бенефициерите, изпълняващи договори по ПРСР 2014-2020, чиито казуси не могат да бъдат решени по телефона или по електронен път, могат да посетят всеки петък обявения „ДЕН НА ОТВОРЕНИТЕ ВРАТИ“ в институцията. Кандидатите предварително уговарят датата и часът, като предоставят име, УРН, ИД № на проекта и темата, която имат необходимост да коментират.

- **Ръководство в помощ на бенефициерите**

За улеснение и по-голяма информираност на кандидатите, които изпълняват договори по ПРСР 2014-2020 е изготвено Ръководство на бенефициера по Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 (ПРСР 2014 – 2020) като същото е предназначено за кандидати, които изпълняват договори за безвъзмездна финансова помощ по ПРСР 2014-2020 г. Справочникът предоставя конкретна, синтезирана и систематизирана информация относно основни права и задължения на кандидатите, за осигуряване на ефективно техническо и финансово изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ.

Ръководството е публикувано на официалната страница на ДФЗ – РА и е изпратено на всички бенефициери по имейл и чрез ИСУН 2020.

- **Обучения**

Подобряването на работата на ДФ „Земеделие“ в помощ на бенефициерите е свързана с постоянна комуникация и обучение, с цел повишаване качеството на подаваните проектни предложения и разбирането за същността и значението на мерките от ПРСР.

ДФЗ – РА организира две обучения на кандидати по ПРСР 2014–2020 и едно на Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ).

- **Обучение на българските общини по публичните мерки на ПРСР 2014-2020**

След разработването и публикуването на Ръководството на бенефициерите по ПРСР 2014-2020 г. се проведеха няколко обучения, свързани с прилагането му.

Първото обучение беше предназначено за бенефициерите по публичните мерки на програмата. На семинара бяха поканени екипите на администрациите на всички 232 български общини от селските райони. На участниците бяха разяснени правилата и дадени насоки за коректно провеждане на обществените поръчки по публичните проекти по ПРСР 2014-2020 г., сключване на допълнителни споразумения, процедурата за извършване на предварителен и последващ контрол по проектите.

Бенефициерите – общини получиха актуална информация и за начина на окомплектоване на заявките за плащане след извършване на инвестицията по Програмата.

Пред участниците в семинара беше представено и „Ръководство на бенефициера по ПРСР 2014 – 2020“, в което подробно са разписани задълженията по публичните проекти за коректно изпълнение на договорите.

- **Обучение на Местните инициативни групи (МИГ) по Подхода ВОМР**

Второто обучение, организирано от ДФЗ – РА, беше насочено към всички 64 Местни инициативни групи, които са получили одобрение да реализират своите стратегии. Част от тях се включиха онлайн, чрез предварително осигурен достъп през интернет платформа.

- **Обучение на Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ)**

Ръководството, съвместно с експерти от ДФЗ – РА, проведеха обучение на служители от Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ) за дейностите по мярка 2 „Консултантски услуги, услуги по управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството“ от ПРСР 2014-2020 г. Експертите от НССЗ подпомагат и безплатно консултират малките стопани и младите фермери при кандидатстване и изпълнение на одобрените им проекти по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ и по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ и подмярка 4.1.2 „Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства“ от ПРСР 2014 - 2020 г.

Експертите от НССЗ бяха запознати както с основни изисквания за изпълнение на одобрените проекти по подмярки 6.3, 6.1 и 4.1.2, така и със спецификите, свързани с

изискваните документи и подаването на уведомления за промени и искания за второ плащане в ИСУН 2020.

2. ДИРЕКТНИ ПЛАЩАНИЯ

2.1. Информация за извършеното подпомагане през 2021 г.

Финансовото подпомагане по схемите и мерките за директни плащания се предоставя от ЕФГЗ, ЕЗФРСР и НБ. През календарната 2021 г. дирекция „Директни плащания“ извърши оторизация по подадените заявления, както за кампания 2020 г., така и за кампания 2021 г. Общата оторизирана сума е почти два милиарда лева.

Таблица № 4 - Оторизирани средства за кампания 2020 г. през календарна 2021 г.

Схема / Мярка	Брой валидни заявления	Брой заявления с оторизирани плащания	Процентно разпределение на бюджета (%)			Оторизирана сума в лв. (01.01.2021-31.12.2021)
			ЕЗФГЗ	ЕЗФРСР	НБ	
СЕПП	54 984	182	100	-	-	88 877 198
ЗДП	54 984	54 933	100	-	-	489 215 169
СПП	54 912	54 861	100	-	-	113 435 375
МЗС	3 729	3 724	100	-	-	2 995 640
Памук	119	119	100	-	-	3 882 571
СМЛК	3 541	347	100	-	-	1 733 225
СМКЮ	5 003	500	100	-	-	1 329 609
ЕЖСК-месо	443	24	100	-	-	158 352
ДПЖ-пл	2 083	379	100	-	-	591 144
ДПЖСК	2 085	136	100	-	-	1 161 432
Биволи	263	46	100	-	-	447 342
СП (основна)	5 611	5 605	100	-	-	34 117 014
СЗ-КЛЧ	3 047	3 023	100	-	-	17 710 372
СЗо	1 019	1 018	100	-	-	9 599 974
СПК	16 143	16 134	100	-	-	32 749 049
ЕЖСК-мляко	931	35	100	-	-	1 079 021
СМЛК-пл	317	57	100	-	-	91 959
СП (други)	3 153	3 144	100	-	-	7 635 966
СЗ-МЗДП	2 769	2 766	100	-	-	6 656 339
СЗ-ДККП	1 860	1 858	100	-	-	4 404 988
СЗ-П	1 291	1 291	100	-	-	4 797 415
ДЗС	2 806	2 806	100	-	-	2 466 201
ПНДЖ1	4 146	22	-	-	100	14 521 035
ПНДЖ3	6 329	389	-	-	100	830 420

ПНДТ	39 765	39 754	-	-	100	71 303 228
М10 - АК	5 428	5 271	-	75	25	36 615 184
М11 - БЗ	3 713	3 402	-	75	25	44 266 227
М12 - Нагура 2000	11 350	11 309	-	75	25	47 062 643
М13,1 - НР1	21 790	143	-	75	25	1 851 585
М13,2 - НР2	9 063	63	-	75	25	317 235
М13,3 - НР3	924	6	-	75	25	21 198
М14 - ХОЖ	779	653	-	85	15	6 375 775
М21.1 - Ковид 1	30 862	1 034	-	85	15	2 589 944
Финансова дисциплина	n/a	n/a	100	-	-	19 221 325
ОБЩО:						1 070 111 155

Плащанията за Кампания 2021г. стартираха през октомври и ноември 2021 г. с изплащането на субсидии по схемите за преходна национална помощ за подпомагане в сектор животновъдство. През месец декември се извърши оторизация по схемите за обвързано производство в сектор животновъдство, схемата за единно плащане на площ и по Мярка 13 „Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения“ (НР) от ПРСР.

Таблица № 5 - Оторизирани средства за кампания 2021 г. през календарна 2021 г.

Схема	Брой валидни заявления	Брой заявления с оторизирани плащания	Процентно разпределение на бюджета (%)			Оторизиран а сума в лв. (01.01.2021- 31.12.2021)
			ЕЗФГЗ	ЕЗФРСР	НБ	
СЕПП	54154	54067	100	-	-	642 793 900
СМЛК	3239	3230	100	-	-	27 396 521
СМКЮ	4776	4753	100	-	-	17 681 975
ЕЖСК-месо	488	481	100	-	-	3 101 210
ДПЖ-пл	1962	1957	100	-	-	3 199 600
ДПЖСК	2069	2061	100	-	-	23 067 049
Биволи	256	254	100	-	-	4 170 732
ЕЖСК-мляко	921	916	100	-	-	35 231 025
СМЛК-пл	326	325	100	-	-	827 599
ПНДЖ1	3763	3729	-	-	100	18 673 818
ПНДЖ3	5569	5227	-	-	100	13 847 372
М13,1 - НР1	21113	21053	-	75	25	75 817 541
М13,2 - НР2	9013	8985	-	75	25	19 913 562
М13,3 - НР3	884	884	-	75	25	1 115 522
ОБЩО:						886 837 427

2.2. Администриране на заявленията за подпомагане и приложимите схеми и мерки на дирекция „Директни плащания“.

През кампания 2021 г. бяха приети 99549 заявления по всички схеми и мерки, прилагани от Дирекция „Директни плащания“.

По схемата за единно плащане на площ бенефициерите за кампания 2021 са 56425, по Мярка 13.1 – 21126 бр., по Мярка 13.2 – 10062 бр., а по Мярка 13.3 – 884 бр. Заявленията по Мярка 12 - Плащания по „Натура-2000“ са 11431 броя. По схемите за плащания на площ са заявени повече от 3,8 милиона хектара. Най-много са декларираните земи по СЕПП.

Продължава да се наблюдава стабилен интерес към прилаганите и финансирани от НБ и ЕС схеми за подпомагане в сектора на животновъдството. Прилагат се две схеми, финансирани от националния бюджет и осем от бюджета на ЕС.

- Схема за преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството (ПНДЖ1)

- Схема за преходна национална помощ за овце-майки и кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ3)

- Обвързано подпомагане за млечни крави (СМЛК)

- Обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници (СМКЮ)

- Обвързано подпомагане за месодайни крави под селекционен контрол - ЕЖСК (месо)

- Обвързано подпомагане за овце майки и/или кози майки в планински райони (10-49 животни) ДПЖ (пл)

- Обвързано подпомагане за овце майки и/или кози майки под селекционен контрол (ДПЖСК)

- Обвързано подпомагане за биволи

- Обвързано подпомагане за млечни крави под селекционен контрол - ЕЖСК (мляко)

- Обвързано подпомагане за млечни крави в планински райони (5-9 животни) - СМЛК (пл)

По схемата за преходна национална помощ за овце-майки и кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3) са заявени над 600 хиляди животни от 5582 кандидати, а по ПНДЖ 1 са заявени над 174 хиляди животни от 3747 кандидати. Останалите осем схеми се финансират от ЕФГЗ, като по тях са заявени повече от 782 хиляди животни. Най-голям интерес при ЕПЖ има към схемата за обвързано подпомагане за месодайни крави и/или юници (СМКЮ) по която са подадени 4790 заявления с деклариран брой животни над 140 хиляди, при ДПЖ най-много животни са заявени по схемата ДПЖСК– 357 хиляди от малко над 2 хиляде кандидати.

Подпомагането в сектора на плодове и зеленчуци се извършва посредством седем схеми за обвързана подкрепа, като финансирането е от ЕФГЗ.

- Обвързано подпомагане за плодове СП (основна);

- Обвързано подпомагане за зеленчуци (картофи, лук и чесън) (СЗ-КЛЧ);

- Обвързано подпомагане за зеленчуци - оранжерийно производство (СЗо);

- Обвързано подпомагане за плодове СП (други);

- Обвързано подпомагане за зеленчуци (моркови, зеле, дини и пъпеши) (СЗ-МЗДП);

- Обвързано подпомагане за зеленчуци (домати, краставици, корнишони и патладжан) (СЗ-ДККП);

- Обвързано подпомагане за зеленчуци (пипер) (СЗ-П).

Най-голям интерес има към схемата за Обвързано подпомагане за плодове СП (основна) с 5862 подадени заявления, следван от Обвързано подпомагане за плодове СП (други) с 3400 броя подадени заявления.

Прилагат се още схема за обвързано подпомагане за протеинови култури (СПК) с брой подадени заявления над 16 хиляди и декларирана площ над 137,7 хиляди хектара и схема за специално плащане за култура – памук, по която са подадени 77 заявления.

За кампанията са подадени и 38804 заявления по схемата за преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството, както и продължава да се прилага схемата за дребни земеделски стопани (ДЗС).

Мярка 10 „Агроекология и климат” и Мярка 11 „Биологично земеделие”

През 2021 г. по мярка 10 „Агроекология и климат” и мярка 11 „Биологично земеделие” са подадени както следва 4 559 и 3 7467 заявления (без повторение), за подпомагане и плащане, при което има увеличение само по мярка 10, спрямо кампания 2020, вследствие на заповед на министъра на земеделието с № РД 09-216 от 12.03.2021 г.

Относно интересът и броят подадени заявления по направления за кампания 2021 по мярка 10 и мярка 11 най-ясно може да се види в следната таблица:

Таблица № 6 - Брой подадени заявления по направления мярка 10 и мярка 11

Мярка	Направление	Подадени заявления (бр.)
Мярка 11	Биологично растениевъдство	2 422
	Биологично пчеларство	1 084
	Биологично животновъдство	75
Общо за мярка 11		3 467
Мярка 10	Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока	970
	Контрол на почвената ерозия	1 377
	Традиционни практики за сезонна паша на животните	370
	Опазване на застрашени от изчезване местни породи	1 803
	Опазване на застрашени от изчезване местни сортове	594
Общо за мярка 10 (без повторение)		4 559

Плащанията на субсидиите по мярка 10 „Агроекология и климат” и мярка 11 „Биологично земеделие” за кампания 2021, ще започнат през календарната 2022 г.

Мярка 14 „Хуманно отношение към животните“ - прием 2020

За прием 2021 по мярката са подадени 645 заявления в сектор ЕПЖ и 527 заявления в сектор ДПЖ. Броят на декларираните животински единици е почти 136 000.

Спазване на изискванията за допустимост.

В изпълнение разпоредбите на Регламент 809/2014 на Комисията беше извършен избор на заявления за подпомагане за извършване на проверка на място за кампания 2021. Изборът се извършва по схеми и мерки от ПРСР 2014-2020, като бяха избрани общо 12212 кандидати за всички схеми и мерки на директните плащания.

Информираност и електронни услуги.

От края на 2018 година за по-добра информираност на земеделските стопани е разработена Система за електронни услуги. Досъпът до системата се осъществява на адрес <https://seu.dfz.bg/>. В системата за електронни услуги се публикува както публична, така и индивидуална информация за подадените от кандидатите заявления. Кандидатите могат да получат актуална информация след регистрация в нея.

Част от СЕУ е поддържането на справка „Декларирани кадастрални имоти по Директни плащания”, като към момента е разработена и публикувана информация за имотите от картата на възстановената собственост или от кадастралната карта, които попадат в рамките на регистрирани земеделски парцели за кампании 2019, 2020 и 2021.

Земеделските стопани, които имат право да получат плащане по СЕПП, трябва да спазват в рамките на всички свои хектари, в зависимост от структурата на земеделското стопанство, неговия размер и отглежданите култури, практики за диверсификация на културите, запазване на постоянно затревените площи и поддържане на екологично насочените площи. В тази връзка за улеснение на бенефициерите се поддържа „Калкулатор за зелени плащания“.

Продължава да се поддържа и актуализира информация за слоеве „Площи, допустими за подпомагане“, както и „Постоянно затревени площи“ с информация, предоставяна от Министерство на земеделието.

За улеснение на земеделските стопани, при кандидатстването им по схемите и мерките за директните плащания и за кампания 2021, продължава да се предлага възможността кандидатите да декларират обработваните от тях площи с помощта на цифрови географски данни, получени след собствени измервания с GPS устройства.

Поддържа се и услугата цифровите данни за заявените от бенефициерите в предходната кампания площи да се получават през „пространството“ за индивидуална справка, като така отпада необходимостта от подаване на заявления на хартиен носител. Ползването на цифрови данни улеснява земеделските стопани да декларират за подпомагане стопанисваните от тях площи и да намалят до минимум евентуални грешки при разпознаване на площите на цифровата ортофотокарта.

Таблица № 7 - Изразходвани средства в лева за директни плащания по линия на ЕФГЗ през 2021 г.

Схема	ЕФГЗ
Схема за единно плащане на площ (СЕПП)	733 753 590.71
Плащане за селскостопански практики, благоприятни за климата	490 342 807.95
Схема за доброволно обвързано с производството подпомагане	239 594 675.13
Преразпределително плащане	113 629 123.29
Възстановяване на бюджетни кредити	19 151 606.46
Специално плащане за култура — памук	3 915 175.94
Плащане за млади земеделски стопани	3 002 154.74
Схема за дребни земеделски стопани	3 160 348.56
Върнати суми и редукиции*	-9 850 153.13
Общо	1 596 699 329.65

*Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

*Върнатите суми представляват намаления на плащанията и възстановявания по глоби, санкции и дългове на бенефициери заради извършени нередности и редукиции за кръстосано съответствие.

Таблица № 8 - Изразходвани суми в лева за национални плащания към директни плащания и държавни помощи през 2021 г.

Национални доплащания и държавни помощи	НБ
Държавна помощ отстъпка от акциза върху газьола	99 991 259.05
Плащания De Minimis 2021 животни*	20 755 592.42
Плащания De Minimis 2021 COVID-19*	70 728 470.19
Национални доплащания на хектар	41.58

ТБК: преходна национална помощ за тютюн, необвързана с производството	71 212 140.19
ПНДЖ 1: преходна национална помощ за говеда, необвързана с производството	33 210 230.01
ПНДЖТ 3: преходна национална помощ за овце-майки и кози-майки, обвързани с производството.	14 687 666.54
Общо	310 585 399.98

* Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

2.3. Резултати от извършени одити

Окончателни констатации от проведени одити

През 2021 г. по схемите и мерките, прилагани от дирекция „Директни плащания“, са получени окончателни констатации от проведени от Европейски контролни органи одити, както следва:

Одитно посещение на Европейската комисия, проучване AA/2019/007/BG, проведено в периода 26 - 30.08.2019 г., относно помощи на площ, съгласно Регламенти (ЕС) № 1306/2013, 1307/2013, 1305/2013, 809/2014, 639/2014, 640/2014, 641/2014.

По всички констатации са предприети корективни действия - приключен с окончателен доклад и утвърден план за действие.

3. СЕЛСКОСТОПАНСКИ ПАЗАРНИ МЕХАНИЗМИ

3.1. ОТДЕЛ „ВИНО, ПРОМОЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И ЛИЦЕНЗИИ“

3.1.1. Информация за изпълнението

3.1.1.1. Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор

Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор в България за периода 2019-2023 г. е разработена от работна група от експерти от Министерство на земеделието (МЗМ), Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) и Изпълнителна агенция по лозата и виното (ИАЛВ), след консултации с представители на сектора, в лицето на Националната лозаро-винарска камара. Стратегическият подход при разработването и прилагането на Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор в България за периода 2019-2023 г. обхваща анализ на настоящото състояние, идентифициране на основните нужди за развитие на сектора и възможността за адресирането им чрез прилагането на мерки за подпомагане.

С Наредба № 6 от 26.10.2018 г. се уреждат условията и редът за предоставяне на финансова помощ по Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2019-2023 г. по следните мерки:

- „Преструктуриране и конверсия на лозя“;
- „Популяризиране в трети държави“;
- „Инвестиции в предприятия“;
- „Застраховане на реколтата“.

За първи път през 2021 финансова година бе приложена мярка „Информирание в държавите членки“.

През 2021 финансова година във връзка с пандемията от COVID-19 бяха приложени за втора поредна година кризисни мерки като „Събиране на реколта на зелено“ и „Кризисно съхранение на вино“.

Националната програма включва следните мерки със съответните им бюджети за финансова 2021 г., като сумите включват също разходи за операции, които са започнали в рамките на предходната петгодишна програма за периода 2014-2018 г. и за които плащанията ще бъдат извършени през третата петгодишна програма 2019-2023 г.:

- Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ – бюджет в размер на 7 301 235,65 евро;
- Мярка „Популяризиране на пазарите на трети страни“ – бюджет в размер на 87 685,86 евро;
- Мярка „Застраховане на реколтата“ – бюджет в размер на 153 389,92 евро;
- Мярка „Инвестиции в предприятия“ – бюджет в размер на 7 870 193,84 евро;
- Мярка „Събиране на реколтата на зелено“ – бюджет в размер на 1 022 599,45 евро;
- Мярка „Кризисно съхранение на вино“ – бюджет в размер на 7 669 495,86 евро.
- Мярка „Информирание в държавите членки“ – бюджет в размер на 1 616 399,43 евро.

Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“:

Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ е важна част от Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор. Тя присъства и в предходните две национални програми, изпълнявани за периоди 2009-2013 и 2014-2018 година. Това е най-успешно прилаганата мярка и е от основно значение за лозаро-винарския сектор, като интересът към нея от страна на производителите продължава да бъде висок. Прилагането ѝ допринася за устойчивост на конкурентоспособността и пазарната ориентация на стопанствата, защита на природните ресурси и околната среда, балансирано развитие, обновяване на производствения потенциал в лозарството, поддържане и изграждане на неговата модерна и конкурентна структура.

Целта на мярката „Преструктуриране и конверсия на лозя“ е повишаване на конкурентоспособността на производителите на винено грозде, приспособяване на производството на винено грозде към търсенето на пазара с цел повишаване доходите на производителите.

Създаването на млади лозови насаждения ще допринесе за повишаване на интереса към производството на вина със защитено наименование на произход /ЗНП/, вина със защитено географско указание /ЗГУ/ и био-вино.

Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ се финансира изцяло от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ), като проектите се финансират до 75% от извършените и одобрени разходи. За проектите договорирани през финансова 2021 година процентът на финансиране е 90% от извършените и одобрени разходи, във връзка с COVID-19 кризата.

Основните подмерки на мярката „Преструктуриране и конверсия на лозя“ са следните:

- Конверсия на сортовия състав на насажденията;
- Промяна на местонахождението на лозята;
- Подобряване на техниките за управление на лозята.

За отваряне на прием за подаване на заявление за подпомагане по мярката са издадени заповед № 03-РД-1916/ 28.06.2021 г. и заповед № 03-РД-1916/ 28.06.2021 г. на изпълнителния директор на ДФЗ, с която е определен срокът на прием и бюджетът по мярката. По време на приема са постъпили 104 заявления за предоставяне на финансова помощ по Националната програма. Заявленията са разгледани, като при установени несъответствия с приложимата

Наредба са изпратени уведомителни писма до кандидатите за отстраняване на установените нередовности.

Таблица № 9 – Справка подадени Заявления за предоставяне на финансова помощ за финансовата 2021 г. по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозята“, финансирана от НППЛВС за периода 2019-2023 г.

Подмярка	Индикатор	Прием
1	2	3
1. Конверсия на сортовия състав на насажденията	Брой подадени заявления за предоставяне на ФП	60 бр.
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	13 257 029,00 лв.
	Финансова помощ /лв./	11 931 326,13 лв.
2. Промяна на местонахождението на лозята	Брой подадени заявления за предоставяне на ФП	28 бр.
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	7 080 376,26 лв.
	Финансова помощ /лв./	6 372 338,61 лв.
3. Подобряване на техниките за управление на лозята	Брой подадени заявления за предоставяне на ФП	69 бр.
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	10 146 184,77 лв.
	Финансова помощ /лв./	9 131 566,29 лв.
ОБЩО по мярката	Брой подадени заявления за предоставяне на ФП	104 бр. *
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	30 483 590,03 лв.
	Финансова помощ /лв./	27 435 231,03 лв.

**Забележка: В едно заявление за предоставяне на ФП по мярката кандидати са подавали за няколко подмерки.*

След извършени административни проверки, проверки на място и отстранени установени нередовности от кандидатите, са одобрени заявления за предоставяне на финансова помощ по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозята“, като са сключени 96 договора с бенефициери.

Таблица № 10 – Справка сключени договори за предоставяне на финансова помощ през 2021 г. по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозята“, финансирана от НППЛВС за периода 2019-2023 г.

Подмерки	Индикатор	Прием
1	2	3
1. Конверсия на сортовия състав на насажденията	Брой сключени договори за предоставяне на ФП	52 бр.
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	9 625 030,82 лв.
	Финансова помощ /лв./	8 662 527.74 лв.
2. Промяна на местонахождението на лозята	Брой сключени договори за предоставяне на ФП	26 бр.
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	4 720 287,19 лв.
	Финансова помощ /лв./	4 248 258,47 лв.
3. Подобряване на техниките за управление на лозята	Брой сключени договори за предоставяне на ФП	58 бр.
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	7 723 796,57 лв.
	Финансова помощ /лв./	6 951 416,91 лв.
ОБЩО по мярката	Брой сключени договори за предоставяне на ФП	96 бр.*
	Стойност на инвестицията /лв. без ДДС/	22 069 114,58 лв.
	Финансова помощ /лв./	19 862 203,12 лв.

*Забележка: Бенефициери са сключили договори за предоставяне на ФП за повече от една подмерка.

След извършване на договорените инвестиции в изпълнение на клаузите на сключените договори по Мярка „Преструктуриране и конверсия на винени лозя“ по Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2019-2023 г. са подадени 122 броя заявления за плащане от бенефициери.

Таблица № 11 – Подадени заявления за плащане по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозята“, финансирана от НППЛВС за периода 2019-2023 г.

Мярка	Брой подадени Заявления за плащане	Инвестиция /лв. без ДДС/	Финансова помощ /лв./
1	2	3	4
Мярка „Преструктуриране и конверсия на лозята”	97	11 477 263,98 лв.	10 329 537,58 лв.
Общо:	97	11 477 263,98 лв.	10 329 537,58 лв.

*Източник: Държавен фонд „Земеделие“

Мярка „Инвестиции в предприятия“

Целта на мярка „Инвестиции в предприятия“ по Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2019-2023 г. е подобряване на общите резултати на винарските предприятия и адаптирането им към изискванията на пазара, както и повишаване на тяхната конкурентоспособност. С оглед постигането на тази цел се предвиждат изпълнението на дейности, насочени към изпълнението на инвестиции за подобряване на материални и нематериални активи – съоръжения за преработка и/или инфраструктура на предприятията в лозаро-винарския сектор, както и на структурите и средствата за предлагане на пазара. Осъществяваните инвестиции ще допринесат и за повишаване на устойчивостта на процесите във винопроизводството, както и повишаване на глобалната енергийна ефективност.

Мярка „Инвестиции в предприятия“ по Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2019-2023 г. се финансира изцяло от ЕФГЗ, като проектите се финансират до 50% от извършените и одобрени разходи. За договорените през финансова 2021 година процентът на финансиране е 70% от извършените и одобрени разходи, във връзка с COVID-19 кризата.

През 2021 година беше отворен един прием по мярката. За отваряне на приема по мярка „Инвестиции в предприятия“ за подаване на заявление за подпомагане, е издадена Заповед № 03-РД/4153 от 18.12.2020 г. на Изпълнителния директор на ДФЗ, с която е определен срокът на прием и бюджетът за трите финансови години.

По време на приема са постъпили 46 броя заявления за предоставяне на финансова помощ на обща стойност на инвестицията 39 969 747,07 лв. по проекти, от които 27 броя са с предвидено авансово плащане. Заявленията са разгледани, като при установени несъответствия с приложимата Наредба са изпратени уведомителни писма до кандидатите за отстраняване на установените нередовности. Съгласно разпоредбата на Наредба № 6 от 2018 г. са сключени 38 договори за предоставяне на финансова помощ на одобрените проекти, като е удължен срокът за подаване на заявленията за авансово плащане.

Таблица № 12 – Справка за заявления, договори и плащания по мярка „Инвестиции в предприятия“, финансирана от НППЛВС за периода 2019-2023

Мярка „Инвестиции в предприятия“	Брой	Общо размер на заявената инвестиция (лв. без ДДС)	Общо заявена финансова помощ (лв.)
1	2	3	4

Подадени заявления за предоставяне на финансова помощ	46	30 969 747,07 лв.	21 257 017,88 лв.
Предвидени авансови плащания	27		10 961 682,58 лв.
Сключени договори	38	24 078 031,22 лв.	16 854 621,85 лв.
Предвидени авансови плащания	23		8 267 501,41 лв.
Изплатени авансови плащания	24		6 484 203,25 лв.
Изплатени окончателни плащания на проекти от прием 2019 и 2020 години	29		3 947 729,54 лв.

**Източник: Държавен фонд „Земеделие“*

Мярка „Застраховане на реколтата“

През програмен период 2019-2023 г. мярка „Застраховане на реколтата“ се приложи за пръв път през 2020 г., след въвеждането ѝ в Наредба № 6 от 26.10.2018 г. за условията и реда за предоставяне на финансова помощ по Национална програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2019-2023 г. (Наредба № 6 от 26.10.2018 г.). Това е и първото ѝ отваряне след период от 6 годишна пауза.

По мярката се подпомага застраховането на реколтата от лозя с винени сортове грозде от физически или юридически лица или от групи или организации на физически или юридически лица, които стопанисват площи, засадени с винени сортове лози.

Освен застрахователните рискове като слана, буря, градушка, залежаване, силен проливен дъжд, тежка суша и природни бедствия, за финансова 2021 г. за други застрахователни рискове се считат и „загуби, причинени от пандемии при хората“. Рискът е добавен в европейското и национални законодателства във връзка с възникналата пандемия от COVID-19. Въпреки това нито един от кандидатите по мярката „Застраховане на реколтата“ не се е възползвал от този риск.

Финансирането е от 50% до 80% от разходите за застрахователни премии, като с извънреден регламент процентът на рисковете от 50% бе увеличен на 70%. Таванът от 80% се запази непроменен.

През 2021 г. е проведен един прием по мярката, с продължителност от 15 май до 15 юни. Общият бюджет по мярката е в размер на 300 000,00 лв. Общият брой на подадените заявления е 49 бр., заявените разходи по тях са в размер на 443 110,37 лв., а търсената финансовата помощ – 326 458,88 лв. Кандидатите, депозирали заявления за предоставяне на финансова помощ са фирми и физически лица. По мярката не са кандидатствали групи и организации на производители.

По сключените 49 договора за предоставяне на финансова помощ са одобрени разходи по застрахователни премии в размер на 439 407,22 лв., като изплатената финансова помощ е 292 881,08 лв. на 49 бенефициера.

Мярка „Събиране на реколтата на зелено“

Целта на мярката е подпомагане на производители, които са физически или юридически лица, вписани в лозарския регистър като гроздопроизводители с регистрирани лозарски стопанства по реда на Закона за виното и спиртните напитки.

По мярка „Събиране на реколтата на зелено“ се подпомага пълното ръчно отстраняване на гроздовете, докато все още не са узрели, като по този начин добивът от съответната заявена площ се намалява до нула. Мярката може да се прилага за всички сортове винени лозя съгласно Официалната сортова листа на Република България.

Подпомагането за събиране на реколтата на зелено се предоставя като обезщетение под формата на плащане с фиксиран размер на хектар, определен в чл. 7, т. 10 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 6 от 26.10.2018 г.

Подпомагането на събирането на реколтата на зелено допринася за възстановяване на равновесието между търсенето и предлагането на пазара на вино в Европейският съюз с оглед предотвратяването на пазарни кризи.

Във връзка с продължаващата пандемия породена от COVID-19 и смущенията на пазара в лозаро-винарския сектор мярката се прилага за втори път, но със значителен спад в интереса към нея от страна на кандидатите. Въпреки, че изискването на чл. 78, ал. 2, т. 1 от Наредба № 6 „Недопустими за подпомагане по мярката са едни и същи площи през две последователни години“ не се прилага през 2021 г., са подадени едва 13 броя заявления и са сключени 12 договора, като от тях са изпълнени 10 договора и е изплатена финансова помощ на стойност 945 960,19 лв.

Мярка „Кризисно съхранение на вино“

Мярка „Кризисно съхранение на вино“ се приложи за пръв път през 2020 г., като резултат от възникналата пандемия от COVID-19, с цел преодоляване на смущенията на пазара в сектора на плодовете и зеленчуците и лозаро-винарския сектор, породени от пандемията от COVID-19 и свързаните с нея мерки.

Предвид продължителността на ограниченията в борбата с пандемията и тяхното продължаване и в настоящата 2021 г., е налице дългосрочно прекъсване на логистичните вериги, веригите на доставки и значителното икономическо въздействие върху основните пазари на продукти от лозаро-винарския сектор. Поради тази причина Европейската комисия предвижда мярка „Кризисно съхранение на вино“ да бъде запазена и през финансова 2021 г., като се приемат варианти за подпомагане на изтеглени от пазара партиди вино от 16 октомври 2020 г. до края на 2021 г., което породило засилен интерес към мярката от страна на винопроизводителите в България отново да заявят кандидатстване по мярката.

Мярка „Кризисно съхранение на вино“ е кризисна, за което говори и нейното наименование. Подпомагането по мярката е от датата на влизане в сила на цитирания Регламент и обхваща периода от 4 май 2020 г. до 31.12.2021 г., а средствата са изплатени на бенефициерите в рамките на двете финансови 2020 и 2021 г., съгласно нормативните изисквания.

Приемът по мярката се осъществи от 1 до 12 март 2021 г. с определен бюджет в размер на 5 милиона лева, но след приключване на приема и огромния интерес от производителите на вино към кризисната мярка се установява недостиг на 10 000 000 лв. След среща на ПРГ към МЗМ средствата са прехвърлени от мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“.

Всички кандидати са винарски предприятия, като основната част от партидите вино, заявени за подпомагане са заявени за периода от 16 октомври 2020 г. до допустимия съгласно регламента срок от 20 септември 2021 г.

Таблица № 13 – Резултати от приема:

Брой заявления	Обща заявена стойност (лв.)
58	17 118 149,56 лв.

След обработката на депозираните заявления за предоставяне на финансова помощ са сключени 55 договора на обща стойност 14 315 545,48 лв. Във всички договори бъчвите са признати като съд за съхранение и количествата вина, намиращи се в тях, са одобрени за подпомагане.

Всички бенефициери, подписали договори за предоставяне на финансова помощ, са депозирали заявления за плащане в нормативно указаните срокове.

След депозиране на заявленията за плащане и извършване на необходимите проверки са налице следните резултати:

Таблица № 14 – Резултати от приема:

Брой депозиран заявления за плащане	Обща заявена стойност (лв.)	Общо изплатени средства (лв.)
55	14 315 545,48 лв.	14 110 125,66 лв.

3.1.1.2. Промоционални програми

Промоционалните програми включват дейности по предоставяне на информация за промоция на земеделски и хранителни продукти и методите за тяхното производство на територията на ЕС. В програмите могат да бъдат включени разнообразни дейности – връзки с обществеността (PR), реклама, организация на обучения, конференции с участието на журналисти и лекари, промоции в супермаркети и магазини, дегустации, публикации в специализираната преса и интернет, участие в изложби, панаири, национални и международни изложения.

Схема „Промоционални програми“

Промоционалните програми се разработват за период от 1 до 3 години. Те не трябва да са насочени към представянето на определени търговски наименования или към повишаване консумацията на продукти с определен произход. Произходът на продукта може да се посочи, когато е защитен, съгласно правото на ЕС. По схемата няма одобрени програми и не е извършвано плащане през 2021 г.

Мярка „Популяризиране в трети държави“

Промоционалните проекти се разработват за период от 1 до 3 години. Те са насочени към промоция на вина със защитено наименование за произход (ЗНП) и защитено географско указание (ЗГУ) и към сортови вина без ЗНП и ЗГУ.

Бюджетът за периода 2020-2023 г. по схемата „Популяризиране в трети държави“, съгласно заповед № 03-РД/161 от 17.01.2020 г. е общо 15 646 400,00 лв. европейско финансиране. Съгласно извършен прием от 17.02.2020 г. до 06.03.2020 г. са приети и обработени 3 заявления за предоставяне на финансова помощ на обща стойност 6 538 473,80 лв., от които 3 923 084,28 лв. са европейско финансиране. По двете заявления са издадени заповеди за отказ на финансово подпомагане. Сключен е един договор със стойност на проекта 1 029 648,80 лв. През месец април 2021 г. е извършено авансово плащане по сключения договор в размер на 109 757,44 лв.

Мярка „Информирание в държавите членки“

Мярката се прилага за първи път през 2021 г., като в отворения прием през месец февруари са подадени три заявления за предоставяне на финансова помощ. Одобрен е един от кандидатите и е сключен договор с ДФ „Земеделие“ на стойност 686 849.84 лв.

3.1.1.3. Схема „Лицензии за износ“

Издадените Лицензии за износ или Сертификат за предварително фиксиране AGREX през 2021 г. са 178 на брой.

3.1.2. Администриране на средствата

Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор

Таблица № 15 – Бюджет 2021 г. по Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор

БЮДЖЕТ 2021 Г.				
Мярка	Бюджет 2021	Изплатени средства от бюджет 2021	Ангажирани средства от бюджет 2022	Остатък от бюджет 2021
Преструктуриране и конверсия на лозя	24 279 756.69	10 329 537.38	24 214 204.21	3 950 219.11
Инвестиции в предприятия	15 392 525.11	10 431 932.79	14 760 278.09	4 960 592.32
Популяризиране в трети държави	171 496.00	82 318.08	200 000.00	89 177.92
Събиране на реколтата на зелено	2 000 000.00	945 960.19	0.00	1 054 039.81
Застраховане на реколтата	300 000.00	292 881.08	0.00	7 118.92
Кризисно съхранение на вино	5 000 000.00	14 110 125.66	0.00	889 874.34
Информирание в държави членки	3 161 354.00	0.00	0.00	3 161 354.00
ОБЩО:	50 305 131.80			14 112 376.42

3.2. ОТДЕЛ ПЧЕЛАРСТВО, МЛЯКО И ИНТЕРВЕНЦИИ

3.2.1. Информация за изпълнението

Договорни отношения в сектора на млякото

След отпадането на квотния режим за производство на сурово краве мляко в България на 31.03.2015 г., се въведеха задължителни договорни отношения между производителите на сурово мляко от всички видове (краве, козе, овче и биволско) и първия изкупвач, на когото се предава/доставя млякото. Целта е да се осигури жизнеспособно развитие на производството в

бранша и произтичащият от него добър производствен стандарт на млекопроизводителите. Очаква се в резултат да се подобрят възможностите на млекопроизводителите за договаряне с преработвателите, което да доведе до по-справедливо разпределение на добавената стойност по веригата на доставките.

От въвеждането на регулаторния режим до момента са извършени промени в законодателството, касаещо схемата, с цел облекчаване на административната тежест и съответно намаляване на административния капацитет за регистрирането и контрола на схемата в ДФЗ. Във връзка с горепосочения регулаторен режим в сектора на млякото и с цел облекчаване на административната тежест е предоставена и услуга за електронно регистриране на договори от първи изкупвач, считано от м. май 2020 г.

Отчитайки проблемите и чувствителността на млечния сектор в България, налагането на такива големи суми за санкции и глоби и несъотносимостта им към смисъла на регистрационния режим на договорните отношения, но свързаността на регистрирането на договорите, със схемите и мерките за обвързано подпомагане на животновъдния сектор, прилагани от Дирекция „Директни плащания“, доведе до промяна, в сила от 14.02.2020 г. на ЗПООПЗПЕС. Тази промяна увеличи 14-дневния срок за регистриране на договорите на 30 и съответно намали наказателните прагове на глобите/санкциите за неспазване на разпоредбите по регистрационния режим. С влязлото в сила изменение и допълнение на ЗПООПЗПЕС, се предвижда на лице, което изкупува сурово мляко с цел преработка или препродажба от производител без регистрация като първи изкупвач, да се налага глоба или имуществена санкция от 5 000 до 20 000 лв. На регистриран първи изкупвач, който изкупува сурово мляко без договор, регистриран по указания ред срок, да се налага глоба или имуществена санкция от 1 000 до 4 000 лв. На производител на сурово мляко, който доставя мляко без договор с регистриран първи изкупвач, да се налага глоба или имуществена санкция от 500 до 2 000 лв., като същата се налага и при неказване на съдействие по време на проверката.

За 2021 г. са назначени 245 проверки на производители и 194 бр. на изкупвачи. Издадени са 37 бр. АУАН, за които наказателното производство произтича в издаване на 31 наказателни постановления /НП/. Наложените суми по НП са както следва: имуществени санкции – 94 000,00 лв., глоби – 2 000,00 лв. До края на м. декември 2021 г. доброволно са заплатени 14 500,00 лв.

По схемата са приети и обработени 1 310 заявления, отнасящи се за 6 651 бр. договора между производители и първи изкупвачи на сурово краве, овче, козе и биволско мляко. Постъпили електронно са отчетени 79 бр. заявления за регистриране на договори в системата на ДФЗ СЕУ.

Национална програма по пчеларство (НПП)

С решение за изпълнение (ЕС) 2021/974 на ЕК от 9 юни 2021 година са одобрени измененията по Националната програма по пчеларство и е определен бюджетът за пчеларските 2021 и 2022 г., като същият достига 8 073 093 лева за всяка от посочените години. В резултат на това решение за българските пчелари са осигурени допълнителни средства в размер на близо 3 346 000 лева за мерките по НПП, от които по 1 673 000 лева за 2021 и 2022 г.

Средствата са осигурени от ЕС и националния бюджет (по 50%) и представляват най-големия финансов ресурс, разпределян по пчеларската програма за всичките години на нейното прилагане.

Традиционно високият интерес на пчеларите към мерките от НПП продължава да се наблюдава, като през финансовата 2021г. са приети 1976 заявления за подпомагане. По подадените заявления са сключени 1892 договора за финансиране при условията на програмата.

По 1793 броя от сключените договори (95%) са подадени заявления за плащане с общ размер на заявената финансова помощ 6.8 млн. лева.

ДФЗ изплати 6 547 349,05 лева на кандидати, изпълнили поетите ангажименти по Националната програма за пчеларство (2020-2022), Прием 2021 г., като усвояемостта на бюджета по програмата за 2021 г. е над 80 %.

През втората година на НПП е изплатена финансова помощ по мерки и дейности, която е отразена в следната таблица:

Таблица № 16 – Бюджет и изплатена финансова помощ в лева по НПП за 2021 година

Мярка/дейност	Бюджет (лева)	Изплатена финансова помощ (лева)	Усвоен бюджет (%)
Мярка А - Техническа помощ - общо	3 488 196.49	3 134 320.54	90
дейност 1 - Подпомагане на закупуването на техническо оборудване при първичен добив и обработка на пчелни продукти	3 476 532.49	3 126 867.82	90
дейност 2 - Обмен на знания и добри технологични практики за отглеждане на пчелните семейства	5 661.00	5 239.81	93
дейност 3 - Популяризиране на българските пчелни продукти чрез организиране на базари, в които участват местни пчелари	6 003.00	2 212.91	37
Мярка Б - Борба с/у агресорите и болестите в кошера, особено срещу вароатозата - общо	974 953.34	492 781.59	51
дейност 1 - Закупуване на ВМП с/у вароатозата	974 953.34	492 781.59	51
дейност 2 - Изследване за резистентност на Varroa destructor към ВМП, разрешени за употреба за борба срещу вароатозата	0.00	0.00	-
дейност 3 - Изследване на пчелните семейства за наличие на нозематоза и нейното разпределение на територията на страната	0.00	0.00	-
Мярка В - Рационализиране на подвижното пчеларство - общо	221 575.50	108 719.84	49
дейност 1 - Подпомагане на закупуването на нов прикачен инвентар за подвижно пчеларство	21 295.50	18 079.84	85
дейност 2 - Възстановяване на разходите за подвижно пчеларство за придвижване на пчелните семейства	200 280.00	90 640.00	45
Мярка Г - Мерки за подкрепа на лабораториите за анализ на пчелните продукти - общо	66 265.40	44 120.08	67
дейност 1 - ФХА на пчелния мед	66 265.40	44 120.08	67
дейност 2 - Изследване на проби от хранителни запаси на пчелните семейства /мед, прашец/ за остатъчни количества от пестициди над	0.00	0.00	-
Мярка Д - Мерки за подкрепа на подновяването на пчелните кошери в ЕС - общо	3 322 101.84	2 767 407.00	83
дейност 1 - Закупуване на нови кошери	1 612 332.00	1 422 492.00	88
дейност 2 - Закупуване на отводки	915 450.00	706 200.00	77
дейност 3 - Закупуване на пчелни майки	794 319.84	638 715.00	80
Мярка Е - Сътрудничество със специализирани органи за осъществяването на практика на приложните изследователски програми в областта на пчеларството и пчелните продукти - общо	0.00	0.00	-
ОБЩО	8 073 092.57	6 547 349.05	81

*Източник: ИСАК, модул Национална програма по пчеларство – прием 2021

Пчеларите, получили подкрепа по Програмата за 2021 г., са реализирали одобрените от ДФЗ разходи в периода от 1 август на предходната финансова година до 31 август на 2021 г. Средствата са преведени след приключване на задължителните административни проверки и направените проверки на място, чрез които се установява дали кандидатите са изпълнили дейностите по договорите коректно.

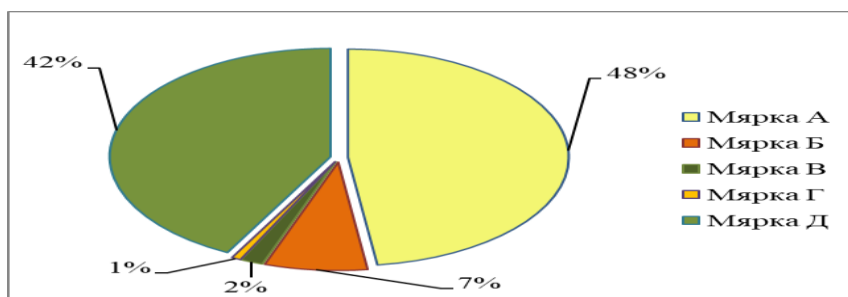
3.2.2. Администриране на средствата

Национална програма по пчеларство (НПП)

Най-висок процент на усвояване на бюджета през 2021 г. е постигнат по мярка А – Техническа помощ за пчелари и сдружения на пчелари (90%), следвана от мярка Д - Мерки за подкрепа на подновяването на пчелните кошери в ЕС (83%) и мярка Г - Мерки за подкрепа на лабораториите за анализ на пчелните продукти (67%).

През 2021 г. 48% от изплатената финансова помощ е по мярка А – Техническа помощ за пчелари и сдружения на пчелари, 42% по мярка Д - Мерки за подкрепа на подновяването на пчелните кошери в ЕС, 7 % по мярка Б - Борба срещу вароатозата, 2 % по мярка В - Рационализиране на подвижното пчеларство и 1% по мярка Г - Мерки за подпомагане на лабораториите за анализ на пчелните продукти.

Графика – Относителен дял на изплатената ФП по мерки

**Източник: ИСАК, модул Национална програма по пчеларство*

3.3. ОТДЕЛ „ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ”

3.3.1. Информация за изпълнението

Схема „Оперативни програми”

През 2021 г. четири организации на производители „Семеле“ ООД, „Фрут логистик“ ООД, „Хепи фрутс“ ООД и „Дунав плод“, са изпълнявали оперативни програми всяка с продължителност 3 години. За три от тях 2021 г. се явява първа година на изпълнение, като две от организациите на производители изпълняват втора поредна оперативна програма.

През август 2021 г. една организация подаде заявление за одобрение на нова оперативна програма, стартираща изпълнението си от януари 2022 г., като същото е одобрено и през ноември 2021 г. е сключен договор за финансово подпомагане.

Наред с това са обработени 2 заявления за изменение на текущата 2021 година, 3 заявления за изменение на 2022 и следващи години, издадени са 4 заповеди за одобрение на изменения по одобрени оперативни програми, сключени са 3 допълнителни споразумения към договори за финансова помощ на одобрени оперативни програми.

Обработени са 3 уведомления за промяна на вноски в оперативен фонд и/или за промяна на сметката на оперативен фонд и 4 съдебни решения.

Договорените за изпълнение през 2021 година инвестиции, разходи и дейности към ноември 2021 г. са на обща стойност 2 048 043,48 лв. Разпределение на договорените инвестиции, дейности и разходи по цели, които оперативните програми си поставят, са посочени в Таблица 17.

Таблица № 17 – Разпределение на договорените за 2021 година инвестиции, дейности и разходи по цели, които оперативните програми си поставят към ноември 2021 г.

Цели на оперативните програми, за чието постигане са насочени инвестициите, дейностите или разходите	Обща стойност на договорените инвестиции и дейности за 2021 г.	Договорена финансова помощ
Планиране на производството	1 003 654,72 лв.	603 881,81 лв.
Подобряване на качеството на продуктите	172 713,51 лв.	112 559,38 лв.
Увеличаване на търговската стойност на продуктите	630 300,51 лв.	339 183,58 лв.
Консултантски услуги и техническа помощ	94 245,05 лв.	52 639,06 лв.
Екологични мерки - действия, насочени към икономията на енергия, действия за създаване или поддържане на местообитания, които благоприятстват биоразнообразието или за съхраняване на ландшафта, действия за запазване на почвата	147 129,69 лв.	66 455,71 лв.
Общо	2 048 043,48 лв.	1 174 719,54 лв.

През декември 2021 година бяха подадени две заявления за прекратяване на две оперативни програми, стартирали изпълнение през 2021 година, по които нямаше извършени плащания. С двете организации на производители са сключени допълнителни споразумения за прекратяване на договорите им по схема „Оперативни програми“.

В следствие на прекратяването на двете оперативни програми, стойността на договорените за изпълнение през 2021 година инвестиции, разходи и дейности беше намалена до 692 170,43 лв., като разпределението на договорените инвестиции, дейности и разходи по цели, които оперативните програми си поставят са посочени в Таблица 18.

Таблица № 18 – Разпределение на договорените за 2021 година инвестиции, дейности и разходи по цели, които оперативните програми си поставят към ноември 2021 г.

Цел на оперативната програма	Обща стойност на договорените инвестиции и дейности за 2021г.	Договорена финансова помощ
Планиране на производството	87 820,72 лв.	51 912,51 лв.
Подобряване на качеството на продуктите	65 480,78 лв.	47 751,42 лв.
Увеличаване на търговската стойност на продуктите	407 224,97 лв.	204 686,23 лв.
Консултантски услуги и техническа помощ	40 514,27 лв.	20 166,05 лв.
Екологични мерки	91 129,69 лв.	66 455,71 лв.
Общо	692 170,43 лв.	390 971,93 лв.

През 2021 г. са приети и обработени три заявки за годишно плащане по три оперативни програми, с които се отчитат извършени инвестиции, разходи и дейности през 2020 г., както и три заявки за междинно плащане за 2021 г. по две оперативни програми.

Общо изплатените средства за 2021 година по схема „Оперативни програми“ по цели са представени в Таблица 19 и са на обща стойност 969 959,44 лв., като оторизираната финансовата помощ от ЕФГЗ е в размер на 246 198,93 лева, а 600 485,18 лв - от НБ. Останалите 123 275,33 лв. са изплатени по влезли в сила съдебни решения.

Таблица № 19 – Разпределение на оторизираната финансова помощ за 2021 година за изпълнени инвестиции, дейности и разходи по цели на оперативните програми

Цел на оперативната програма	Обща стойност на направените инвестиции и дейности	Оторизирана финансова помощ през 2021 г.
Планиране на производството	712 190,87 лв.	458 361,68 лв.
Подобряване на качеството на продуктите	342 677,10 лв.	234 307,66 лв.
Увеличаване на търговската стойност на продуктите	8 593,24 лв.	6 266,56 лв.
Консултантски услуги и техническа помощ	102 471,43 лв.	64 371,05 лв.
Екологични мерки	196 829,69 лв.	83 377,16 лв.
Общо	1 362 762,33 лв.	846 684,11 лв.

Схема „Групи производители на плодове и зеленчуци“

По схема „Групи производители“ през юни 2021 г. са изплатени 62 948,70 лв. след влязло в законна сила съдебно решение на Върховен административен съд, с което е отменено като незаконосъобразно уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане за 2016 г. на група производители „Алл Брандс“ ООД в частта на наложените санкции, редуцираните и неодобрените разходи по заявката.

Схема „Допълнителни временни извънредни мерки за подпомагане на пазара в сектора на зеленчуците и плодовете“

По схема „Допълнителни временни извънредни мерки за подпомагане на пазара в сектора на зеленчуците и плодовете“ през 2021 г. не е откриван прием.

3.3.2. Администриране на средствата

Таблица № 20 – Администриране на средствата по схеми и източник на финансиране

Изпълнение на прилаганите схеми към 31.12.2021 г.							
Бюджет по програмата за 2021 г., във връзка с който са извършени плащания				Реално изплатени суми през 2021 г.			
схема	Общо	финансиране от ЕС	национално съфинансиране	Общо към 31.12.2021 г.	% на изпълнение	ЕС част	
						ЕС част	% на изпълнение
Оперативни програми*	846 755,49	246 219,68	600 535,81	846 684,11	99.99%	246 198,93	99.99%
Оперативни програми – съдебни решения	0.00	0.00	0.00	123 275,33	0.00%	0.00	0.00%

Групи производители - подали планове през 2012 г. и 2013 г.	0.00	0.00	0.00	62 948.70	0.00%	0.00	0.00%
---	------	------	------	-----------	-------	------	-------

* В размера на договорените средства по схема „Оперативни програми“ са посочени само договорените средства за тези организации на производители, по които са извършени плащанията през 2021 г.

3.4. ОТДЕЛ „УЧИЛИЩНИ СХЕМИ”

3.4.1. Информация за изпълнението

Схема за предлагане на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти за учебни години за периода 2020-2022 – основни акценти

С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/462 на Комисията от 15 март 2021 година за определяне на окончателното разпределение между държавите членки на помощта от Съюза в рамките на схемата за предлагане на плодове и зеленчуци и на мляко в училищата за периода от 1 август 2021 г. до 31 юли 2022 г. и за изменение на Решение за изпълнение (ЕС) 2020/467., е определен бюджет за учебната година 2020/2021 по схема „Училищен плод“ в размер на 2 562 226 евро и по схема „Училищно мляко“ в размер на 1 145 871 евро. Също така е определен и бюджет за учебната година 2021/2022 по схема „Училищен плод“ в размер на 2 145 718 евро и по схема „Училищно мляко“ в размер на 1 020 451 евро, като бюджетът е намален.

По схемата е осигурено и националното финансиране в размер на 22 185 926 лева, което се отпуска като допълнение към европейското, с цел да се постигне оптимално изпълнение на заложените цели. Разпределението на средствата е индикативно, като разчетът е направен въз основа на опита от прилагането на схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“, така че да се достигне пълно финансиране на всички доставки на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти и да се покрият разходите по съпътстващите мерки, оценката и мониторинга на схемата.

3.4.2. Администриране на средствата

Прилагане на схемата за училищата за учебните години 2020-2021 г. и 2021-2022 г. – общи индикатори.

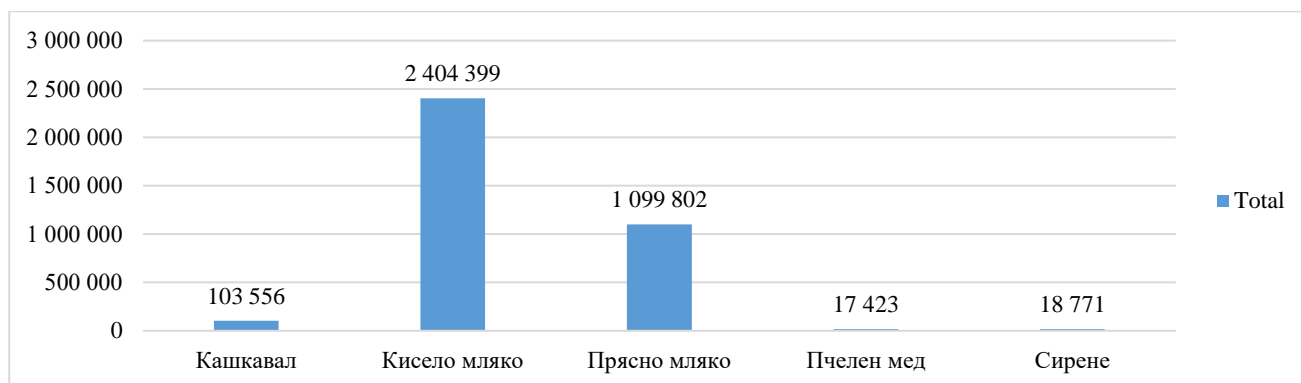
През изминалата учебна 2020/2021 г. по двете схеми бяха обхванати над 432 000 деца, които посещават повече от 3329 училища и детски градини в цялата страна. От доставките по схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“, които се финансират от ЕС и се прилагат от почти всички страни-членки на Общността, се възползват децата от подготвителните групи и учениците от I до IV клас включително, които посещават държавните, общинските и частните училища и детски градини.

За учебната година 2020/2021 Държавен фонд „Земеделие“ е изплатил до момента 27.8 млн. лв. (27 826 796.12лв.) по двете схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ за учебната 2020/2021 г. От тях близо 22 млн. лв. (21 966 928.38 лв.) са за реализирани доставки на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти, на пресни плодове и зеленчуци в училищата и детските градини. Останалите средства, в размер на 679 422.95 лв., са за възстановяване на разходи за доставка на пчелен мед. ДФЗ изплати и 4 501 021.84 лв. за възстановяване на данък добавена стойност (ДДС) на одобрени фирми – изпълнители.

Изпълнението на бюджета от ЕФГЗ по схема „Училищен плод“ е 98.65% (БЮДЖЕТ ЕФГЗ 5 011 201.61 лв./ИЗПЛАТЕНО ЕФГЗ 4 943 340.27лв.), а изпълнението по схема „Училищно мляко“ е 99.54 % (БЮДЖЕТ ЕФГЗ 2 241 094.50 лв./ИЗПЛАТЕНО ЕФГЗ 2 230 752.84 лв.)

За учебната година 2021/2022 от ДФ „Земеделие“ са одобрени 104 заявителя по Училищните схеми за доставка на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти. През учебната година 2021/2022 доставки на плодове и зеленчуци ще получават над 428 268 деца в 3 407 училища и детски градини, както и млечни продукти ще се раздават в 3 403 учебни заведения с включени 428 154 деца. През учебната година схемата за училищата обхваща над 95 % от всички деца и ученици попадащи в обхвата на целева група в Р България.

Извършени доставки по схема Училищно мляко за учебна година 2020/2021

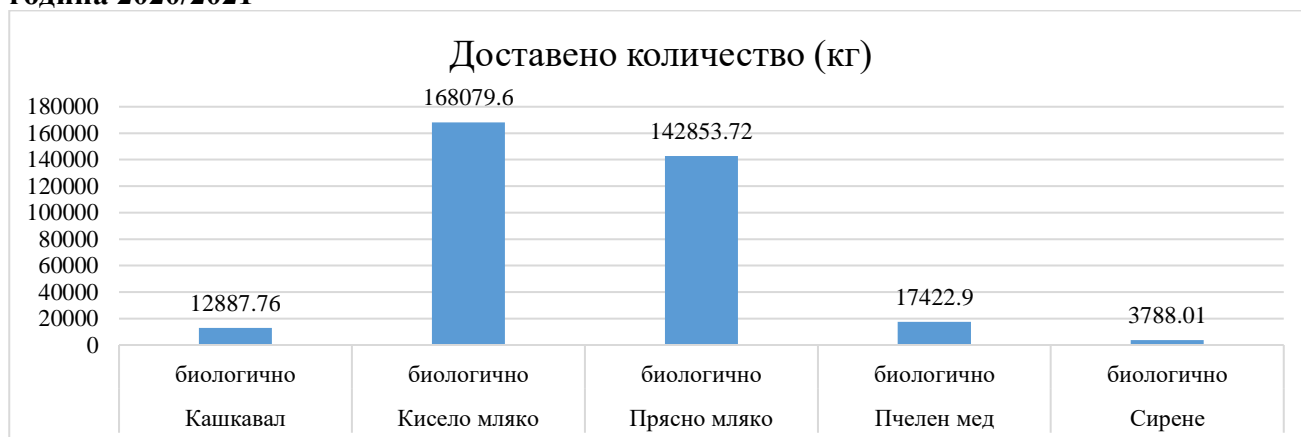

*Източник: ИСАК, модул Плодове и зеленчуци – кампания 2020

За поредна учебна година най-голям дял от доставките на мляко и млечни продукти има киселото мляко по БДС с количества над 2 404 тона, което е традиционен български продукт и е предпочитан от децата и учениците за консумация.

По схема Училищно мляко броят на доставките на мляко и млечни продукти за една учебна година е не повече от 50. С Най-малко 1/2 от доставките на всеки заявител са прясно пастеризирано мляко или кисело мляко, като най-малко една доставка месечно е прясно пастеризирано мляко. Броят на доставките на сирене и кашкавал не надвишава броя на доставките на прясно пастеризирано мляко за съответния месец. Продуктите се раздават равномерно чрез извършване средно по две доставки на седмица, но не повече от 10 доставки на месец.

Извършени доставки на биологични продукти по схема Училищно мляко за учебна година 2020/2021

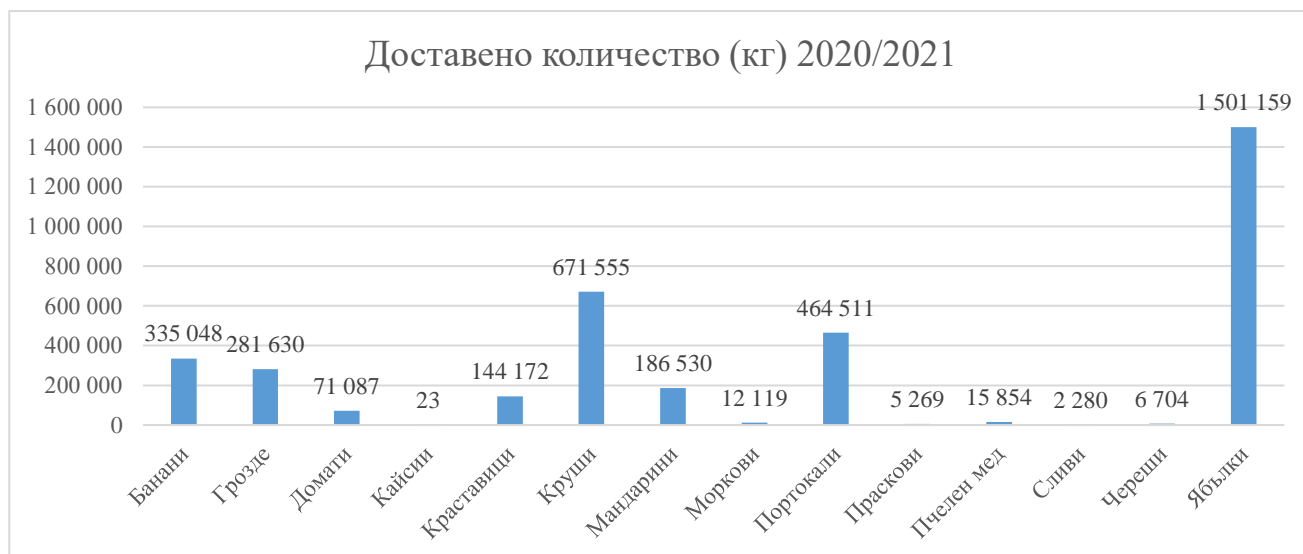

*Източник: ИСАК, модул Плодове и зеленчуци – кампания 2020

От учебната година 2020/2021 по схема „Училищно мляко“ най-малко 4 от доставките, но не повече от 6, трябва да са на биологично произведено прясно пастеризирано мляко и млечни продукти. През изминалата учебна година основен дял при доставката на биологично

произведени продукти по схемата има киселото мляко, като са доставени над 168 тона. На следващо място по количество доставен биологичен продукт по схемата е прясното мляко.

Извършени доставки на продукти по схема Училищен плод за учебна година 2020/2021

*Източник: ИСАК, модул Плодове и зеленчуци – кампания 2020

Най висок дял от доставките на плодове и зеленчуци имат ябълките (над 1 501 тона), а на следващо място по количество са крушите (671 555). Другата предпоставка за високите дялове на доставки на ябълки и круши е, че голяма част от тях са произведени от български производители и са доставени, в съответствие с изискването най-малко 1/2 от доставяните плодове и зеленчуци трябва да са произведени от земеделски стопани, регистрирани по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.

Извършени доставки на биологични продукти по схема Училищен плод за учебна година 2020/2021

*Източник: ИСАК, модул Плодове и зеленчуци – кампания 2020

Индикатори по схема за предлагане на плодове, зеленчуци мляко и млечни продукти в учебните заведения

Таблица 21: Индикатори по схема за предлагане на плодове, зеленчуци мляко и млечни продукти в учебните заведения за календарна 2021 година

схема	Брой одобрен и заявления	Брой одобрени учебни заведения	Брой участващи деца	Бюджет ЕФЗ (лв.)	Бюджет НБ (лв.)	Изпълнение бюджет ЕФЗ (лв.)	Изпълнение бюджет НБ (лв.)	Изплатено ДДС (лв.)	Изпълнение ЕФЗ % към 15.12.2021
Предлагане на плодове, зеленчуци мляко и млечни продукти в учебните заведения учебна година 2020/2021	121	3 329	432 000	7 252 296	22 185 925	7 174 093	15 472 258	4 501 021	98.92%
Предлагане на плодове, зеленчуци мляко и млечни продукти в учебните заведения учебна година 2021/2022	104	3 407	428 268	6 192 393	22 185 925	382 928	1 859 620	446 636	6.18%
					ОБЩО	7 557 021	17 331 878	4 947 658	

Таблица 22: Разпределение на бенефициерите за схема „Училищно мляко“ и „Училищен плод“ по области за учебната година 2020/2021 година

ОБЛАСТ	Вид на учебното заведение	Брой участващи деца и ученици участващи по схема "Училищно мляко"	Брой участващи деца и ученици участващи по схема "Училищен плод"	Брой консумирани порции по схема "Училищно мляко"	Брой консумирани порции по схема "Училищен плод"	Количество (кг.) по схема "Училищно мляко"	Количество (кг.) по схема "Училищен плод"
Благоевград	детска градина	9764	10110	536639	531591	92056	92883
	училище	9890	10819	548589	566867	94966	97407
Бургас	детска градина	12735	12722	653419	691399	103458	115318
	училище	14938	14981	787412	788586	133737	130812
Варна	детска градина	11470	11542	607629	605724	104748	103963
	училище	11364	11344	600056	590607	103069	101401
Велико Търново	детска градина	6217	6186	334248	317694	55259	51244
	училище	6356	6411	332189	322768	55490	50440
Видин	детска градина	1724	1698	96496	84837	14407	15368
	училище	2087	1937	114804	95534	17738	17284

Враца	детска градина	4789	4785	267272	240985	40251	42997
	училище	5406	5412	296291	275655	46919	47161
Габрово	детска градина	2559	2723	146569	139347	25400	20572
	училище	2679	2841	135672	147126	23405	22672
Добрич	детска градина	4324	4275	223176	186813	37690	31572
	училище	4493	4535	226103	202231	38323	34309
Кърджали	детска градина	3444	3396	174944	175794	29596	27729
	училище	4247	3949	208176	202104	34673	34495
Кюстендил	детска градина	2870	2840	155227	143229	25799	23185
	училище	3420	3416	176333	167290	28979	27496
Ловеч	детска градина	3168	3168	172160	165563	28752	28879
	училище	3328	3328	174236	171766	29434	30076
Монтана	детска градина	1691	3311	152300	178222	24974	19585
	училище	3500	4242	213307	221276	34584	31452
Пазарджик	детска градина	6673	6647	337403	350477	59503	60569
	училище	8191	8698	406169	464343	72693	79500
Перник	детска градина	3400	3400	181627	180412	28550	30965
	училище	3889	3896	206587	206058	32657	35772
Плевен	детска градина	6015	5997	296028	328360	48759	51727
	училище	7222	7235	328337	381037	54867	60236
Пловдив	детска градина	19535	19750	988290	1035396	170733	176071
	училище	22905	23313	1107903	1190856	191648	201073
Разград	детска градина	3204	3201	170482	167955	28716	26978
	училище	3390	3391	174413	180285	30314	28281
Русе	детска градина	5411	5538	282514	294577	50029	49851
	училище	6387	6379	329329	334821	57750	57773
Силистра	детска градина	2452	2452	112775	124103	20401	20206
	училище	3399	3398	159070	173101	28407	28379
Сливен	детска градина	4358	4875	251858	258473	43760	45342
	училище	7500	8688	451397	473335	75755	82933
Смолян	детска градина	2696	2696	144013	146851	24220	25517
	училище	2796	2798	147309	150035	24739	26071
София-град	детска градина	39516	39623	2119328	2089212	335327	363177
	училище	48679	48414	2630615	2490952	2626178	421234
София-област	детска градина	6366	6364	340529	328868	57330	58025

	училище	7460	7457	403467	387068	68243	66554
Стара Загора	детска градина	8962	9008	480786	481719	81615	84276
	училище	9991	11876	561598	634775	94582	110501
Търговище	детска градина	2611	2610	146576	130654	23419	19715
	училище	2683	3085	148702	157608	23748	23536
Хасково	детска градина	5809	5818	285676	298325	48905	49364
	училище	8059	7609	367177	370863	63368	60712
Шумен	детска градина	4847	4850	244795	261502	42911	44232
	училище	4860	4864	241219	260269	42368	43923
Ямбол	детска градина	3103	3100	156418	152251	27408	25970
	училище	4225	4593	212583	246329	36216	41179
	ОБЩО	413057	421594	21748220	21943878	5838822	3697940

Прилагане на мерките по схемата за училищата - изводи

Въпреки продължаващата втора поредна година извънредна епидемична обстановка и провеждането на голяма част от учебните занятия в неприсъствена форма на обучение, схемата за предлагане на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти в училищата и детските градини се прилага успешно, като са извършени над 43.5 млн. доставки и е усвоен над 98 % от средствата отпуснати по линия на ЕФГЗ.

С цел намаляване на загубите на заявителите, е въведена извънредна мярка, с която се възстановят суми на доставчиците на бързоразвалящи се стоки (плодове, зеленчуци и млечни продукти), които е трябвало да бъдат разпределени на училища, участващи в схемата за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения, когато продуктите са безвъзмездно предоставени на центрове за социално подпомагане и Български червен кръст (БЧК).

Също така за поредна учебна година се наблюдава висок интерес за участие от страна на училищата и детските градини, като участват над 95% от децата и учениците в България.

Таблица № 23 – Изразходвани суми в лева за пазарни мерки през 2021 г.

Схема	ЕФГЗ	НБ	Общо
Национални програми за подпомагане за лозаро-винарския сектор. Реструктуриране и преобразуване на лозови масиви	16 340 317	0	16 340 317
Национални програми за подпомагане за лозаро-винарския сектор. Застраховане на реколтата	292 881	0	292 881
Национални програми за подпомагане за лозаро-винарския сектор. Инвестиции	10 624 670	0	10 624 670
Национални програми за подпомагане за лозаро-винарския сектор. Помощ за кризисно съхранение на вино	14 087 952	0	14 087 952
Национални програми за подпомагане за лозаро-винарския сектор. Реколта на зелено	945 960	0	945 960
Операционни програми и организации на производители	1 076 262	600 485	1 676 747
Специфични помощи за пчеларство	3 274 249	3 274 251	6 548 499
Училищен плод	5 272 891	5 087 844	10 360 735
Училищно мляко	2 412 955	12 583 583	14 996 538

Промоционални програми	82 318	27 439	109 757
Върнати суми и редукиции*	-39 151	-211 928	-251 079
Общо	54 371 305	21 361 674	75 732 979

*Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

*Върнатите суми представляват намаления на плащанията и възстановявания по глоби, санкции и дългове на бенефициери, заради извършени нередности

3.5. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНИ ОДИТИ – информация за всички отдели

През 2021 година по линия на селскостопанските пазарни механизми са проведени следните одити:

- Годишен сертификационен одит, стартирал през 2021 г., като към края на годината все още не е завършен и няма окончателен доклад.

- Одити от страна на дирекция „Вътрешен одит“, като значителна част от препоръките са отстранени. Проведен е и одит за проследяване на препоръките от предходни години.

През 2021 г. са извършвани и проверки от страна на отдел „Последващ контрол“, ДТИ, завършили без препоръки, отнасящи се до работата на дирекция „Селскостопански пазарни механизми“.

4. ПРОГРАМА ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО /ПМДР/ 2014-2020

Съгласно чл. 11 а, ал. 1 от ЗПЗП Разплащателната агенция „приема, проверява и взема решение по заявки за плащане по схеми и мерки на Общата политика по рибарство“.

4.1. МЕЖДИННО ЗВЕНО

4.1.1. Информация за извършеното подпомагане по ПМДР 2014-2020 г. през 2021

г.:

По силата на Споразумение за делегиране на функции по прилагане на ПМДР 2014-2020 ДФ „Земеделие“ – Разплащателна агенция в качеството на Междинно звено на Управляващия орган извършва верификация на разходите след подадено искане за плащане. За периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. чрез ИСУН 2020 са приети, верифицирани и платени искания за плащане съгласно по-долу представената таблица.

Таблица № 24 – Приети, регистрирани, обработени и платени искания за плащане в периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г.

Платени проекти по мерки от ПМДР 2014-2020 за периода 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г.				
Мярка	Брой	Платена сума	Национално финансиране	Европейско финансиране
1.1. Диверсификация и нови форми на доход	0	0,00	0,00	0,00

1.2.Инвестиции за подобрене на хигиената, здравето, безопасността и условията на труд на борда или индивидуално оборудване, при условие че посочените инвестиции надхвърлят изискванията съгласно правото на Съюза или националното право	0	0,00	0,00	0,00
1.3.Окончателно преустановяване на риболовните дейности	0	0,00	0,00	0,00
1.4.Ограничаване на въздействието на риболова върху морската следа и за адаптиране на риболова към защита на видовете	0	0,00	0,00	0,00
1.5.Разработване или въвеждане на нови технически или организационни знания, водещи до намаляване на въздействието от риболовните дейности върху околната среда, вкл.:по-добри риболовни уреди, или постигането на по-устойчиво използване на морските биологични ресурси и съвместно съществуване със защитените хищници	0	0,00	0,00	0,00
1.6. Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности	1	72 843,94	19 478,47	53 365,47
1.7. Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов	0	0,00	0,00	0,00
1.8.Инвестиции за подобрене на инфраструктурата в рибарските пристанища, инвестиции за подобрене на кейови места за разтоварване.Изграждане или модернизацията на лодкостоянки Окончателно преустановяване на риболовните дейности	5	7 376 049,76	1 972 355,71	5 403 694,05
1.9 Подкрепа на собственици на риболовни кораби и рибари за преодоляване на икономическите последствия от избухването на COVID-19 поради временно преустановяване на риболовната дейност.	1	2 731,26	730,34	2 000,92
2.2.Продуктивни инвестиции в аквакултура	13	1 826 774,88	456 693,73	1 370 081,15
2.3 Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури	5	1 607 357,24	401 839,31	1 205 517,93
2.5. Аквакултури, осигуряващи екологични услуги	3	306 700,60	76 675,15	230 025,45
2.6.Подкрепа на производители на риба и други водни организми за преодоляване на икономическите	52	1 335 794,22	333 948,59	1 001 845,63

последствия от пандемията COVID19 „Мярка 2.6 „Мерки в областта на общественото здраве“				
3.1.Контрол и изпълнение	4	2 405 818,61	240 581,86	2 165 236,75
3.2.Събиране на данни	0	0,00	0,00	0,00
4.1 Подготвителна помощ за стратегии за ВОМР, в това число създаване на Национална рибарска мрежа		-2 177,78	-326,66	-1 851,12
4.2.Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие	79	4 570 387,49	685 558,18	3 884 829,31
5.1.Планове за производство и предлагане на пазара	1	49 920,00	12 480,00	37 440,00
5.3.Създаване на организации на производители, на асоциации от организации на производители или на междубраншови организации.Търсене на нови пазари и подобряване на условията за пускане на пазара на продукти от риболов и аквакултури	1	926 311,35	231 577,84	694 733,51
5.4 Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	6	2 454 281,50	613 570,37	1 840 711,13
5.4 „Подкрепа за преработвателните предприятия на продукти от риболов и аквакултури за преодоляване на икономическите последствия от пандемията Covid 19“, Мярка 5.4.Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	15	1 051 961,47	262 990,36	788 971,11
6.3.Повишаване на знанията за състоянието на морската среда	1	188 044,29	47 011,07	141 033,22
7.1Техническа помощ	14	2 384 435,73	596 108,95	1 788 326,78
Общо:	201	26 557 234,56	5 951 273,27	20 605 961,29

4.1.2. Общ напредък в изпълнението на Програма за морско дело и рибарство (2014-2020) към 31.12.2021 г. :

Приоритет 1 „Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите“

Мярка 1.2. „Инвестиции за подобрене на хигиената, здравето, безопасността и условията на труд на борда или индивидуално оборудване, при условие че посочените инвестиции надхвърлят изискванията съгласно правото на Съюза или националното право“ Извършени плащания – 2 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 15 762,40 лв.

Мярка 1.3. „Окончателно преустановяване на риболовните дейности“. Извършени плащания – 8 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 483 173,09 лв.

Мярка 1.6 „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими.“ Извършени плащания – 3 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 399 241,88 лв.

Мярка 1.7 „Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов“. Извършени плащания – 4 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 359 673,00 лв.

Мярка 1.8. „Инвестиции за подобрене на инфраструктурата в рибарските пристанища, инвестиции за подобрене на кейови места за разтоварване. Изграждане или модернизацията на лодкостоянки“. Извършени плащания – 19 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 20 658 188,76 лв.

Мярка 1.9 „Подкрепа за собственици на риболовни кораби и рибари за преодоляване на икономическите последствия от избухването на COVID-19, поради временно преустановяване на риболовната дейност“. Извършени плащания – 70 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 1 815 376,34 лв.

Приоритет 2. „Насърчаване на устойчивото в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания аквакултури с ефективно използване на ресурсите“.

Мярка 2.2. „Продуктивни инвестиции в аквакултура“. Извършени плащания – 88 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 17 005 248,40 лв.

Мярка 2.3 „Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури“. Извършени плащания – 16 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 3 944 980,45 лв.

Мярка 2.5 „Аквакултури, осигуряващи екологични услуги“. Извършени плащания – 5 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 403 384,13 лв.

Мярка 2.6 „Подкрепа за производители на риба и други водни организми за преодоляване на икономическите последствия от пандемията COVID-19. „Извършени плащания – 102 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 3 528 834,07 лв.

Приоритет 3. „Насърчаване на изпълнението на ОПОР“

Мярка 3.1. „Контрол и изпълнение“. Извършени плащания – 34 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 10 920 939,00 лв.

Мярка 3.2. „Събиране на данни“. Извършени плащания – 7 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 3 668 479,65 лв.

Приоритет 4. „Увеличаване на заетостта и териториалното сближаване“

Мярка 4.1 „Подготвителна помощ за стратегии за ВОМР, в това число създаване на Национална рибарска мрежа“. Извършени плащания – 13 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 506 393,76 лв.

Мярка 4.2. „Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие“. Извършени плащания – 197 бр. на обща стойност на субсидията 9 160 228,72 лв.

Приоритет 5 „Насърчаване на предлагането на пазара и преработването“

Мярка 5.1. „Планове за производство и предлагане на пазара“. Одобрени проекти – 1 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 49 920,00 лв.

Мярка 5.3. „Създаване на организации на производители, на асоциации от организации на производители или на междубраншови организации. Търсене на нови пазари и подобряване на условията за пускане на пазара на продукти от риболов и аквакултури. Извършени плащания – 7 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 1 184 177,13 лв.

Мярка 5.4. „Преработване на продуктите от риболов и аквакултури“. Извършени плащания – 34 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 14 311 333,15 лв.

Мярка 5.4. „Подкрепа за преработвателни предприятия на продукти от риболов и аквакултури за преодоляване на икономическите последици от пандемията COVID-19“. Извършени плащания – 35 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 2 650 961,47 лв.

Приоритет 6. „Насърчаване на изпълнението на интегрираната морска политика“

Мярка 6.1 „Интегрирано морско наблюдение“. Извършени плащания – 1 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 905 127,18 лв.

Мярка 6.3 Повишаване на знанията за състоянието на морската среда. Извършени плащания – 1 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 188 044,29 лв.

Приоритет 7 „Техническа помощ“

Извършени плащания – 56 бр. с обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 8 523 170,46 лв.

4.1.3 Мониторинг

Съгласно чл. 2 от Споразумението за делегиране на функции по прилагане на ПМДР 2014-2020 бяха извършени проверките за изпълнение на производствените програми на бенефициерите, за използване на финансираните активи по предназначение, както и проверките за изпълнение на мониторинговите индикатори за резултат. През 2021 г. са извършени административни проверки на 67 проекта, попадащи в период на мониторинг след окончателно изплащане на безвъзмездната финансова помощ, като на 40 от тях на база риск-анализ бяха извършени и проверки на място от дирекция „Технически инспекторат“. Резултатите от проверките са обобщени и докладвани на УО на ПМДР.

4.1.4 Ръководство в помощ на бенефициерите по ПМДР

За улеснение и по-голяма информираност на кандидатите, които изпълняват договори по ПМДР 2014-2020, е изготвено „Ръководство в помощ на бенефициерите по Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР 2014- 2020)“. То съдържа указания в помощ на кандидатите,

които изпълняват договорите си. Ръководството съдържа процедурите, които трябва да бъдат изпълнени от бенефициерите в ИСУН 2020, за да се осигури ефективно отчитане на разходите по договора. В него са включени списъци на изискуемите документи за отчитане на дейностите по проекта, както и необходимата информация за подаване на финансови и технически отчети към исканията за плащане. В Ръководството са публикувани и най-често допусканите грешки от бенефициерите при отчитане на разходите по ПМДР 2014-2020.

Ръководството е публикувано на официалната страница на ДФЗ – РА. Изпратено е и на всички бенефициери по e-mail и чрез ИСУН 2020.

4.1.4 Обучение на Местните инициативни групи (МИРГ) по Подхода WOMP

На 09.11.2021 г. бе организирано и проведено онлайн обучение за деветте МИРГ по ПМДР. Участниците във форума бяха запознати с правилата и процедурите за верификация на разходите по ПМДР. Детайлно бяха разгледани възможностите за усвояване на безлихвен заем от бенефициери общини, както и възможностите за възстановяване на разходи за ДДС по програмата.

Таблица № 25 - Извършени плащания в лева от ПМДР 2014-2020 г. за 2021 г.

Схема	ЕФМДР	НБ	Общо
1.6. Опазване и възст. на морското разнообразие и екосистеми	53 365	19 478	72 844
1.8. Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси	5 403 694	1 972 356	7 376 050
1.9. Временно преустановяване на риболовната дейност - COVID 19	2 001	730	2 731
2.2. Продуктивни инвестиции в аквакултурите	1 370 081	456 694	1 826 775
2.3. Насърчаване на нови производители на аквакултури	1 205 518	401 839	1 607 357
2.5. Аквакултури, осигуряващи екологични услуги	230 025	76 675	306 701
2.6. Мерки в областта на общественото здраве COVID-19	1 001 846	333 949	1 335 794
Контрол и изпълнение 90%/10%	2 165 237	240 582	2 405 819
4.1. Подготвителна помощ за стратегии за WOMP	-1 851	-327	-2 178
4.2. Изпълнение на стратегиите за WOMP	3 884 829	685 558	4 570 387
5.1. Планове за производство и предлагане на пазара	37 440	12 480	49 920
5.3. Предлагане на пазара	694 734	231 578	926 311
5.4. Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	1 660 708	553 569	2 214 278
5.4.Преработване на продуктите от риболов и аквакултури-COVID19	968 971	322 990	1 291 961
6.3. Насърчаване изпълн. на ИМП - чл.80,т.1,ал.3 от Рег.508/2014	141 033	47 011	188 044
7.1.Техническа помощ ПМДР	1 788 327	596 109	2 384 436
Общо	20 605 958	5 951 272	26 557 231

*Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

Таблица № 26 - Извършени плащания в лева от ПМДР 2014-2020 г. към 31.12.2021 г.

Схема	ЕФМДР	НБ	Общо
1.2. Здраве и безопасност	11 548	4 215	15 762
1.3. Окончателно преустановяване на риболовните дейности	241 587	241 587	483 173
1.6. Опазване и възст. на морското разнообразие и екосистеми	292 485	106 757	399 242
1.7. Добавена стойност, качество на продуктите	263 496	96 177	359 673
1.8. Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси	15 134 189	5 524 000	20 658 189
1.9. Временно преустановяване на риболовната дейност - COVID 19	1 329 945	485 432	1 815 376
2.2. Продуктивни инвестиции в аквакултурите	12 753 936	4 251 312	17 005 248
2.3. Насърчаване на нови производители на аквакултури	2 958 735	986 245	3 944 980
2.5. Аквакултури, осигуряващи екологични услуги	302 538	100 846	403 384
2.6. Мерки в областта на общественото здраве COVID-19	2 646 626	882 209	3 528 834
Контрол и изпълнение 70%/30%	536 700	230 014	766 714
Контрол и изпълнение 90%/10%	9 138 803	1 015 423	10 154 225
3.2. Събиране на данни	2 934 784	733 696	3 668 480
4.1. Подготвителна помощ за стратегии за ВОРМ	430 435	75 959	506 394
4.2. Изпълнение на стратегиите за ВОРМ	7 786 194	1 374 035	9 160 229
5.1. Планове за производство и предлагане на пазара	37 440	12 480	49 920
5.3. Предлагане на пазара	888 133	296 044	1 184 177
5.4. Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	10 733 497	3 577 832	14 311 329
5.4.Преработване на продуктите от риболов и аквакултури-COVID19	1 988 221	662 740	2 650 961
6.1. Насърчаване изпълн. на ИМП - чл.80,т.1,ал.1 от Рег.508/2014	678 845	226 282	905 127
6.3. Насърчаване изпълн. на ИМП - чл.80,т.1,ал.3 от Рег.508/2014	141 033	47 011	188 044
7.1.Техническа помощ ПМДР	6 392 378	2 130 793	8 523 170
Общо	77 621 546	23 061 088	100 682 633

*Източник: Счетоводна система на отдел „Финансова отчетност“

4.2. СЕРТИФИЦИРАЩ ОРГАН ПО ОПРСР 2007-2013 г. и ПМДР 2014-2020 г.

4.2.1. Сертификация на разходите по Програма за морско дело и рибарство (ПМДР) 2014 - 2020 г.

През 2021 г. в съответствие с член 131, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от Сертифициращият орган (СО) на ПМДР 2014 – 2020 г. са изпратени четири заявления за междинно плащане до Европейската комисия за възстановяване на разходите направени от бенефициерите и платени за изпълнение на операциите. Сертифицираните от СО за 2021 г. публични разходи по ПМДР 2014 – 2020 г. са

общо в размер на 27 426 264,84 лв., от които 21 020 911,75 лв. е съфинансиране от Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и 6 405 273,09 лв. са средствата от Националния бюджет и включват разходи декларираните от бенефициерите по общо 224 броя подадени искания за плащане. От началото на програмата до 31.12.2021 г. кумулативно от СО са сертифицирани 93 736 115,49 лв. публични средства, от които 72 190 255,98 лв. са от ЕФМДР и 21 572 859,51 лв. е националното съфинансиране. Отчетеното изпълнение на бюджета по ПМДР общо е 45,97 % и е с 13,45 % в повече спрямо 2020 г.

Таблица № 27 – Сертифицирани разходи по приоритетни оси по ПМДР 2014 - 2020 към 31.12.2021 г. в лева

Приоритетна ос	Бюджет общо по ПМДР 2014-2020	Сертифицирани разходи			Процент на изпълнение към бюджета
		Съфинансиране от ЕС	Национално съфинансиране	Общо публични средства	
1	2	3	4	5	6
Приоритетна ос 1 - Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите	35 918 704.08	15 109 281.74	5 667 397.90	20 776 679.64	57.84%
Приоритетна ос 2 - Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите	60 339 827.10	18 466 247.12	6 155 416.43	24 621 663.55	40.80%
Приоритетна ос 3 - Насърчаване изпълнението на ОПОР	22 691 856.78	10 794 854.49	1 691 571.81	12 486 426.30	55.03%
Приоритетна ос 4 - Увеличаване на заетостта и териториалното сближаване	36 338 246.23	7 744 469.04	1 366 671.87	9 111 140.91	25.07%
Приоритетна ос 5 - Насърчаване на предлагането на пазара и преработването	31 860 785.93	13 683 025.89	4 561 008.74	18 244 034.63	57.26%
Приоритетна ос 6 - Насърчаване на изпълнението на интегрираната морска политика	6 062 980.00	0.00	0.00	0.00	0.00%
Приоритетна ос 7 - Техническа помощ	10 756 900.00	6 392 377.70	2 130 792.76	8 523 170.46	79.23%
Общо:	203 969 300.12	72 190 255.98	21 572 859.51	93 763 115.49	45.97%

*Източник: ДФ „Земеделие“

В изпълнение на дейностите по прилагане на ПМДР 2014 - 2020 г. на 19.03.2021 г. се прие от Европейската комисия Годишният счетоводен отчет изпратен от СО за шеста счетоводна година с период от 01.07.2019 г. – 30.06.2020 г. съгласно чл. 126 (б) и във връзка с чл. 138 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Преведените за 2021 г. средства от Комисията са общо в размер на 21 019 922,17 лв. представляващи предварително финансиране по Програмата и възстановени междинни плащания.

Проведени одити през 2021 г.

През 2021 г. от Одитен орган на ПМДР 2014-2020 – Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“ (ИАСОСЕЗФ) са извършени следните одити:

- Пети системен одит за изразяване на увереност относно ефективното функциониране на Системите за управление и контрол (СУК) на Управляващия орган (УО) и Междинното звено (МЗ) по ПМДР 2014-2020. Окончателният одитен доклад е представен на 02 февруари 2022 г.

- Четвърти одит на операциите за оценка на законосъобразността и редовността на деклариранияте пред Европейската комисия разходи през периода 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. по ПМДР. Окончателните одитни доклади с резултатите от проверките на 35 проекта са представени на 02 февруари 2022 г.

- Четвърти системен одит за изразяване на увереност относно ефективното функциониране на Системите за управление и контрол (СУК) на Сертифициращия орган (СО) по ПМДР 2014-2020. Окончателният одитен доклад е представен на 11 февруари 2022 г.

Оценени са всички ключови изисквания, засягащи СУК на УО/МЗ, в съответствие с Указанията за Комисията и държавите членки относно обща методология за оценяване на системите за управление и контрол в държавите членки. Категоризираната от одита оценка на системите за управление и контрол в УО/МЗ е, че системите работят ефективно като е необходимо известно подобрене.

4.2.2. Осъществяване на дейности по прилагане на Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (ОПРСР) 2007 - 2013 г.

През 2021 г. от Сертифициращия орган по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007 - 2013 г. са осъществявани дейности свързани с актуализиране и поддържане на книгата на длъжниците по програмата. Изпрати се на Европейска Комисия изменение на Окончателен Сертификат, Отчет за разходите и Заявление за плащане във връзка с нейното приключване, с което се сертифицираха допълнително 1 628 164,44 лв. от Европейския фонд за рибарство.

5. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА СУМИТЕ ПО ЛИНИЯ НА РАЗПЛАЩАТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ ПО ПРОГРАМИ И ФОНДОВЕ ЗА 2021 г.

Таблица № 28 - Реално възстановените средства от страна на Европейската комисия към България през 2021 г.

ЕЗФРСР	675 362 214
ЕФГЗ	1 684 991 696
ЕФР/ЕФМДР (заедно с авансово получени суми)	21 019 839
Общо възстановени от ЕК	2 381 373 749

6. АДМИНИСТРИРАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ И ЛОШИ ВЗЕМАНИЯ В РАЗПЛАЩАТЕЛНАТА АГЕНЦИЯ

През 2021 г. в Държавен фонд „Земеделие” - РА са регистрирани 755 бр. нови нередности по схемите/мерките на Разплащателната агенция, от които 503 бр. са по схеми и мерки за директни плащания, 232 бр. – по ПРСР и 20 бр. – по селскостопански пазарни механизми. От

горепосочените нарушения 630 бр. са случаите на установени вземания, 2 бр. са случаите на съмнение за измама, 113 бр. са случаите на потенциални вземания и 10 бр. случаи без финансови последици. Случаите на нередности по мерки/схеми са както следва:

Таблица № 29 - Брой на нарушенията по схеми/мерки на РА през 2021 г.

Мярка/Схема	ДП	ПРСР	СПМ	ОПРСР	Общо
Установени вземания	443	170	17	0	630
Потенциални вземания	60	53	0	0	113
Случаи без финансови последици	0	9	1	0	10
Съмнения за измама	0	0	2	0	2
Общо	503	232	20	0	755

За 2021 г. финансовите последици за случаите на установени вземания са общо 36 827 091.59 лв. Потенциалното финансово изражение на случаите на съмнения за измама е 211 006.20 лв.

Таблица № 30 - Финансов ефект по схеми/мерки (лв.)

Мярка/Схема	ДП	ПРСР	СПМ	ОПРСР	Общо
Установени вземания	5 603 561.82	31 065 879.16	157 650.61	0.00	36 827 091.59
Съмнения за измама	0.00	0.00	211 006.20	0.00	211 006.20
Общо	6 768 964.79	46 080 468.98	368 656,81	0.00	53 218 090.85

Напълно възстановените дългове през 2021 г. са 626 броя. Възстановените средства през 2021 г. по задълженията към РА са на стойност 29 225 007.78 лв.

Регулярно и в срок бяха изпълнявани ангажиментите по отчитане на нередности към външни институции министерство на вътрешните работи – дирекция АФКОС, НАП. Беше изготвен годишен финансов отчет по нередности до Главна дирекция „Земеделие” на ЕК за 2021 финансова година.

Регулярно и в срок беше изпълняван ангажиментът за докладване на нередности пред Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) на тримесечна база (за случаи над прага от 10 000 евро). Информацията е изпращана електронно чрез предоставена от ОЛАФ система. През 2021 г. регулярно и в срок беше докладвано развитието на случаи, регистрирани и докладвани пред ОЛАФ в предходни периоди.

II. ПРОГРАМА САПАРД

1. Информация за извършената дейност

1.1. Администриране на нередности

Администрирането и управлението на възникналите лоши вземания по проекти от програма САПАРД включва следните дейности:

- Поддържане и актуализиране на информацията, налична в „Централния регистър на длъжниците” и „Книгата на длъжниците” по програмата за всички налични в тях бенефициери;
- Изготвяне на доклади до дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите за приключени като несъбираеми случаи на нередности по програма САПАРД;
- Проследяване и отразяване на събираемостта на вземанията по програма САПАРД от Националната агенция за приходите;
- Изготвяне и изпращане до дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите на коректно осчетоводените приходи и разходи, възникнали във връзка с регистрираните лоши дългове; на тримесечните финансови отчети, отразяващи общия размер на лошите дългове; на отразената информация на тримесечна база за движението по параграфите на Единната бюджетна класификация и на съставените на тримесечна база баланс и оборотна ведомост на програма САПАРД.
- Осчетоводяване на постъпили погасителни плащания; ежемесечно изчисляване и осчетоводяване на дължими лихви от бенефициери - лоши длъжници по програма САПАРД. Изготвяне на тримесечни финансови отчети, месечен отчет по параграфите на ЕБК, сборни оборотни ведомости и баланс, предоставяни на дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите.
- В изпълнение на задължението за докладване на тримесечна база до дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз” (АФКОС)/МВР на всички приложени процедури, във връзка с регистрираните нередности на ниво проект, и проследяване на всички последващи административни и съдебни действия, за всяко тримесечие на 2021 г. са изготвени и изпратени уведомления за нередности на английски език, на хартиен носител.
- Съгласно Заповед № 03-РД/2773 от 28.11.2011 г. ежемесечно се извършват регулярни проверки за промени в актуалното състояние на бенефициери - длъжници по програма САПАРД в правно информационна система АПИС. Информацията се обработва по компетентност в срок. В резултат на констатациите се предприемат мерки по администриране на дълговете. В тази връзка периодично се извършва преглед, анализ и комуникация с външни институции, както и с други звена на ДФЗ по отношение окомплектоването и обосновката при изразяване на предложение за вземане на крайно решение относно прилагане на процедура по регистрирани нередности, с оглед спазване на административните изисквания на дирекцията.

Обобщени данни за моментното състояние на лошите вземания към края на 2021 г. са представени по-долу:

Таблица № 31 - Проследяване на основните показатели в Книгата на длъжниците към 31.12.2021 г.

Салда в Книга на длъжниците (главници)	Брой Дългове	ЕС лв.	НБ лв.	Всичко лв.
Суми за възстановяване	56	0,00	20 973 368,06	20 973 368,06
Несъбираеми суми	108	0,00	65 477 947,75	65 477 947,75
ВСИЧКО:	164		-	86 451 315,81

През 2021 г. възстановените суми от длъжници по програма САПАРД са в размер на 2 533 977,68 лв., от които главници в размер на 1 295 263,64 лв. и лихви в размер на 1 238 714,04 лв.

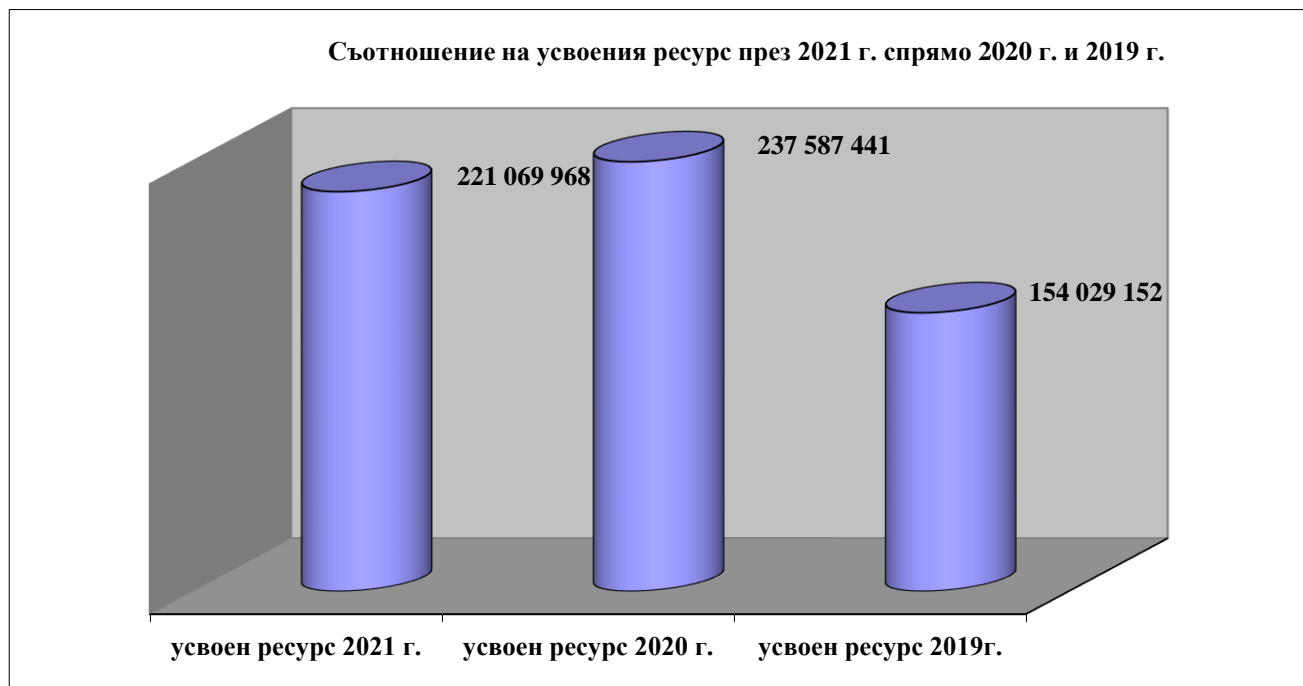
III. НАЦИОНАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

A. КРАТКОСРОЧНИ СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Държавен фонд „Земеделие“, чрез дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“ осъществява държавното подпомагане, в т.ч. безвъзмездна помощ и краткосрочно кредитиране, по реда и условията на одобрени от Управителния съвет (УС) на ДФ „Земеделие“ целеви субсидии и кредитни линии със средства от Националния бюджет.

През 2021 г. дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“ работи по **26** схеми за подпомагане на земеделските стопани. По всички действащи схеми за краткосрочно финансиране са **подпомогнати 46 955** бенефициери, при 48 447 през предходната година и 30 568 през 2019 г.

Общо договореният и изплатен ресурс (*Приложение 1*) по мерките на краткосрочно субсидиране и кредитиране е **221 069 968 лв.** (*при 237 587 441 лв. през 2020 г. и 154 029 152 лв. през 2019 г.*):

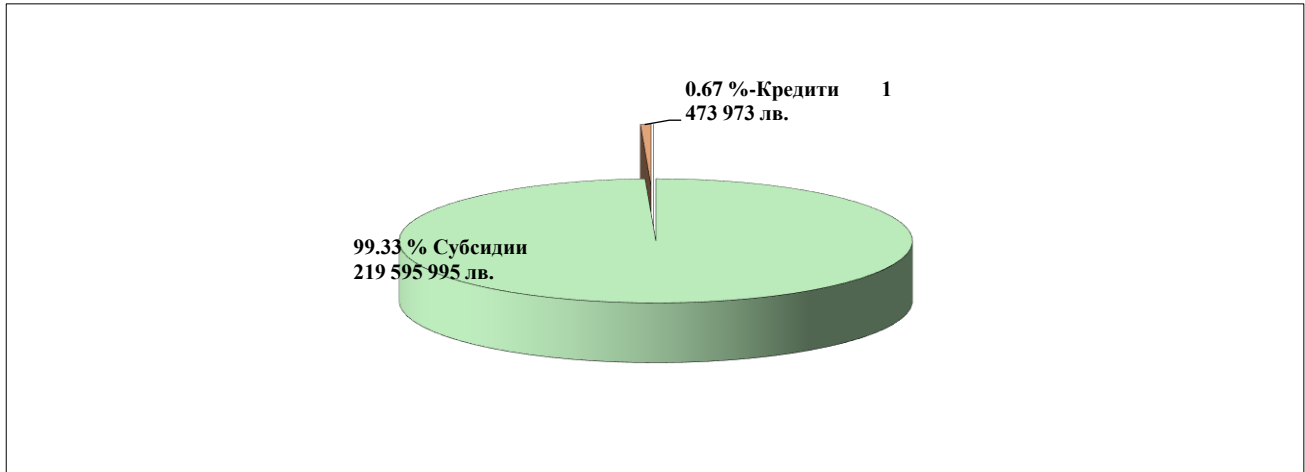

- Изплатени средства под формата на **субсидии** – **219 595 995 лв.** (*при 231 910 286 лв. през 2020 г., 153 945 152 лв. през 2019 г., 144 755 607 лв. за 2018 г., 121 273 914 лв. през 2017 г., 106 559 381 лв. през 2016 г., 119 598 838 през 2015 г., 98 447 131 г. през 2014 г. и 82 606 304 лв. през 2013 год.*), като е налице малък спад спрямо 2020 г., но се запазва тенденцията на увеличаване спрямо 2019 г. Усвояването на средствата възлиза на **над 97 %**, спрямо общо утвърдения бюджет за държавни помощи от **225 515 756 лв.**

- Изплатени средства под формата на **кредити** – **1 473 973 лв.** (*при 5 677 155 лв. за 2020 г., 0 лв. за 2019 г., 2 228 659 лв. за 2018 г., 2 446 314 лв. през 2017 г., 2 460 601 лв. през 2016 г., 2 779 670 лв. през 2015 г. и 3 048 276*

лв. през 2014 год.), които се явяват като допълнителен инструмент за финансиране на земеделските стопани.

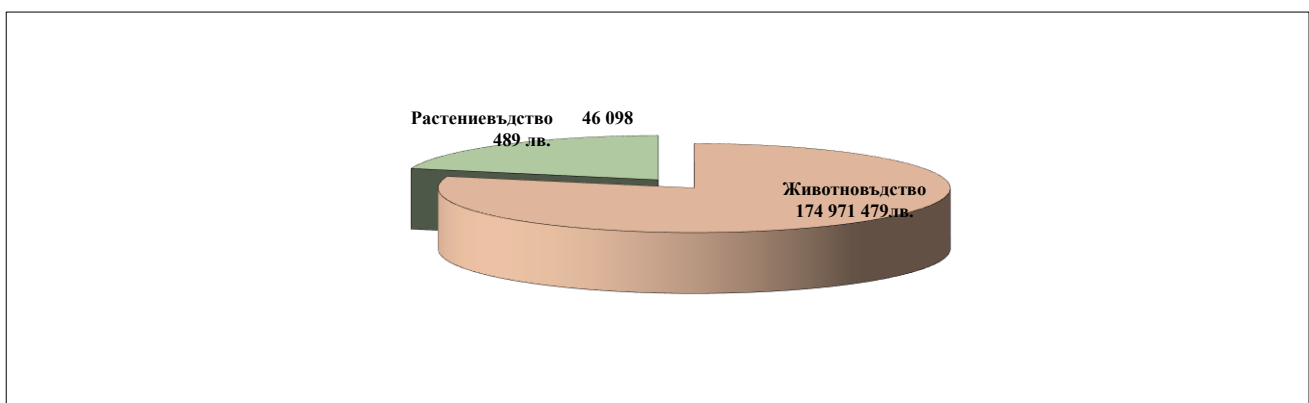
Делът на субсидирането спрямо кредитирането по краткосрочни схеми за подпомагане е близо 99,33 % от общото финансиране.

- Подпомагане на сектор „Животновъдство” – **174 971 479 лв.** (при 179 290 162 лв. за 2020 г., 136 733 134 лв. за 2019 г., 131 824 814 лв. за 2018 г., 104 524 415 лв. през 2017 г., 89 588 952 лв. през 2016 г., 105 194 725 лв. за 2015 г., 84 221 281 лв. за 2014 г. и 59 736 448 лв. през 2013 г.), като има малък спад с под 3 % спрямо 2020 г., но отново е налице ръст на подпомагане спрямо 2019 г. с **близо 30 %**.

- Подпомагане на сектор „Растениевъдство” (в т.ч. и кредитиране) – **46 098 489 лв.** (при 58 297 279 лв. за 2020 г., 17 212 018 лв. за 2019 г., 15 159 452 лв. за 2018 г., 19 195 813 лв. през 2017 г., 16 970 429 лв. през 2016 г., 14 404 113 лв. през 2015 г., 17 274 126 лв. за 2014 г. и 27 186 191 лв. през 2013 г.), като има спад с 20 % спрямо 2020 г., но е налице ръст на подпомагането спрямо 2019 г. **близо три пъти**.

Финансирането на сектор „Животновъдство” възлиза на над 79 % от общия усвоен ресурс.

I. ПРЕДОСТАВЕНИ БЕЗВЪЗМЕЗДНИ ПОМОЩИ

1. Държавни помощи по Регламент (ЕС) № 702/2014

1.1. Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите в трайните насаждения през зимния период.

- Изплатена субсидия: 6 113 953.88 лв.
- Брой подпомогнати: 3 479 бр. (подадени заявления 3479 за пролетни третирания и 2 465 за есенни)

Помощта се предоставя за компенсиране на част от разходите на земеделските стопани, отглеждащи семкови, костилкови овощни видове, ягоди и малини, по закупуване на продукти за растителна защита и продукти за ускоряване на процесите на гниене на листата при овощни видове, ягоди и малини, които се използват за контрол и ликвидиране на вредители, и които са обект на Програмата, в трайните насаждения през зимния период или за т.нар. „зимни пръскания”. Целта е ограничаване на загубите от разпространението на вредители по трайни овощни насаждения (семкови и костилкови овощни видове), ягоди и малини, които се повлияват от приложените извън вегетационния период на културите мерки за контрол и ликвидиране, и с които се унищожават зимуващи форми на вредители. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период и пренотифицирана през 2019 г. до края на 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.2. Помощ за компенсиране разходите при отстраняване и унищожаване на мъртви животни (екарисажи/инсинератори)

- Изплатена субсидия: 10 906 074.29 лв.
- Брой заявления: 11 бр.
- Брой оператори: 2 бр.

Помощта се предоставя за компенсиране разходи при събиране, извозване, отстраняване и унищожаване на мъртви животни. Предоставя се чрез БАБХ на екарисажи/инсинератори, които предоставят субсидирани услуги на земеделски стопани. Помощта е нотифицирана, одобрена от ЕК до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.3. Помощ за сертифициране на стопанства в сектор „Плодове и зеленчуци“ по стандарта GLOBALG.A.P

- Изплатена субсидия: 56 579.16 лв.
- Брой подпомогнати: 50 бр.

Целта на помощта е чрез въвеждане на стандарта GLOBALG.A.P. да се оптимизира процеса по производство на качествени селскостопански продукти в сектор „Плодове и зеленчуци“, да се намали използването на химически суровини и да се сведе до минимум вредното въздействие върху околната среда на земеделските операции. Помощта е нотифицирана, одобрена от ЕК до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.4. Помощ за участие в изложения и панаири на сектор „Животновъдство” и „Растениевъдство”

- Изплатена субсидия: 541 000 лв.
- Брой подпомогнати ползватели: 11 бр.

Помощта за участие в изложения и панаири в сектор „Животновъдство” и „Растениевъдство” се предоставя посредством субсидирани услуги от съответната развъдна асоциация или организация и не включва директни плащания на парични суми към земеделските стопани. Участието в изложенията цели популяризиране постиженията и възможностите на селскостопански животни, култури и преработени земеделски продукти,

показване на достиженията в селекцията, обогатяване на знанията и засилване на контактите в рамките на мероприятията. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2016 г. за нов програмен период до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

Предвид ситуацията с пандемията от COVID 19, през 2021 г. част от изложенията са отменени, предвид което има спад в броя на подпомогнатите асоциации и/или организации.

Таблица № 32 – Усвояване на разпределен ресурс по схема за държавна помощ „Помощ за участие в изложения“ през 2021 г.

№	Наименование на организацията	Усвояване
1	Български киноложки клуб за Българско овчарско куче	58 000
2	Сдружение “Обединени български животновъди“	60 000
3	Сружение "Българска асоциация на малинопроизводителите"	20 000
4	Асоциация на месопреработвателите в България	90 000
5	Асоциация на млекопреработвателите в България	80 000
6	Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци	50 000
7	Организация на развъдчиците на автохтонни породи овце в България - гр. Калофер	35 000
8	Асоциация „Български спортен кон“	8 000
9	Асоциация за развъждане на породата Ил дьо Франс в България	15 000
10	Сдружение „Съюз на Дунавските овощари“	45 000
11	Българска асоциация на производителите на оранжерийна продукция	80 000
	Общо усвоени средства:	541 000

1.5. Помощ за участие на земеделски стопани в схема за качество за производство на семена и посадъчен материал.

- Изплатена субсидия: 1 121 069.20 лв.
- Брой подпомогнати: 1 бр.

Помощта се предоставя на малки и средни предприятия в растениевъдството, получили разрешение за производство на посевен материал, чрез предоставяне на субсидирани услуги от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) и от лицата по чл. 6, чл. 7 и чл. 31, ал. 5 от ЗППМ, действащи от името и под контрола на ИАСАС. Целта на помощта е увеличаване на производството и използването на сертифицирани (качествени)

семена за зърнени, фуражни, зеленчукови, маслодайни култури, картофи и тютюн, памук, овощен посадъчен материал и лозов посадъчен материал. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.6. Помощ за компенсирание разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, общо изплатени през 2021 г.

- Изплатена субсидия: 16 879 154 лв.
- Брой ползватели: 2 542 бр.

Помощта се предоставя на животновъди, чрез предоставяне на субсидирани услуги от ветеринарни лекари за дейностите по идентификация на животните и извършване на диагностични изследвания на животните при изпълнение на Държавната профилактична програма и програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните. Подпомагат се земеделски стопани, отглеждащи селскостопански животни, чрез покриване на разходите за дейности със задължителен характер, свързани с гарантиране здравето на животните и недопускане на заразни болести и зоонози. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.6.1. Помощ за компенсирание разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, извършени през 2020 г., изплатени през 2021 г.

- Изплатена субсидия: 753 615 лв.
- Брой подпомогнати: 599 бр.

Помощта е за животновъди, чрез предоставяне на субсидирани услуги от ветеринарни лекари за дейностите, извършени от тях през 2020 г., които не са били финансирани през същата година.

1.6.2. Помощ за компенсирание разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, извършени през периода 01.01.2021 г. – 31.05.2021 г.

- Изплатена субсидия: 7 151 325 лв.
- Брой подпомогнати: 954 бр.

1.6.3. Помощ за компенсирание разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, извършени през периода 01.06.2021 г. – 31.10.2021 г.

- Изплатена субсидия: 8 311 238 лв.
- Брой подпомогнати: 961 бр.

1.6.4. Помощ за компенсирание разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните, за закупени диагностикуми и ваксини.

- Изплатена субсидия: 662 976 лв.
- Брой подпомогнати: 28 бр.

1.7. Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (*Elateridae*)“.

- Изплатена субсидия: 1 786 925.13 лв.
- Брой подпомогнати: 339 бр.

Помощта се предоставя под формата на компенсиране на част от разходите на земеделските стопани по закупуване на продукти за растителна защита за контрол на вредителите по култура картофи, чрез изплащане частта от разходите на земеделските стопани. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.8. Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на Доматен миниращ молец - *Tuta absoluta* Meyrick (Lepidoptera)

- Изплатена субсидия: 195 052.21 лв.
- Брой подпомогнати: 93 бр.

Помощта се предоставя за ограничаване загубите на продукцията, причинени от вредителя Доматен-миниращ молец - *Tuta absoluta*, по зеленчукови култури, отглеждани в оранжерии и е под формата на компенсиране на част от разходите на земеделските стопани, отглеждащи домати в оранжерии, по закупуване на продукти и средства за растителна защита за контрол и ликвидиране на вредителя по културата домати. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2019 г. за нов програмен период до края на 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.9. Държавна помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства в резултат на природни бедствия

- Изплатена субсидия: 689 220 лв.
- Брой подпомогнати: 169 бр.

Помощта през 2021 г. се предоставя на земеделски стопани за компенсиране на материални щети по загинали пчелни семейства, причинени вследствие **суша**. Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.10. Помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция.

- Изплатена субсидия: 2 008 811.54 лв.
- Брой подпомогнати: 552 бр.

Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

1.11. Схема за предоставяне на държавна помощ за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне на продуктивността и генетичните качества на животните. Помощта се предоставя на земеделските производители, чрез развъдните организации и ИАСРЖ.

- Изплатена субсидия: 7 636 540.63 лв.
- Брой подпомогнати развъдни организации: 51 бр.

С помощта се подпомагат селекционните дейности в животновъдния сектор чрез предоставяне на субсидирани услуги (за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне продуктивността и генетичните качества на животните) от одобрени организации, (развъдни организации по реда на чл. 29 от Закона за животновъдството и Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството (ИАСРЖ), в случаите в които няма одобрена развъдна организация за определена порода).

Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. за нов програмен период до края на 2020 г. Схемата за държавна помощ се прилага по Регламент (ЕС) № 702/2014 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 година по отношение на периода на прилагането. В тази връзка срокът на действие е изменен до 2022 г. и може да се предоставя и през 2022 г.

2. Минимални помощи по Регламент № 1408/2013 г. на Комисията от 18 декември 2013 г., изменен с Регламент (ЕС) № 2019/316 от 21 февруари 2019 г., за прилагане на членове 107 и 108 от Договора за функциониране на ЕС към помощите de minimis в сектора за производство на селскостопански продукти

С изменението на Регламент № 1408/2013 г. на Комисията от 18 декември 2013 г. с Регламент (ЕС) № 2019/316 се променя максималния индивидуален праг от 15 000 евро на 25 000 евро.

Изплатеният размер през 2021 г. на минималните помощи от типа de minimis по Регламент № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2019/316, е в размер общо на **21 838 321.14 лв.**, предоставен на **12 961 земеделски стопани**. Предоставеният ресурс е в рамките на остатъчния ресурс до максимално допустимия за период от три данъчни години (2019-2021 г.).

2.1. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013, на регистрираните по Наредба № 3 от 1999 г. земеделски стопани, отглеждащи крави и/или юници и/или биволи, овце майки и/или кози майки

- Изплатена субсидия: 21 646 444.14 лв.
- Брой подпомогнати: 12 934 бр.

2.2. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на регистрираните по Наредба № 3 от 1999 г. земеделски стопани, членове на Български киноложки клуб за Българско овчарско куче за закупуване на специализирани ремаркета за превоз на животни от породата Българско овчарско куче

- Изплатена субсидия: 27 000 лв.
- Брой подпомогнати: 3 бр.

2.3. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 на Асоциацията на производителите на декоративни растения в България (чрез земеделските стопани, членове на асоциацията)

- Изплатена субсидия: 30 000 лв.
- Брой подпомогнати: 6 бр.

2.4. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 от 18 декември 2013 г. на земеделски стопани за покриване разходите по задължителни мерки за контрол за съответствие във връзка с участие в схема за качество защитеното наименование за произход „Странджански манов мед“/„Манов мед от Странджа“

- Изплатена субсидия: 10 800 лв.
- Брой подпомогнати: 6 бр.

2.5. Индивидуални помощи de minimis съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013

- Изплатена субсидия: 124 077 лв.
- Брой подпомогнати: 12 бр.

Помощите се предоставят по инициатива на Министерство на земеделието, след Решение на УС на Фонда.

3. Минимални помощи по Регламент № 1407/2013 г. на Комисията

3.1. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 на кланици за организиране изкупуването на дребни преживни животни за компенсирание на част от разходите, свързани с транспорт, логистика и последваща реализация на добито от тях месо

- Изплатена субсидия: 237 377 лв.
- Брой подпомогнати: 15 бр.

На подпомагане подлежат **кланици**, фигуриращи в националния електронен регистър на БАБХ за предприятия с одобрение за търговия с храни от животински произход със страните членки, отговарящи на Приложение III на Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход, с категория свързана дейност код „SH” (клане).

3.2. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 на розопреработвателни предприятия за компенсирание на част от разходите, свързани с преработка на цвят от маслодайна роза – реколта 2021 г.

- Изплатена субсидия: 650 579.73 лв.
- Брой подпомогнати: 10 бр.

На подпомагане подлежат предприятия, преработващи цвят от маслодайна роза (Дамасцена и Алба), които имат актуална регистрация за 2021 г. в Регистъра по Закона за маслодайната роза, отговарящи на условието, количеството изкупен за преработка цвят през 2021 г. от маслодайна роза да е не по-малко от 70% от изкупеното количество през 2020 г.

3.3. Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 за участия в изложения

- Изплатена субсидия: 95 000 лв.
- Брой подпомогнати: 2 бр.

С предоставянето на държавното подпомагане се цели оказване на подкрепа на българските предприятия, ангажирани в сектора на преработка на селскостопански продукти, за повишаване на тяхната конкурентоспособност, създаване и разширяване на пазарни позиции на българските изделия. Подпомагат се асоциации и други организации за организиране и участие в изложения и търговски панаири.

4. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с чл. 107, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС

4.1. Държавна помощ за компенсирание на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични условия – градушка в област Пловдив през 2021

- Изплатена субсидия: 1 972 792.79 лв.
- Брой подпомогнати: 85 бр.

Европейската комисия предостави на България възможност да реагира гъвкаво при изплащането на държавни помощи от националния бюджет в случай на неблагоприятни климатични условия и природни бедствия. Средствата могат да бъдат предоставени в срок до 4 години след неблагоприятното събитие.

През 2021 г., помощ бе предоставена на земеделските стопани, предвид огромните щети, нанесени на културите, вследствие падналата на 28.08.2021 г. градушка в област Пловдив.

Помощта е нотифицирана и одобрена от ЕК през 2015 г. до края на 2020 г. Предвид удължаването на срока на прилагане на Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г. с 2 години (от 31.12.2020 г. до 31.12.2022 г.), схемата за държавна помощ се прилага до края на 2022 г.

5. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с точка 51 от Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство

Помощта се предоставя на земеделските стопани за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към животните в сектори птицевъдство и свиневъдство. Предоставя се за покриване на допълнителни разходи или пропуснати доходи, свързани с изпълнение на доброволни ангажименти, поети за най-малко 5 години. Помощта е нотифицирана, одобрена е от ЕК за нов програмен период и се прилага от 01.01.2018 г. до 31.12.2022 г., може да бъде прилагана и през 2022 г.

5.1. Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците за 2021 г.

- Изплатена субсидия: 35 893 213.07 лв.
- Брой подпомогнати птицевъди: 221 бр.

5.2. Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете за 2021 г.

- Изплатена субсидия: 37 980 605.70 лв.
- Брой подпомогнати свиневъди: 67 бр.

6. Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на епидемичен взрив от COVID-19

За подпомагане на държавите членки, с цел преодоляване на последиците от пандемията от COVID-19, конкретна възможност се даде от Европейската комисия чрез Съобщение на Комисията - Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашния епидемичен взрив от COVID-19, за разработване на временни мерки за държавна помощ за осигуряване на ликвидност и достъп до финансиране на предприятията, които през този период са изправени пред внезапен недостиг на средства, за да им се даде възможност да се възстановят от настоящото положение.

Временната рамка очертава периметъра на целенасочена публична подкрепа, за да се гарантира, че на пазарите ще остане достатъчна ликвидност, за да се противодейства на щетите,

нанесени на стопанските единици и да се запази непрекъснатостта на икономическата дейност по време на разпространението на COVID-19 и след това.

6.1. Помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани, производители на маслодайна роза за преодоляване на последствията от негативното икономическо въздействие от COVID-19 за 2021 г.

- Изплатена субсидия: 920 056.77 лв.
- Брой подпомогнати розопроизводители: 319 бр.

6.2. Помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие от COVID-19 (за подпомагане на ЕПЖ, ДПЖ, пчелни семейства, плодове и зеленчуци)

- Общо изплатена субсидия: 71 785 960.38 лв.
- Брой общо подпомогнати земеделски стопани: 27 485 бр.

Подпомагането по направления е както следва:

6.2.1. Помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани, отглеждащи ЕПЖ, ДПЖ

- Изплатена субсидия: 37 366 388.85 лв.
- Брой подпомогнати земеделски стопани: 12 584 бр.

6.2.2. Помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани, отглеждащи пчелни семейства

- Изплатена субсидия: 4 993 064.00 лв.
- Брой подпомогнати земеделски стопани: 4 935 бр.

6.2.3. Помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани, отглеждащи плодове и зеленчуци

- Изплатена субсидия: 29 426 507.53 лв.
- Брой подпомогнати земеделски стопани: 11 117 бр.

Общият брой бенефициери по т. 6.2. не съответства на сбора по направления (т.6.2.1., т.6.2.2. и т.6.2.3.), тъй като има бенефициери, които са кандидатствали и получили подпомагане по няколко направления.

7. Други държавни помощи, неизплатени от предходни години

- Изплатена субсидия: 287 708.46 лв.
- Брой подпомогнати земеделски стопани: 32 бр.

II. ПРЕДОСТАВЕНИ КРАТКОСРОЧНИ КРЕДИТИ

1. Целеви краткосрочни кредити при референтен лихвен процент

Предоставените краткосрочни кредити са с лихва над референтен лихвен процент и нямат елемент на държавна помощ.

1.1. Целеви кредит за закупуване на семена, разсад и торове за производство на зеленчуци (полско и оранжерийно производство) и/или закупуване на торове, необходими при отглеждане на трайни насаждения: плодове (ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, ягоди, малини, сливи, десертно грозде), винени лозя и маслодайна роза през 2021 г.

- Отпуснат кредит: 854 984.02 лв.
- Брой подпомогнати: 11 бр.

1.2. Краткосрочен кредит на земеделските стопани за производство на плодове и на зеленчуци (полски и/или оранжерийни), реколта 2021 г. (обезпечение залог на бъдещо вземане по схема за обвързано подпомагане за плодове и/или зеленчуци за 2021 г.).

- Отпуснат кредит: 618 989.29 лв.
- Брой подпомогнати: 11 бр.

III. ОТСРОЧВАНЕ НА КРЕДИТИ

1. Отсрочване на кредити за животновъди, птицевъди и свиневъди, получени през 2008, 2009 и 2010 година и за животновъди, получени през 2012 г.

Предвид проблемите на сектор „Животновъдство“, включително и смущенията на пазара, в края на 2020 г. на заседание на УС на Фонда е взето решение за отсрочване на предоставените краткосрочни кредити до 26.11.2021 г. Лихвата по отсрочването е в размер на 2 %.

Отсрочването на кредитите е основно за птицевъди и свиневъди. Предвид предоставената възможност от погасяване на кредитите на животновъдите с ЕПЖ и ДПЖ, от възможността за ново отсрочване на дължимите кредити могат да се възползват само кредитополучатели, които са подали заявление по схема за държавна помощ „Помощ за подкрепа за осигуряване на ликвидност на земеделските стопани, извършващи дейност в първичното селскостопанско производство за преодоляване на последствията от негативното икономическо въздействие от COVID-19“ през 2020 г., за погасяване на кредити до 100 000 евро, като отсрочването е за остатъка от непогасеното задължение.

В края на отчетната година, на заседание на УС на Фонда е взето решение за ново отсрочване до 25.11.2022 г. на предоставените краткосрочни кредити. Лихвеният процент за отсрочване на предоставените краткосрочни кредити се запазва на 2 %, като същия не следва да е по-малък от референтния лихвен процент за Република България, приложим към датата на сключване на анекса за отсрочване на кредита, и се начислява от 27.11.2021 г. (датата, следваща падежа).

Кредитния дълг по главницата на отсрочените кредити възлиза на над 7.1 млн. лв. и близо 1 млн.лв. по лихва, за 111 бенефициера (в т.ч. 37 бр. животновъди, 56 бр. птицевъди и 18 бр. свиневъди) по сключени 137 договора.

IV. ПРЕДОСТАВЕН РАЗМЕР НА МИНИМАЛНИ ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ ЗА ПЕРИОД ОТ ТРИ ДАНЪЧНИ ГОДИНИ ОТ 2019 ДО 2021

1. Минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година, изменен с Регламент (ЕС) 2019/316 от 21 февруари 2019 г.

От 2019 г., Регламент (ЕС) № 1408/2013 е изменен с Регламент (ЕС) 2019/316 от 21 февруари 2019 г. С него се изменят максималния индивидуален праг от 15 000 евро на 25 000

евро, а националният праг за България - от 85 059 046 лв. (43 490 000 евро) на 124 437 825 лв. (63 624 050 евро).

Общо усвоените средства под формата на минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) 2019/316, за период от **три данъчни години от 2019 до 2021 г.**, възлиза на сумата от **122 456 305.11 лв.** С усвоеният размер не се надвишава националният праг на максималния кумулиран размер на помощта de minimis за тригодишен период от 124 437 825.71 лева.

Таблица № 33 – усвоени средства под формата на минимални помощи De minimis по Регламент (ЕС) № 1408/2013 за период от три данъчни години от 2017 до 2019 г.

МАКСИМАЛЕН ПРАГ НА DE MINIMIS ЗА 3 ГОДИНИ (ЛВ.)	124 437 825.71
Общо усвоен ресурс по de minimis за периода 2019-2021 г. (ЛВ.), в т.ч.:	122 456 305.11
Усвоен ресурс по de minimis през 2019 г. (ЛВ.)	36 411 764.38
Усвоен ресурс по de minimis през 2020 г. (ЛВ.)	64 206 219.59
Усвоен ресурс по de minimis през 2021г. (ЛВ.)	21 838 321.14
ОСТАТЪК ЗА УСВОЯВАНЕ ПО DE MINIMIS ДО НАЦИОНАЛНИЯ ПРАГ (ЛВ.)	1 981 520.60

2. Минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 717/2014

През периода от **три данъчни години от 2019 до 2021 г.**, няма предоставени средства по Регламент (ЕС) № 717/2014.

Таблица № 34 – Минимални помощи de minimis по Регламент (ЕС) № 717/2014

	в евро	в лева
Максимален кумулиран размер на помощи de minimis, съгласно приложение към Регламент (ЕС) № 717/2014	1 270 000	2 483 904
Общо усвоени финансови средства по de minimis за периода 2019 - 2021		0
Остатък към 31.12.2021 г.		2 483 904

V. АДМИНИСТРИРАНЕ НА КРАТКОСРОЧНИТЕ СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

С цел оптимизиране на работата и синхронизиране с изискванията за контрол, през 2021 г., дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане” продължи с разработване на нови функционалности по модули за администриране на краткосрочните схеми под ИСАК. В преобладаващата си част вече се работи в ИСАК, с изключение на схеми, които се прилагат от единични бенефициери и не е приложимо администрирането под ИСАК.

Актуализирани бяха 18 модула за прилагане на краткосрочни схеми за подпомагане и са разработени 3 нови модула по прилагане на нови държавни помощи.

1. Усвояване на краткосрочни схеми за подпомагане

1.1. Държавни помощи и краткосрочни кредити през 2021 г.

Таблица № 35 – Усвояване на краткосрочни схеми за подпомагане, Държавни помощи и краткосрочни кредити през 2021 г.

Наименование за финансиране		Утвърден бюджет	Усвояване	Брой
Общо държавни помощи-краткосрочни схеми, в т.ч.		225 515 756	219 595 995.08	46 933
* Растениевъдство		44 831 661	44 624 515.94	16 062
* Животновъдство		180 684 095	174 971 479.14	30 871
Общо минимални помощи de minimis по Регламент 1408/2013		21 848 129	21 838 321.14	12 961
Общо кредити		24 000 000	1 473 973.31	22
Общо държавни помощи и кредити		249 515 756	221 069 968.39	46 955
№	Наименование на държавната помощ	Усвояване (лева)		Брой бенефициери
I. РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 702/2014				
1	Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по Националната програма за контрол на вредителите по трайните насаждения през зимния период	6 113 953.88		3 479
2	Помощ за компенсиране на разходите при отстраняване и унищожаване на мъртви животни - екарисажи/инсинератори	10 906 074.29		2
3	Помощ за сертифициране на стопанства в сектор „Плодове и зеленчуци“ по стандарта GLOBALG.A.P	56 579.16		50
4	Помощ за участие в изложения	541 000.00		11
5	Помощ за участие на земеделски стопани в схема за качество за производство на семена и посадъчен материал	1 121 069.20		1
6	Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерките по Държавната профилактична програма и Програмите за надзор и ликвидиране на болести по животните	16 879 154.00		989
7	Помощ за компенсиране разходите на земеделски стопани, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи (Elateridae)	1 786 925.13		339

8	Помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързани с изпълнение на мерки по „Национална програма от мерки за контрол на Доматен миниращ молец - Tuta absoluta Meyrick (Lepidoptera) ” - оранжерийно производство	195 052.21	93
9	Помощ за компенсиране на материални щети по загинали селскостопански животни и унищожени пчелни кошери и пчелни семейства в резултат на природни бедствия-суша	689 220.00	169
10	Помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция за 2020 г.	2 008 811.54	552
11	Помощ за създаване и поддържане на родословна книга и за определяне продуктивността и генетичните качества на животните	7 636 540.63	51
II. РЕГЛАМЕНТ 1408/2013			
1	Минимална помощ de minimis за 2021 година, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на регистрираните по Наредба № 3 от 1999 г. земеделски стопани, отглеждащи крави и/или юници, и/или биволи, овце-майки и/или кози-майки	21 646 444.14	12 934
2	Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на регистрирани по Наредба № 3/1999 г. земеделски стопани, членове на Български киноложки клуб за Българско овчарско куче за закупуване на специализирани ремаркета за превоз на животни от породата Българско овчарско куче.	27 000.00	3
3	Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013, на Асоциацията на производителите на декоративни растения в България (чрез земеделските стопани, членове на асоциацията)	30 000.00	6
4	Индивидуална минимална помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013 от 18 декември 2013 г. на земеделски стопани за покриване разходите по задължителни мерки за контрол за съответствие във връзка с участие в схема за качество ЗНП „Странджански манов мед“/„Манов мед от Странджа“	10 800.00	6
5	Индивидуални помощи de minimis за 2021 г. , съгласно Регламент (ЕС) 1408/2013, с решения на УС на ДФЗ	124 077.00	12
III. РЕГЛАМЕНТ 1407/2013			
1	Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 на кланици за организиране изкупуването на дребни преживни животни за компенсиране на част от разходите, свързани с транспорт, логистика и последваща реализация на добито от тях месо	237 377.00	15

2	Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) 1407/2013 от 17 декември 2013 г. на розопреработвателни предприятия за компенсиране на част от разходите, свързани с преработка на цвят от маслодайна роза - реколта 2021	650 579.73	10
3	Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 за подпомагане на Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите	75 000.00	1
4	Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 за подпомагане на Българска асоциация на биопроизводителите	20 000.00	1
IV. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с чл. 107, параграф 3 от Договора за функциониране на ЕС			
1	Държавна помощ за компенсиране загубите за пропаднали площи, от неблагоприятни събития-градушка област Пловдив на 28.08.2021	1 972 792.79	85
V. Нотифицирани държавни помощи в съответствие с точка 51 от Насоките на Общността за държавни помощи в секторите на земеделието и горското стопанство			
1	Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците за 2021	35 893 213.07	221
2	Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към свинете за 2021	37 980 605.70	67
VI. Временна рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на епидемичен взрив от COVID-19			
1	Помощ в подкрепа осигуряването на ликвидност на земеделските стопани, производители на маслодайна роза за преодоляване на последствията от негативното икономическо въздействие от COVID-19“ за 2021 г.	920 056.77	319
2	Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на COVID-19(ЕПЖ, ДПЖ, пчели, плодове и зеленчуци), в т.ч.:	71 785 960.38	27 485
2.1.	Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на COVID-19 (ЕПЖ, ДПЖ)	37 366 388.85	12 584
2.2.	Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на COVID-19 (пчели)	4 993 064.00	4 935
2.3.	Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на COVID-19 (плодове и зеленчуци)	29 426 507.53	11 117

VII. Други			
1	Други държавни помощи, неизплатени от предходни години	287 708.46	32

Забележка:

По Раздел VI, т. 2 общият брой бенефициери не съответства на брой по направления (т.2.1., т.2.2. и т.2.3.), тъй като има бенефициери, които са кандидатствали и получи и подпомагане по няколко направления.

КРАТКОСРОЧНИ КРЕДИТИ			
1	Целеви кредит за закупуване на семена, разсад и торове за производство на зеленчуци (полско и оранжерийно производство) и/или закупуване на торове, необходими при отглеждане на трайни насаждения: плодове (ябълки, круши, кайсии и зарзали, череша, вишни, праскови и нектарини, ягоди, малини, сливи, десертно грозде), винени лозя и маслодайна роза през 2021 г.	854 984.02	11
2	Краткосрочен кредит на земеделските стопани за производство на плодове и на зеленчуци (полски и/или оранжерийни), реколта 2021 г. (обезпечение залог на бъдещо вземане по схема за обвързано подпомагане за плодове и/или зеленчуци за 2021 г.)	618 989.29	11

Б. ИНВЕСТИЦИОННИ СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

През 2021 г. националното подпомагане на земеделските производители се осъществява чрез прилагането на схеми за кредитиране и за държавни помощи, както следва:

- Схема за кредитиране със средства на Държавен фонд „Земеделие“ на лица с одобрени проекти по „Национална програма по пчеларство за тригодишния период 2020 – 2022 година“;
- Кредитна схема на Държавен фонд „Земеделие“ за инвестиции в селското стопанство;
- Схема за кредитиране и държавна помощ „Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски производители, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход“;
- Държавна помощ „Инвестиции за закупуване на съоръжения за добив и съхранение на сурово мляко и съоръжения за изхранване на новородени животни с мляко“;
- Държавна помощ „Инвестиции в материални активи в земеделски стопанства, свързани с първично производство на растениевъдна земеделска продукция“;
- Държавна помощ „Инвестиции за закупуване или изграждане на обекти за преработка и/или обработка на сурово мляко“;
- Държавна помощ „Инвестиции за изграждане на кланични пунктове“.

1. Схема за кредитиране със средства на ДФ „Земеделие“ на лица с одобрени проекти по „Национална програма по пчеларство за тригодишния период 2020 – 2022 година“.

Схемата за кредитиране със средства на Държавен фонд „Земеделие” на лица с одобрени проекти по Националната програма по пчеларство (НПП) се прилага за десета поредна година, като това допринесе за значително увеличение в усвояването на средствата по Националната програма по пчеларство. По условията на схемата се предоставя възможност на голям брой земеделски производители да осигурят чрез кредит необходимия им финансов ресурс за реализация на одобрени проекти по Мерки А, Б, В и Д от НПП - закупуване на нови кошери, отводки, пчелни майки, ветеринарно-медицински препарати, пчеларско оборудване и прикачен инвентар за подвижно пчеларство. Максималният размер на кредита е до 95 % от размера на полагащата се безвъзмездна финансова помощ по мерки А, Б, В и Д от НПП, а лихвеният процент е в размер на 2,5 % годишна лихва.

За срока на прием по схемата са подадени 222 заявления за кредит, като всички са обработени и са финансирани. Сумата на предоставените средства е 1 060 688,28 лева. Погасяването на кредита, дължимите лихви се осъществява чрез прихващане от одобрената финансова помощ по НПП. При наличие на остатък по кредита, се дава възможност кредитополучателят да погаси разликата за собствена сметка, еднократно или за срок от една година. След извършено прихващане с одобрената финансова помощ напълно са погасени 221 бр. кредита в размер на 1 059 600,08 лева, което е почти 100 % от предоставения ресурс. Разпределението на финансираните средства по области е отразено в таблица 36.

Разпределението на финансираните средства по области е отразено в следната таблица.

Таблица № 36 - Разпределение по области

Областна дирекция	Брой кредити	Финансирана сума (лева)
Благоевград	1	8 645.00
Бургас	6	19 212.00
Варна	15	80 217.60
Велико Търново	15	97 195.30
Враца	6	33 029.06
Габрово	1	3 925.40
Добрич	23	113 425.95
Ловеч	2	10 189.50
Монтана	1	3 914.00
Пазарджик	4	17 962.60
Плевен	4	20 456.00
Пловдив	6	44 220.00
Разград	7	22 992.50
Русе	12	53 000.00
Силистра	31	120 003.55
Сливен	6	20 234.05
София - град	5	23 589.99
София-област	3	12 207.50
Стара Загора	6	26 969.30
Търговище	19	89 026.43
Хасково	9	45 230.50

Шумен	9	45 322.10
Ямбол	31	149 719.95
Общо:	222	1 060 688.28

*Източник: информационна система „Кредитен регистър”

2. Кредитна схема на ДФ „Земеделие” за инвестиции в селското стопанство

Кредитната схема на Държавен фонд „Земеделие” за инвестиции в селското стопанство цели стимулиране на инвестиционния процес, повишаване на конкурентоспособността и качеството на произведената селскостопанска продукция посредством облекчаване на достъпа до кредитен ресурс. Кредитната схема на Държавен фонд „Земеделие” за инвестиции в селското стопанство е с три основни направления - „Растениевъдство”, „Животновъдство” и „Техническо обезпечаване”.

Дейностите и обектите, предвидени за финансово подпомагане са:

- създаване, възстановяване и отглеждане на трайни насаждения и инвестиции в оранжерийното производство;
- създаване и оборудване на животновъдни ферми и закупуване на чистопородни, хибридни и стокови животни;
- закупуване на техника, оборудване и инвентар, използвани в селското стопанство.

Кредитите по схемата са със срок на погасяване от 12 месеца до 114 месеца в зависимост от вида на инвестицията, в които срокове се включват и гратисни периоди по отношение издължаване на главницата. Инвестиционните проекти се финансират при годишен лихвен процент, равен на референтния лихвен процент, приложим към датата на сключване на договора за кредит, но не по-нисък от определения от Управителния съвет на Държавен фонд „Земеделие” за 2021 г. – 2,5 % при пряко кредитиране и до 7 % при рефинансиране чрез търговски банки. За финансираните пряко от Държавен фонд „Земеделие” кредити таксата за обработка и управление е 0.5 %.

По Кредитната схема на Държавен фонд „Земеделие” за инвестиции в селското стопанство през 2021 г. е одобрено и финансирано едно заявление за кредит на стойност от 49 500,00 лева.

3. Схема за кредитиране и държавна помощ „Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски стопани, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от селскостопански животни”

През 2021 за десета поредна година бе прилагана схемата за държавна помощ „Инвестиции за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване за земеделски стопани, осъществяващи директни доставки на малки количества суровини и храни от селскостопански животни”. Схемата за държавна помощ дава възможност за възстановяване на 50% от извършените разходи за изграждане на търговски помещения и закупуване на търговско оборудване: млекомати, специфично търговско оборудване, построяване или приспособяване на съществуваща сграда (помещение). Срокът за изпълнение на инвестицията е до 9 месеца от датата на сключване на договор за помощта, когато в инвестицията не се включват строително-монтажни работи и до 18 месеца, когато в инвестицията се включват строително-монтажни работи. През 2021 г. не беше отворен прием по схемата. С Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 702/2014, (ЕС) № 717/2014 и (ЕС) № 1388/2014 срокът на прилагане на схемата е удължен до 31.12.2022 г.

4. Схемата за държавна помощ „Инвестиции за закупуване на съоръжения за добив и съхранение на сурово мляко и съоръжения за изхранване на новородени животни с мляко“.

През 2021 г. за трета поредна година бе приложена схемата за държавна помощ „Инвестиции за закупуване на съоръжения за добив и съхранение на сурово мляко и съоръжения за изхранване на новородени животни с мляко“. Схемата за държавна помощ дава възможност за възстановяване на 50 % от извършените разходи за закупуване на съоръжения за добив и съхранение на сурово мляко и съоръжения за изхранване на новородени животни с мляко, но не повече от 25 000.00 лева. В обхвата на схемата се включва закупуването на съоръжения за добив на сурово мляко – стационарни доилни инсталации, оборудване и съоръжения, мобилна доилна инсталация, включително разположена върху платформа, оборудване на помещение за съхранение на мляко – хладилна вана, хладилен танк, мивка и хладилник, както и съоръжения за изкуствено захранване на новородени животни с мляко. Срокът за изпълнение на инвестицията за всеки проект е до 9 месеца след датата на сключване на договора.

С Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 702/2014, (ЕС) № 717/2014 и (ЕС) № 1388/2014 срокът на прилагане на схемата е удължен до 31.12.2022 г.

В периода 12-ти октомври - 5-ти ноември 2021 г. беше отворен прием по схемата с 500 000 лева. В срока за прием са подадени 114 проектни предложения с обща стойност на инвестиционните разходи в размер на 4 412 559,07 лева и максимално допустим размер на държавната помощ за тях от 2 137 738,98 лева. Средствата ще бъдат изплатени през 2022 г.

Разпределението на подадените през 2021 г. проекти по схемата за държавна помощ е отразено в таблица 2. и е извършено на база на данните от одобрените проекти, като към тях са включени и данните от проектите, които са в процес на разглеждане и одобрение.

Таблица № 37 – Подадени проекти през 2021 г.

Проекти	Брой проекти	Размер на държавната помощ (лева)
Общо подадени проекти, в т.ч.:	114	2 137 738,98
Одобрени проекти към 31.12.2021г.	73	1 382 394,95*
В процес на разглеждане	41	755 344,03

* Забележка: Размерът на държавната помощ в някои проекти е намален спрямо заявления

Към 31.12.2021 г. утвърденият от УС на ДФ „Земеделие“ бюджет по схемата за поети ангажименти по сключени договори от 2019 г. и 2020 г. е в размер на 1 896 000 лева. Финансирани са общо 86 заявки за изплащане на държавна помощ в общ размер 1 748 086 лева (при 913 038 лева за 2020 г.), в т.ч. 75 заявки от прием 2020 г. на стойност 1 532 343,57 лева и 11 заявки от прием 2019 г. на стойност 215 742,43 лева.

Разпределението на финансираните през 2021 г. проекти по схемата за държавна помощ е отразено в таблица 38.

Таблица 38 – Финансирани проекти през 2021 г.

Финансирани проекти	Брой	Размер на изплатената държавната помощ (лева)
---------------------	------	---

Общо финансирани, в т.ч.:	86	1 748 086,00
Прием 2019	11	215 742,43
Прием 2020	75	1 532 343,57

5. Схемата за държавна помощ „Инвестиции в материални активи в земеделски стопанства, свързани с първично производство на растениевъдна земеделска продукция“.

През 2021 г. за трета поредна година бе приложена схемата за държавна помощ „Помощ за инвестиции в материални активи в земеделски стопанства, свързани с първично производство на растениевъдна земеделска продукция“.

Схемата дава възможност за възстановяване на 50% от извършените разходи за инвестиции в материални активи в земеделски стопанства, свързани с първично производство на растениевъдна земеделска продукция, но не повече от 120 000,00 лева. В обхвата на схемата се включва: закупуване и/или инсталиране/монтиране на машини, оборудване и линии, необходими за подготовка за продажба, включително приемане, сортиране, калибриране и пакетиране/опаковане, етикетирание; закупуване и/или инсталиране/монтиране на машини, оборудване и линии, необходими за охлаждане и съхранение, включително хладилно оборудване, хладилни камери, хидрокулери, вакуумкулери, техника за складиране, бокспалети и каси/щайги за многократна употреба; закупуване и/или инсталиране/монтиране на машини, оборудване и съоръжения за защита от слана и градушки. Срокът за изпълнение на инвестицията за всеки проект е до 9 месеца след датата на сключване на договора. С Регламент (ЕС) 2020/2008 на Комисията от 8 декември 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 702/2014, (ЕС) № 717/2014 и (ЕС) № 1388/2014 срокът на прилагане на схемата е удължен до 31.12.2022 г.

По схемата за държавна помощ „Помощ за инвестиции в материални активи в земеделски стопанства, свързани с първично производство на растениевъдна земеделска продукция“ през 2021 г. не е откриван прием.

Утвърденият от УС на ДФ „Земеделие“ бюджет по схемата към 31.12.2021 г. е 6 704 000 лева. Финансирани са общо 80 заявки за изплащане на държавна помощ, като размерът на изплатените средства е 6 123 377,74 лева, в т.ч. 73 от прием 2020 г. на стойност 5 619 717,62 лева и 7 заявки от прием 2019 г. на стойност 503 660,12 лева.

Разпределението на финансираните през 2021 г. проекти по схемата за държавна помощ е отразено в таблица 39.

Таблица № 39 – Финансирани проекти през 2021 г.

Финансирани проекти	Брой	Размер на изплатената държавната помощ (лева)
Общо финансирани, в т.ч.:	80	6 123 377,74
Прием 2019	7	503 660,12
Прием 2020	73	5 619 717,62

6. Схемата за държавна помощ „Инвестиции за закупуване или изграждане на обекти за преработка и/или обработка на сурово мляко“.

През 2021 г. за трети път бе приложена и схемата за държавна помощ „Инвестиции за закупуване или изграждане на обекти за преработка и/или обработка на сурово мляко“.

Максималният интензитет на помощта е до 50% от приемливите разходи за един инвестиционен проект, но не повече от 60 000 лева за срока на прилагане на помощта.

Подпомагането се предоставя под формата на капиталова субсидия за покриване на част от разходите за реализация на инвестиции за изграждане на обект за преработка и/или обработка на сурово мляко с необходимото оборудване (мини мандри) или закупуване на временен обект за търговия на дребно за преработка и/или обработка на сурово мляко с необходимото оборудване (преместваеми модулни обекти, които могат да се транспортират). Срокът за изпълнение на инвестицията е до 9 месеца от датата на сключване на договор за помощта, когато в инвестицията не се включват строително-монтажни работи и до 18 месеца, когато в инвестицията се включват строително-монтажни работи. През 2021 г. не беше отворен прием по схемата.

Утвърденият от УС на ДФ „Земеделие“ бюджет по схемата към 31.12.2021 г. е 464 000 лева. През годината са финансирани общо 12 заявки за изплащане на държавна помощ в общ размер 361 896,77 лева, в т.ч. 10 заявки от прием 2020 г. на стойност 269 851,77 лева и 2 заявки от прием 2019 г. на стойност 92 045,00 лева.

Разпределението на финансираните през 2021 г. проекти по схемата за държавна помощ е отразено в таблица 40.

Таблица № 40 – Финансирани проекти през 2021 г.

Финансирани проекти	Брой	Размер на изплатената държавната помощ (лева)
Общо финансирани, в т.ч.:	12	361 896,77
Прием 2019	2	92 045,00
Прием 2020	10	269 851,77

7. Схема за държавна помощ „Инвестиции за изграждане на кланични пунктове”

През 2021 г. за втори път се прилага схемата за държавна помощ „Инвестиции за изграждане на кланични пунктове”. По схемата се възстановяват до 50% от извършените разходите за инвестиции, като максималният размер на помощта е в размер до 90 000 лева. Подпомагането се предоставя под формата на капиталова субсидия за покриване на част от разходите за изграждане на стационарни кланични пунктове и/или за закупуване на мобилни такива за добив и транжиране на месо от собствени едри преживни животни (млечно и месодайно направление) и/или дребни преживни животни. Срокът за изпълнение на инвестицията за всеки проект е от 9 до 18 месеца след датата на сключване на договора. По схемата за държавна помощ „Инвестиции за изграждане на кланични пунктове” през 2021 г. не е откриван прием.

Утвърденият от УС на ДФ „Земеделие“ бюджет по схемата за 2020 г. е в размер на 586 000 лева. През 2021 г. са финансирани 7 заявки за изплащане на държавна помощ в общ размер 405 525,50 лева от прием 2020.

8. Схема за държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство” за 2021 г.

Схемата за държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство” е нотифицирана пред Европейската комисия (ЕК) и на 16.09.2016 г. е публикувана в регистъра на държавните помощи

на ЕК под номер SA. 46425. Приеми по схемата за държавна помощ са осъществявани за календарните години от 2016 г. до 2021 г. включително.

Във връзка с удължаване срока на прилагане на Регламент (ЕС) 651/2014 до 31.12.2023 г., на 08.12.2020 г. чрез системата SAN12 беше нотифицирано удължаване на срока на прилагане на схемата, до 31.12.2023 г. Европейската комисия предостави нов номер на удължената мярка – SA. 60138.

Помощта се предоставя на земеделски производители под формата на намаление на акцизната ставка на газьола, използван за механизирани дейности в първичното селскостопанско производство в секторите „Растениевъдство“ и „Животновъдство“. На подпомагане подлежат земеделски стопани, които имат валидно заявление за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ (СЕПП) и схемите за обвързано подпомагане за животни за годината, предхождаща годината на кандидатстване по схемата за държавна помощ. Право на подпомагане имат и фермерите, чиито видове животни не попадат в обхвата на схемите за обвързано подпомагане, но имат регистриран животновъден обект по Закона за ветеринарномедицинската дейност.

Съгласно условията на схемата, Националната агенция за приходите (НАП) извършва проверка за съответствие на данните от фактурите, по които земеделските стопани са заявили закупен газбол, с данните посочени в дневниците за продажби на съответните доставчици по всяка фактура, а Агенция „Митници“ превежда по сметка на ДФЗ частта от стойността на акциза по схемата. 2021 г. е шестата поредна година на прилагане на схемата за държавна помощ, в която може да бъде заявен за възстановяване акциз по фактури за закупен газбол за 2020 г.

За прилагане на схемата за държавна помощ през 2021 г. бе определен бюджет в размер на 100 млн. лева. Въз основа на определените индивидуални годишни квоти на бенефициерите с подадени заявления за кандидатстване министърът на земеделието определи отстъпката от стойността на акциза за литър закупен газбол в размер на 0,43 лева, както и индивидуалните размери на държавната помощ за всеки бенефициер.

За прием 2021 г. по схемата за държавна помощ са одобрени за подпомагане 12 131 земеделски стопани с общ размер на държавната помощ 98 614 259,70 лева.

През 2021 година Държавен фонд „Земеделие“ изплати общо 99 990 257,52 лева държавна помощ по схемата, както следва:

- 10 070 456,92 лева – одобрена държавна помощ за II – ри транш от прием 2020 г.;
- 837 544,05 лева – одобрена държавна помощ от прием 2020 г. след извършени корекции на заявените данни от представените от кандидатите фактури;
- 92 748,57 лева – одобрена държавна помощ по влезли в сила съдебни решения по заявления за кандидатстване от предходни приеми;
- 88 989 507,98 лева – одобрена държавна помощ за I – ви транш от прием 2021 г. Сумата представлява 90,24 % от индивидуалните размери на държавната помощ за прием 2021 г. и е изплатена въз основа на утвърден списък от министъра на земеделието. Остатъкът от полагащата се държавна помощ ще бъде изплатена на бенефициерите в началото на 2022 г.

Администриране на кредитния портфейл

Администрирането и управлението на дългосрочния кредитен портфейл на Държавен фонд „Земеделие“ включва следене за изпълнението на условията по сключените договори, анализ на информацията от протоколите за проверка, изпращани от Областните дирекции и търговските банки. Въз основа на това за всички финансирани и рефинансирани кредити се предприемат необходимите действия за отстраняване на пропуските и нарушенията и превеждането им в редовност.

В бюджета на Фонда за инвестиционни кредити за 2021 г. са заложили 90 млн. лева, при условие за поддържане на нетно салдо до минус 40 млн. лева.

Към 01.01.2021 г. в Държавен фонд „Земеделие“ е администриран кредитен портфейл от 177 кредита с остатъчен дълг в размер на 19 725 003 лева.

За периода 01.01.2021 г. – 31.12.2021 г. са погасени 235 кредита и са финансирани 223 нови на стойност 1 110 188,28 лева. В същия период са постъпили плащания в размер на 1 179 801.26 лева, в т.ч по главница 1 104 678.75 лева и лихвени плащания на стойност 75 122.51 лева. Към 31.12.2021 г. администрираният кредитен портфейл се състои от 165 кредита с остатъчен дълг в размер на 19 656 641,68 лева.

IV.ТЕХНИЧЕСКИ ИНСПЕКТОРАТ

За 2021 година са извършени общо 21 930 броя проверки, както следва:

1. Извършени проверки на място:

1.1. Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г., 2014-2020 г.

Таблица № 41 – Проверки на място по мерки от Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

Вид на проверките на място по мерки от ПРСР 2007-2013 г.	Брой проверки
ПРСР - М 112	4

Таблица № 42 – Проверки на място по мерки от Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Вид на проверките на място по ПРСР 2014-2020 г.	Брой проверки
ПРСР - М 1.1	3
ПРСР - М 19.1	3
ПРСР - М 16.1	11
ПРСР - М 19.2	33
ПРСР - М 19.3	4
ПРСР - М 19.4	22
ПРСР - М 20	9
ПРСР - М 4.1	98
ПРСР - М 4.1.2	11
ПРСР - М 4.2	38
ПРСР - М 6.1	190
ПРСР - М 6.3	122

ПРСР - М 6.4.1	12
ПРСР - М 7.2	99
ПРСР - М 7.6	5
ПРСР - М 8.3	1
ПРСР - М 8.6	3
ПРСР - М 9	30
ПРСР - М14 - Хуманно отношение към животните	223
ПРСР - подмярка 2.1.2	35
Контролни проверки – ДТИ ЦУ по ПРСР	167

Общо проверки по ПРСР – **1123 броя**

1.2. Директни плащания на площ

Таблица № 43 – Проверки на място по схеми и мерки за Директни плащания

Вид на проверките на място	Брой проверки
ДПП-2020 - стандартна	15
ДПП-2020 - частични ПнМ	105
Възстановяване на ЕЧ ПЗП –2020/2021	252
ДПП -2021 (ДК стандартен/зона МЗм)/Бърза ПнМ	1094
ДПП-2021 - ЗДП междинни култури	129
ДПП-2021 - с диверсификация (точна култура)	916
ДПП-2021 - стандартна	2655
ДПП-2021 - частични ПнМ	141
ДПП-2021 (Д.К стандартен)/Бърза ПнМ	1947
ДПП-2021 памук	19
ДПП-2021(Д.К- точна култура)/Бърза ПнМ	1081
Мярка 10 Агроекология и климат - 2021	473
ДПП -2021 (ДК стандартен/зона МЗм)	1580
ДПП-2021 (Д.К с диверсификация - точна култура)	335
ДПП-2021 (Д.К стандартен)	1500

Мярка 11 Биологично земеделие - 2021	270
НАТУРА-2021	1216
НДЖ-2021 национален бюджет	185
НДЖ-2021 специфично подпомагане	1501
Кръстосано спазване ДТИ основни/частични	1830
Контролни проверки – ДТИ ЦУ по ДП	430

Общо проверки по ДП – **17 674 броя**

Таблица № 44 – Установени площи по СЕПП и обвързано подпомагане

Схема	Заявена площ	Установена площ	% наддеклариране
СЗ-ДККП	1672.79	1532.951	9.12
СЗ-КЛЧ	6993.51	6666.8878	4.90
СЗ-МЗДП	6384.48	5787.63	10.31
СЗo	297.09	278.47	6.69
СЗ-П	1755.99	1666.35	5.38
СП (други)	3230.51	2938.78	9.93
СП (основна)	6490.48	5906.64	9.88
СЕПП	456990.33	446930.3	2.25

Относно проверките по Кръстосано съответствие, можем да обобщим следното:

Извършен е анализ на резултатите от проверките на място по КС за кампания 2020 г. и е изготвен план за действие за подобряване на системата за контрол по кръстосано съответствие със срок на изпълнение през 2021 г.

По отношение на приложимото законодателството:

- извършено е методологично проследяване на измененията в приложимото европейско и национално законодателство относно на кръстосаното съответствие (24 регламента, 10 директиви, 7 работни документа на Комисията, 7 закона и 16 наредби);
- направени са промени и актуализация във вътрешните процедури и работни документи на база промени в законодателството, отразяване на препоръки, направени от одитиращи органи и предложения на служители за оптимизация на работните процеси.

1.3. Селскостопански пазарни механизми

Таблица № 45 – Проверки на място по схеми и мерки за Селскостопански пазарни механизми

Вид на проверките на място	Брой
Вино	238
СПМ – училищни схеми	309
СПМ – Организация/групи производители	11

СПМ-Договорни отношения в сектора на млякото	450
СПМ-Пчели	411
СПМ-Промоционални програми	1
Контролни проверки – ДТИ ЦУ по СПМ	167

Общо проверки по СПМ – **1 587 броя**

1.4. По проверки на място по оперативна програма за морско дело и рибарство

Таблица № 46 – Програма за морско дело и рибарство 2014-2020

Вид на проверките на място	Брой
ИСУН	95
Контролни проверки – ДТИ ЦУ по РБА	13

Общо проверки по РБА - **108 броя**

1.5. По проверки на място към дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“

Таблица № 47– Проверки на място към дирекция „Краткосрочни схеми за подпомагане“

Вид на проверките на място:	Брой
Държавна помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция 2021	588
Държавна помощ за компенсиране разходите, свързани с изпълнение на мерки от „Национална програма от мерки за контрол на Доматен миниращ молец“ - Tuta absoluta	100
Помощ за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманни отношения към птиците	340
Помощ за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманни отношения към свинете	101
Държавна помощ за компенсиране разходите на земеделски производители, свързана с изпълнение на мерки за „Национална програма от мерки за контрол на почвени неприятели по картофите от сем. Телени червеи	305
Краткосрочен кредит на земеделските стопани за производство на зеленчуци полско и оранжерийно производство и/или плодове, реколта 2021 г.	4

Общо проверки по КСП - **1438 броя**

Общ брой извършени проверки по всички схеми и мерки – 21 930 броя

2. Дейност на отдел „Последващ контрол“

Основна дейност на отдела представляват проверките, последващи плащанията, към бенефициери и свързаните с тях трети лица по схемите на ДСПМ на ЕФГЗ. Утвърдените графици за проверки, които обхващат 2020 г., съгласно Регламент (ЕО)1306/2013 са изпълнени и докладвани на ЕК в необходимия срок.

Комуникацията със страните-членки и ЕК е извършвана регулярно, в рамките установените срокове (Тримесечни доклади, Годишно предложение за програма за проверки, Годишно Предложение за Анализ на риска, Годишен доклад, Уведомления за наличие на плащания и/или предприятия в страните/членки или трети страни).

За изминалия период от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г., в отдела бяха извършени следните дейности:

Съгласно утвърдените графици за проверки на отдела за 2020 – 2021 г. и 2021-2022 г. обхващащи финансовата 2019-2020 г. и 2020-2021 г., бяха извършени проверки на следните бенефициери:

- Национална лозаро-винарска камара
- „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД
- „МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ ТРАКИЯ“ ЕООД
- „ЧЕХ - ЙОСИФ НОВОСАД“ ООД
- Национален съюз на градинарите в България Екохрани ЕООД
- „АФУЗОВ“ ООД
- ВИНАРСКА ИЗБА КАЙНАРДЖА ООД
- „АРИЕЛ – ТН“ ЕООД
- ДОМЕЙН БОЙАР ИНТЕРНЕТЪНЪЛ
- СИМЕНТА ООД

Общо извършени проверки на транзакции на основните бенефициери – 44 бр.;

- Проверки на място при бенефициери – 10 бр.
- Проверки на място при трети лица - 13 бр.
- Процедурни проверки – 40 бр.

Глава втора

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА АДМИНИСТРИРАНЕ И КОНТРОЛ (ИСАК)

През 2021 г. продължи разширението на Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК), което е свързано с приемите по схемите и мерките на ДФ „Земеделие“- РА за периода 2014 – 2020 г. и подготовка за следващия програмен период. Осигурена е среда за успешно осъществяване на стартиращите приеми за текущия програмен период.

ДФ „Земеделие“- РА продължи изграждането, внедряването и разширението (което е непрекъснат процес, свързан с обработката на постъпилите сигнали от потребителите и изменението в нормативните изисквания) на „Система за електронни услуги в ДФЗ (СЕУ). Системата осигурява възможност за дефиниране и предоставяне на електронни услуги за прием на документи и комуникация с бенефициерите, съобразно изискванията по схемите и мерките

за подпомагане. Основната цел на системата е да намали административната тежест за кандидатите за подпомагане и да минимизира риска от грешки от страна на служителите. Броят на външните потребители в СЕУ нарасна на 23 770, което силно подобри качеството на работа и се отрази пряко върху натоварването в териториалните подразделения както на ДФ „Земеделие“, така и на общински служби по земеделие към Министерство на земеделието. Разработен и внедрен бе и механизъм за проверка на данни от външни регистри и удостоверяване на авторството посредством КЕП.

Изградени са нови и са разширени съществуващите модули в ИСАК по схемите и мерките на ПРСР, ДП и Държавни помощи за зареждане на подадени от бенефициери електронни файлове, с цел спазване на заложените изисквания и поетите ангажименти в национален план.

Продължи и развитието на внедрената система за генериране на електронно подписани документи за бенефициерите на ДФ „Земеделие“ и последващото изпращане през СЕУ, като за 2021 броят на електронно предоставените писма възлиза на 284 010 броя.

През 2021 г. продължи подготовката и бе внедрявано поетапно преминаването към електронно подаване и отчитане на документи по схемите и мерките от ОСП.

Осигурена е поддръжка и актуализиране на услугите за електронен обмен на данни между ИСАК и външни регистри, в т.ч. тези на МС, БАБХ, АМ, МЗм и др.

Актуализиран и внедрен бе модула за обработка на данни за правни основания, прехвърлен като собственост на ДФЗ от страна на МЗм.

Разширени бяха и специализираните приложения за служителите на БАБХ за отразяване на доклади от проверки, както и данни от външни организации, чрез разработената „Система за въвеждане на данни от външни институции“, в която се отразяват данни от извършените през годината проверки от националните паркове, ИАСРЖ и БАБХ.

От 2021 г. се извършват проверки с данни от външни регистри за ДФЗ от държавната администрация, чрез директно свързване на ИСАК със средата на междурегистров обмен (ReGiX), както през потребителски интерфейс, така и чрез достъп „машина към машина“. Целта е поетапна интеграция на данните от ИСАК във възприетата държавна стратегия за е-управление, с цел спазването на принципа за еднократното въвеждане на данни и тяхното многократно използване, намалявайки по този начин административната тежест към бенефициерите.

Посоката на развитие на интегрираната система и всички нейни модули е пълната свързаност с регистрите на първичните регистратори на данни, без да се налага ДФЗ да извършва корекции по тях, предвид факта, че Фонда е само техен ползвател.

И през 2021 г. година от страна на звено ИСАК към ДФ „Земеделие“ бяха следвани стандартите, добрите практики и съвременните тенденции в разработката и внедряването на функционалности в информационните системи и фундаменталните принципи на електронното управление.

ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ИЗМАМИТЕ

Основната цел на дирекция „Противодействие на измамите“ е да подпомага работата на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ в осъществяване на контролните му функции, свързани с противодействие на неправомерно бъдещо разходване на средства от европейските фондове и от държавния бюджет, както и на предоставените вече на физически и/или юридически лица кандидати за подпомагане средства от европейските фондове и от държавния бюджет.

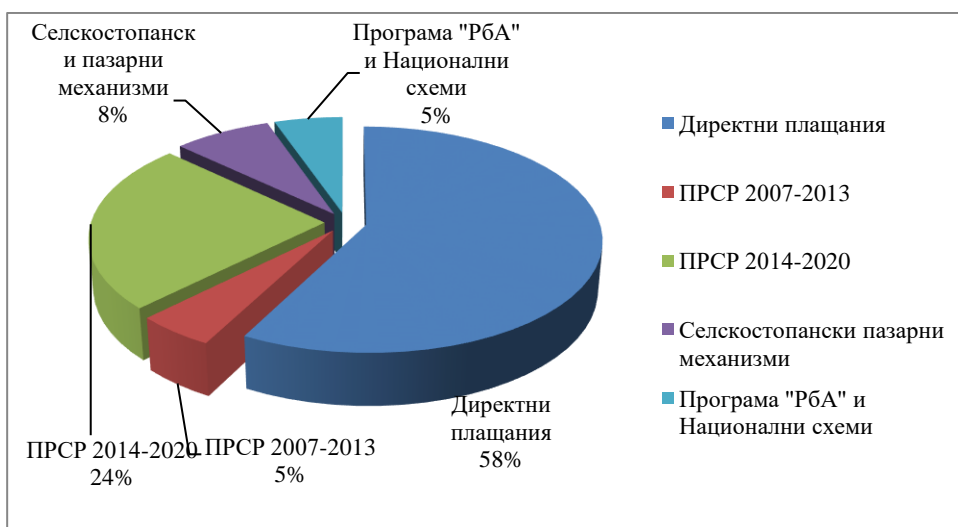
Компетенциите на дирекция „Противодействие на измамите“, контролните действия и проверки, които извършва се прилагат за всички програми, схеми и мерки за подпомагане в ДФ „Земеделие“ на основание чл. 28. (1) от Устройствения правилник на ДФ „Земеделие“, както и на Утвърдените вътрешни правила за администриране на нередности в ДФ „Земеделие“, разработени на основание чл.13, ал. 2 от Наредба за администриране на нередностите по Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 173 от 13.07.2016 г.

Дирекция „Противодействие на измамите“ е част от общата администрация, съгласно чл. 23 от Устройствения правилник на ДФ „Земеделие“. Съгласно Заповед № 03-РД/2476 от 03.08.2021 г., дирекцията е на пряко подчинение на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“.

За посочения отчетен период в дирекция „Противодействие на измамите“ са постъпили 283 сигнала за нередности от външни и вътрешни източници, по отношение на 459 броя кандидати/бенефициери. Съгласно Вътрешни правила за администриране на нередности в ДФ „Земеделие“, получените в дирекция „Противодействие на измамите“ сигнали за нередност са въведени в модул регистър „Сигнали за нередности“ в ИСАК и са изпратени за първоначална административна проверка на дирекциите, администриращи съответните схеми и мерки по определените Европейски Фондове.

Таблица № 48 – Получени и регистрирани сигнали за 2021 г.

Получени и регистрирани сигнали за 2021 г.		
№	Програма	Процент
1	Директни плащания	57,77
2	ПРСР 2007-2013	4,80
3	ПРСР 2014-2020	24,38
4	Селскостопански пазарни механизми	7,68
5	Програма „РБА“ и Национални схеми	5,37
6	Общо	100,00

За отчетният период са приключени проверките на общо 305 сигнала за нередност, касаещи 507 бенефициера, от които 131 бр. са приключени вследствие на извършените проверки от администриращите схеми и мерки дирекции. Останалите 174 бр. са приключени след осъществени от ДПИ допълнителни проверки.

Служителите на дирекция „Противодействие на измамите“ са изготвили 64 сигнала до Прокуратурата, по отношение на 87 кандидати/бенефициери, от тях до ВКП са изпратени 53 бр. сигнала, до Специализирана прокуратура - 1бр.сигнал, а до Европейската прокуратура са изпратени 10 бр. сигнала. Във връзка с подадените сигнали, сме информирани за образувано досъдебно производство за 11 от тях, като с отказ от образуване на досъдебно производство са 27 сигнала.

Резултатите от всяка проверка са предоставени своевременно на дирекциите, администриращи съответната схема/мярка по компетентност.

В дирекция „Противодействие на измамите“ са постъпили и 109 бр. сигнала, които са препратени по компетентност към други институции.

В Регистър „Сигнали за нередности“ в ИСАК /освен отразяването на постъпилите за периода сигнали за нередности, са актуализирани общо 834 записа, поради ново постъпила информация като промяна в етапа на проверката, изменения в хода на наказателното производство и др.

За посочения период дирекция „Противодействие на измамите“ е отразила в Регистри, постъпила информация по 758 бр. писма от МВР, Прокуратура, ДАНС, КПКОНПИ, НАП и др. институции за водени от тях проверки и разследвания.

През изминалата година са организирани и проведени десет заседания на Комисията за прослушване на телефонна линия „горещ телефон“ и ел.поща: signali@dfz.bg.

Дирекция „Противодействие на измамите“ работи във взаимодействие и тясно сътрудничество с останалите звена в ДФ „Земеделие“ за предоставяне на информация и документи, необходими за нуждите на разследващите органи и съдебната власт в Република България, за предоставяне на становища и документи по текущи, или приключили проверки, за обжалване на постановления за отказ от образуване, или постановления за спиране на наказателни производства.

За периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. към дирекцията са насочени 3174 документа. ДПИ е изготвила 746 бр. писма, от които 350 бр. към външни институции, юридически и физически лица, от които 92 бр. са свързани с информация и документи изискани от органите на МВР. 122 бр. са изготвените писма и отговори до съдилища, прокуратури и органи на досъдебно производство. Останалите са до други институции, юридически и физически лица, а 396 бр. документа са вътрешна кореспонденция.

Във всички случаи свързани с усвояването на европейски средства и във връзка със задължението на ДФ „Земеделие“ да докладва всяко криминално деяние от компетентността на Европейската прокуратура от дирекция „ПИ“ и дирекция „Правна“ са определени служители, които да съгласуват и изпращат сигнали от Фонда касаещи неправомерно усвояване на средства от ЕС, или към компетентните национални органи представляващи /ВКП/ за отпуснатите от Фонда средствата от бюджета на Р. България.

Представители на дирекция „Противодействие на измамите“ взеха участие в:

- Работна група с предмет „Изработване на нова Интернет страница на ДФ „Земеделие“.
- Във вътрешноведомствена работна среща с дирекция „СПМ“, отдел „Училищни схеми“, дирекция „ТИ“ и други звена в ДФ „Земеделие“ на която са обсъдени казуси, свързани с доставките на биологично произведени продукти чрез приемо-предавателните протоколи, които са част от изискуемата документация и основания за плащане на заявки;
- Комисия за анализ на цялостното участие на бенефициер „Ню Проджекте Консулт“ ЕООД по схема „Училищен плод“ и „Училищно мляко“, за учебните 2018/2019 и 2019/2020 години;

- Междуведомствена работна група, за изменение на Методиката за стандартни таблици за единични разходи по схема за предлагане на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти в детските градини и училищата в Р. България от учебната 2020/2021 до учебната 2022/2023 година.;

- Работна група за изменение на Вътрешните правила за администриране на нередности и Инструкцията към тях на ДФ „Земеделие“ и др. междуведомствени работни групи;

- Работни срещи, относно отчетите за изпълнението на заложените от Фонда стратегически цели;

- Работни срещи, някои от които онлайн, във връзка с проучване № PAYR/2020/003/ BG, относно акредитацията на Разплащателна агенция и проучване СЕВ/2020/004/BG/RLF, относно уравниване на сметките за финансовата 2020 г.;

- Работни срещи на Комитета по управление на риска, съгласно Стратегията за управление на риска в ДФ „Земеделие“.

Служители на ДПИ активно участваха в съвместни проверки и работни срещи с представители на МЗм, БАБХ, НАП, ВКП, СДВР и други институции и лица, с цел оптимизиране на общите усилия при превенцията на нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз.

По покана на дирекция АФКОС – МВР, дирекцията взе участие в :

- Работна среща на служителите по нередности, управляващи средства и/или докладващи средства по ЕСИФ. Организираната работна среща на служителите по нередностите от всички Управляващи органи е с цел повишаване на административния капацитет, постигането на целите и изпълнението на дейностите в Плана за действие за 2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2021 - 2027 г.;

- Работна среща с представители на ГДНП, ГДБОП, Областни дирекции на МВР и представители на ВКП и Европейската прокуратура, с цел повишаване на ефективността на наказателните и административните производства за престъпления и нарушения, засягащи средствата, предоставени от ЕСИФ.

Служители на ДПИ участваха и в :

- Подготовката на Доклада за 2020 г. на Европейската комисия до Европейски парламент и Съвета по чл. 325 от ДФЕС;

- Подготовката на Доклад за дейността на Съвета АФКОС за 2020 г.;

- Отчета за изпълнение на задачите, заложи в Плана за действие за 2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2021-2027 г.;

- В процедура за неприсъствено вземане на решение иницирана от Съвета АФКОС.

По инициатива на ръководството на ДФ „Земеделие“ е организиран и проведен онлайн семинар с участието на представители на ГД АГРИ, ОЛАФ, дирекция „Противодействие на измамите“ и представители на други звена на Фонда на тема „Противодействие на измамите и конфликт на интереси“.

Изготвен е индивидуален работен план и е проведено вътрешно обучение на новоназначен служител в дирекция „Противодействие на измамите“.

През отчетния период дирекция „Противодействие на измамите“ е извършила съвместни проверки с дирекция „Технически инспекторат“ при ДФЗ с представители на БАБХ, МЗм, КПКОНПИ и МВР.

При извършени анализи на казуси, свързани с плащания по схеми и мерки за ДП, за култура памук, дирекция „Противодействие на измамите“ направи мотивирано предложение до изпълнителния директор на Фонда, дирекция „Директни плащания“ да изготви и изпрати становище до МЗм, с оглед допълване на чл.17 от Наредба № 3/17.02.2015 г., в която да се добави алинея, с цел обвързване добива на памук с неговата реализация, чрез представяне на

протоколи, стокови разписки и платежни документи за извършени плащания при доставки на памук за съответната кампания.

За отчетния период служители на ДПИ присъстваха и участваха активно в срещи с медии, представители на различни организации (асоциации, сдружения и др.) по теми с обществено значим интерес.

ИНСПЕКТОРАТ

Инспекторатът към ДФ „Земеделие“ е самостоятелна структура в ДФ „Земеделие“ на пряко подчинение на изпълнителния директор за осъществяване на административен контрол в администрацията на фонда.

Основните функции на Инспектората като самостоятелна структура за вътрешен административен контрол върху дейността на администрацията, са регламентирани в чл. 46, т. 6 от ЗА /Закон за администрацията/ и чл. 19 от Устройствения правилник на ДФ „Земеделие“ а именно:

1. Извършва комплексни, планови, тематични, извънпланови и последващи проверки на структури, дейности и процеси във фонда.
2. Прави оценка на корупционния риск и предлага мерки за ограничаването му.
3. Събира и анализира информация и извършва проверки за установяване на нарушения, прояви на корупция и неефективна работа на фонда.
4. Следи за спазване на законите, подзаконовите и вътрешно нормативни актове за организацията на работата от служителите на фонда.
5. Предлага образуването на дисциплинарни производства при констатирани нарушения на служебните задължения, както и на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация.
6. Извършва проверки на сигналите срещу незаконни или неправилни действия или бездействия на служители от фонда.
7. Осъществява контрол и извършва проверки по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.
8. Изпраща сигнали до органите на прокуратурата, когато при проверки установи данни за извършено престъпление.
9. Прави предложения за нови или изменение на вътрешно ведомствени актове, регламентиращи организацията на работата и дейността на фонда.
10. Води публични списъци и регистри по ЗПКОНПИ.
11. Извършва проверки на декларациите по чл. 35 от ЗПКОНПИ и изготвя доклад за състоянието на администрацията в ДФ „Земеделие“.
12. Води производство по установяване конфликт на интереси по ЗПКОНПИ.
13. Извършва проверки по предоставяне на административни услуги.
14. Съставя актове за установяване на административни нарушения при констатирани нарушения от страна на служители от администрацията.
15. Осъществява други функции във връзка с административния контрол, произтичащи от нормативни актове или възложени от изпълнителния директор.

При осъществяване на своите функции инспекторите имат право да изискват документи, данни, сведения, справки и други носители на информация от проверяваните лица, които са необходими за извършване на проверките.

Дейността на Инспектората при ДФ „Земеделие“ е насочена към всеобхватно, обективно безпристрастно и точно изясняване на проверяваните случаи и предлагане на мерки за тяхното разрешаване с цел: предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на администрацията; подобряване работата на администрацията на ДФ „Земеделие“; превенция и ограничаване на корупцията; превенция и установяване на конфликт на интереси; установяване

на пълнотата и истинността на данните и обстоятелствата, изложени в декларациите, подадени от лицата по §2 от Допълнителните разпоредби на ЗПКОНПИ.

Инспекторатът извършва постоянен мониторинг по отношение на постъпилите сигнали, съдържащи твърдения за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси за служителите в ДФ „Земеделие“.

Инспекторатът приема декларации по чл. 35 от ЗПКОНПИ, като при подаден сигнал извършва проверка на фактите и обстоятелствата, посочени в декларациите срещу лицето посочено в сигнала. Инспекторатът образува административнонаказателни производства.

Инспекторатът участва в работна група по заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ за идентифициране и оценяване рисковете по отношение на „Инспекторат“, определяне степента на вероятност от събъждането на идентифицирани рискове, определяне степента на влиянието им върху целите, които следва да бъдат постигнати и провеждане на мониторинг на резултатите от управлението на риска, както и въвеждането и оценяването в модела за управление на евентуални рискове, свързани с дейността и спецификата на „Инспекторат“. Със заповед № 03-РД/353 от 01.02.2021 са утвърдени Стратегически план за 2021-2026 г. и Стратегия за управление на риска за ДФ „Земеделие“.

Във връзка с превенция, противодействие и разкриване на корупционни прояви, измами и нередности в администрацията на ДФ „Земеделие“, и установяване на нарушения в работата на административните структури, изготвяне на предложения за ограничаване и/или отстраняване на констатирани нарушения през 2021 год. са извършени общо 221 бр. планови и извънпланови проверки. (117 през 2020 год. и 97 през 2019 год.)

I. Планови проверки.

1. Планови проверки в структурите на ДФ „Земеделие“.

През 2021 год. не са планирани и извършени проверки на структури на Фонда, поради въвеждането на извънредно положение във връзка с пандемията на COVID-19 и наложените ограничителни мерки, както и възложените обемни извънпланови проверки по искания на прокуратурата и изпълнителния директор.

2. Планови проверки по ЗПКОНПИ.

2.1. Проверка на подадените декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1-4 от ЗПКОНПИ, с оглед подаването им в срок до 15.05.2021 год., съгласно чл. 29 от ЗДСл и чл.107а от КТ.

В Държавен фонд „Земеделие“ съгласно разпоредбата на § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПКОНПИ, в изпълнение на чл. 35, ал. 1, т. 2 и в съответствие със срока определен в чл. 38, ал. 1 от същият закон са подадени 1597 ежегодни декларации от държавни служители и лица, назначени по трудово правоотношение, задължени да подават ежегодни декларации за имущество и интереси. Осемдесет и четирима служители са подали само част I „Имущество“ без част II „Интереси“. С оглед отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства на основание чл. 38, ал. 2 от ЗПКОНПИ е подадена една коригираща декларация по чл. 35, ал. 1, т. 2 – част I „Имущество“. На основание чл. 39 от ЗПКОНПИ за настъпили промени в декларираните обстоятелства са подадени 29 декларации по чл. 35, ал. 1 т. 4, в частта за интересите и за произхода на средствата при предсрочно погасяване на задължения и кредити. Съгласно чл. 3, ал. 25 от ЗПКОНПИ и чл. 107а ал. 5 от Кодекса на труда, служители назначени на технически длъжности не подават декларации. Подадени са 9 декларации от служители на такава длъжност. В нарушение на чл. 35 ал. 5 от ЗПКОНПИ са подадени 44 броя празни дискове, без запис на декларациите на електронен носител. Съгласно изискването на чл. 40, ал. 2 от ЗПКОНПИ е изготвен регистър на подадените декларации, който да осигури публичен достъп на интернет страницата на ДФ „Земеделие“.

Подадени са 104 встъпителни декларации, 15 от служители освободени от длъжност, 1 коригираща от освободен от длъжност служител, 34 коригиращи.

Констатации: **1.** Подават се неподписани декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ. **2.** Подават се декларации с некоректен времеви период за предходната календарна година. **3.** При постъпване или освобождаване от длъжност се попълва ежегодна декларация, вместо предвидените „при встъпване в длъжност“ или „при освобождаване от длъжност“. **4.** Липсват записи на електронните носители, приложени към хартиените разпечатки на декларациите. **5.** В края на срока определен по закон – 15 май в Инспекторат са получени 1462 броя декларации от общо 1607, което представлява 90 % от всички декларации. Получаването в края на срока натоварва пиково обработката им и има голяма вероятност от неспазване на сроковете за обработка, изготвяне на доклад, публикуване на регистъра на подадените декларации в т.ч. част II „Интереси“.

Предложения: **1.** Дирекция „Човешки ресурси“ да предоставя на „Инспекторат“ актуален списък към 15-ти май на държавните служители, служителите по трудово правоотношение назначени по ПМС 209 и тези по чл. 107а, ал. 5 от Кодекса на труда, задължени да подават годишни декларации за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ. **2.** Регистърът на подадените декларации от служителите, задължени по Закона за държавния служител и Кодекса на труда и част II „Интереси“ от декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ да бъдат публикувани на интернет страницата на ДФ „Земеделие“ в изпълнение на изискването на § 2, ал. 3 във вр. с чл. 42 ал. 2, във вр. с чл. 40 от ЗПКОНПИ при спазването на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95 46 ЕО (Общ регламент относно защитата на данните). Изготвен доклад с № 03-0416/3990 от 30.07.2021 год.

2.2. Проверки по заповед № 03-РД/127 от 15.01.2020 г. на подадените декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ - „за несъвместимост“ на новоназначените служителите на ДФ „Земеделие“.

През периода са извършени **21** бр. планови проверки (6 през 2020 год. и 2 през 2019 год.). Същите са извършени по предоставен списък от Дирекция „Човешки ресурси“ на новоназначените служители. Проверени са 167 новоназначени служители. Не е установено същите да се намират в йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, с лице, с което да са във фактическо съжителство, с роднини по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен, включително и по сватовство. Не е установено да са съветници в общински съвети и да заемат ръководна или контролна длъжност в политическа партия. Констатирано е участие в сдружения и юридически лица с нестопанска цел, което не е нарушение и е допустимо за заемане на длъжността. Установени са няколко случая на нарушение на чл. 7, ал. 2 от ЗДСл (чл. 107а, ал. 2 от КТ) при заемане на длъжността, които по време на проверката бяха отстранени при спазване изискването на чл. 36, ал. 3 от ЗПКОНПИ. За подобряване на взаимодействието с дирекция „Човешки ресурси“ са направени 4 предложения. За проверките са изготвени съответни доклади.

II. Възложени и извършени извънпланови проверки и проверки по сигнали, жалби и др. и взаимодействие с други административни структури през периода - общо – 199 бр. (110 са извършените през 2020 год. и 97 през 2019 г.)

1. Извънпланови проверки, възложени за изясняване със заповед (резолюция) на изпълнителния директор - 11 бр. (7 през 2020 г. и 5 са извършените през 2019 год.)

По характерни са следните извършени проверки:

1.1. По Постановление на СпП по пр.пр. № 2103/2020 по описа на СпП. Постановлението е с вх. № 02-1100/646 от 27.10.2020 год. Прокурорската преписка е образувана по сигнал и материали, съдържащи данни за това, че в периода от месец януари 2015 г. до месец октомври 2020 г. на територията на страната, е участвано в организирана престъпна група - структурирано трайно сдружение на повече от три лица, с цел да вършат съгласувано в страната престъпления, за които е предвидено наказание „Лишаване от свобода“ повече от 3 години, а именно такива по чл.248а НК, по чл.308 НК и чл.309 НК, като групата е създадена с користна цел - престъпление по чл. 321, ал. 3, вр. ал. 2 НК. Постановлението е за физически и юридически лица и се разпорежда проверка на дейността на длъжностни лица на ДФ „Земеделие“, които са администрирали проекти на бенефициерите. Не са установени нарушения.

Изготвен доклад с № 02-1100/646 от 19.01.2021 год. и изпратен с писмо на СпП. Проверката е възложена през 2020 год. и е довършена през 2021 год.

Установени са пропуски отнасящи се до непълноти в процедурите по установяване на свързаност и създаване на изкуствени условия при предоставяне на европейско финансиране по мерките по ДПП.

1.2. По Постановление на СпП - пр.пр. № 300/2021 год. Постановлението е с вх. № 02-1100/106 от 19.02.2021 год., Прокурорската преписка е образувана по отделени материали по пр.пр. № 63/2018 на СП и съдържа сигнал от общински съветници за извършени нарушения от кмета на общината. Налице са твърдения, че докато е заемал длъжности в общината за периода 2011-2019, сина на кмета е получавал субсидии от ДФ „Земеделие“ по сключени договори за наем на общински земи. Разпорежда се проверка на дейността на длъжностни лица на ДФ „Земеделие“, които са администрирали проектите.

В резултат на извършената проверка са направени следните изводи: **1.** Според своята компетентност и предоставените правомощия, както и със способите и средствата, използвани при извършването на административната проверка, Инспекторатът при ДФ „Земеделие“ е счел, че служителите на ДФ „Земеделие“, извършвали обработката, контролът и административните проверки на подадените заявления са спазвали действащите към онзи момент закони, разписани процедури, инструкции, вътрешните правила за работа и наредби, относими за схемите и мерките по които са кандидатствали посочените в постановлението лица. От събраните данни по проверката не се установи служителите на ДФ „Земеделие“, извършили административните проверки да са извършили административни нарушения. **2.** По отношение на проверки за изкуствено създадени условия е счел, че към момента на разглеждане на заявленията за подпомагане е извършена проверка по заложените критерии и не е установена свързаност на посоченото в постановлението лице с други кандидати. **3.** С приемането на Наредбата за условията и реда за установяване на изкуствено създадени условия по заявления за подпомагане със средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в по-голяма степен ще се гарантира предотвратяването и установяването на изкуствено създадените условия. **4.** Общинските служби по земеделие оказват помощ на кандидатите за подпомагане при попълване на заявленията и за идентифициране на ползваните от тях площи. Общинските служби по земеделие са длъжни да въведат информацията от представените им заявления съгласно изискванията на системата /ИСАК/, и да разпечатат попълненото заявление. Съгласно разпоредбата на чл. 37б от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Общинската служба по земеделие води регистър на собствениците и ползвателите /договори за наем и аренда/ на земеделски земи и предоставя информация за тях на ползвателите, участващи в споразумението по [чл. 37в](#) с цел насърчаване на уедруено ползване и създаване на масиви. На този етап служителите от Общинските служби биха могли да установят евентуален конфликт на интереси. В последствие всяко представено на хартиен носител заявление за подпомагане, подписано от кандидата и придружаващите го документи се изпращат от Общинската служба по земеделие в съответния

отдел за прилагане на схемите и мерките за подпомагане (ОПСМП) на ДФ „Земеделие“-Разплащателна агенция /РА/.

Направено е предложение с оглед на поставена резолюция на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, копие на докладната записка от проверката на инспектората да се изпрати на Специализираната прокуратура.

Изготвен доклад с № 02-1100/106 от 26.02.2021 год. и изпратен с писмо на СпП.

1.3. По Постановление на СпП по досъдебно производство № 118/2020 г. по описа на СО-СП, пр.пр. № 1399/2020 г. по описа на Специализирана прокуратура. Постановлението е с вх. № 02-1100/84 от 11.02.2021 год. ДП е образувано на осн. чл. 212, ал.1 от НПК на 16.07.2020 г. за това, че в периода от неустановена дата и месец на 2015 г. до настоящия момент и понастояще на територията на Република България, съществува организирана престъпна група - структурирано трайно сдружение на три или повече лица с цел да се извършват съгласувано в страната престъпления по чл. 248а, 282, 304б и 253 от НК, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години, като групата е създадена с користна цел. Постановлението е за 36 физически и юридически лица и се разпорежда проверка на дейността на длъжностни лица на ДФ „Земеделие“, които са администрирали проекти на бенефициерите. Не са установени нарушения.

Изготвен доклад с № 02-1100/84 от 11.03.2021 год. и изпратен с писмо на СпП с № 02-1100/84 от 12.03.2021 год.

1.4. По Постановление на СпП по досъдебно производство № 133/2020 г. по описа на СО-СП, пр.пр. № 1650/2020 г. по описа на Специализирана прокуратура. Постановлението е с вх. № 02-1100/519 от 16.04.2021 год. ДП е образувано на осн. чл. 212, ал.1 от НПК на 12.08.2020 г. за две престъпления: **1.** за участие в периода от неустановена дата през 2014 г. до неустановена дата на 2019 г., на територията на Република България, в организирана престъпна група, като групата е създадена с користна цел и с цел да върши престъпления по чл. 248а, ал. 5 във връзка с ал. 2 във връзка с ал. 1 от НК - престъпление по чл. 321, ал. 3, т. 2 във връзка с ал. 2 от НК; **2.** и затова, че в периода от неустановена дата през 2014 г. до неустановена дата на 2019 г. е представил неверни сведения пред служители на Държавен фонд „Земеделие“, за да бъдат получени средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз, като реално са получени такива средства - престъпление по чл. 248а, ал. 5 във връзка с ал. 2 във връзка с ал. 1 от НК. По настоящото наказателно производство няма привлечени към наказателна отговорност лица. По делото е установено, че определени еднолични търговци и дружества с ограничена отговорност /регистрирани в Р. България/ се явяват свързани лица. Разпорежда се проверка на дейността на длъжностни лица на ДФ „Земеделие“, които са администрирали проектите на посочените бенефициери. Не са установени нарушения.

Изготвен доклад с № 02-1100/519 от 02.07.2021 год. и копия от същият, ведно със съотносими материали са изпратени с писмо на СпП и на КПКОНПИ.

1.5. По писмо с вх. № 01-2600/1444#22 от 08.11.2021 год. на СГП по пр.пр. № 9805/2021 г. по описа на СГП. Преписка е образувана с оглед проверка на твърдения за евентуално извършени престъпления по чл. 282 и др. от НК, от страна на длъжностни лица от ДФЗ. На основание чл. 145 от ЗСВ се изисква проверка на факти и обстоятелства по повод обработката на заявление за подпомагане на търговско дружество по схемите и мерките на директни плащания за 2019 год. Възложени са редица обстоятелства за проверка, между които е и да се изясни, допуснати ли са нарушения от длъжностни лица в ДФЗ, при издаване на заповедите за спиране на административното производство и ако са допуснати такива, кога, къде, от кого и в какво конкретно се изразяват същите. При проверката не са установени нарушения.

Изготвен доклад с № С-8-59 от 22.11.2021 год. и изпратен с писмо на СпП с № С-9-95 от 22.11.2021 год.

На 03.12.2021 год. е получено постановление от СГП с № 01-2600/1444#26 за отказ от образуване на наказателно производство за престъпление по чл. 282 от НК или друго такова от общ характер.

1.6. Проверка по заповед № 03-РД/2204 от 16.07.2021 год. на изпълнителния директор за извършване на проверка на дирекция в ЦУ за периода от 01.01.2019 до 30.06.2021 г. По проверката е изготвен план с № 03-0416/3802 от 20.07.2021 год., който е утвърден от изпълнителния директор. Заповедта е изменена и допълнена със заповед № 03-РД/2204#1 от 27.08.2021 год., в която е удължен срока по т. 8 и т. 9 от заповедта. Установени нарушения на вътрешноведомствени актове и процедури и съмнения за нарушения по НК. За част от установените нарушения има съмнение за извършено престъпление по НК и продължаване на проверката с процесуални средства е изготвен междинен доклад с № С-8-36 от 18.08.2021 год. по т. 4 от горепосочената заповед. Доклада, ведно с приложения по 14 случая е изпратен за отношение с писмо на КПКОНПИ, ДАНС, ГДБОП и офиса на Европейските делегирани прокурори.

За констатациите от цялостната проверка е изготвен доклад с № С-8-48 от 06.10.2021 год., в който са посочени съответни изводи и направени редица предложения.

2. Възложени и извършени извънпланови проверки по сигнали за корупция и проверки по Заповед на изпълнителният директор по ЗПКОНПИ.

2.1. Проверка по заповед с № 03-РД/638 от 18.02.2021 г. на данните и обстоятелствата, посочени в подадените декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) на служител в ОД на ДФ „Земеделие“ (ДФЗ), съгласно резолюция на докладна записка с вх. № 01-092-6500/329#4 от 23.12.2020 г. за извършена проверка от Инспекторат при ДФЗ по възражение сигнал с вх. № 01-92-6500/329#1 от 15.10.2020 г. При съпоставяне на декларираните факти и обстоятелства и на информацията, получена по реда на ал. 6 – 8 на чл. 13 от Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси е установено наличие на съответствие по реда на чл. 14, ал. 1 от НОРИПДУКИ. Изготвен е доклад за съответствие на основание чл. 14, ал. 1 и 2 от НОРИПДУКИ, заповед за одобрение на доклада за съответствие по реда на чл. 14, ал. 3 от НОРИПДУКИ, както и заповед за отказ от образуване на производство за конфликт на интереси. Служителят е запознат с доклада за съответствие.

2.2. Проверка по Заповед с № 03-РД/1427 от 11.05.2021 г. на данните и обстоятелствата, посочени в подадените декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) на служител от ОД. Проверката на декларациите за имущество и интереси по ЗПКОНПИ е иницирана във връзка с постъпили сигнали за корупция с вх. № № 02-6500/1494 от 12.03.2021 г., 02-6500/1494#1 от 22.03.2021 г. и 02-6500/6179#5 от 16.04.2021 г. и извършена проверка по тях, отразена в докласна записка 02-6500/1494#13 от 13.05.2021 г. При съпоставяне на декларираните факти и обстоятелства и на информацията, получена по реда на ал. 6 – 8 на чл. 13 от Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси е установено наличие на съответствие по реда на чл. 14, ал. 1 от НОРИПДУКИ. Изготвена докладна записка с № 02-6500/1494 от 01.07.2021 год. Изготвен е доклад за съответствие на основание чл. 14, ал. 1 и 2 от НОРИПДУКИ и Заповед за одобрение на доклада за съответствие по реда на чл. 14, ал. 3 от НОРИПДУКИ, както и заповед за отказ от образуване на производство за конфликт на интереси. Служителя е запознат с доклада за съответствие.

2.3. Проверка по заповед с № 03-РД/3503 от 27.10.2021 год. Заповедта е издадена във връзка с постъпили сигнали с вх. № ЦУ 01/С-717/26.08.2021 г. и вх. № ЦУ 01/С-727/31.08.2021 г. на КПКОНПИ, препратени за извършване на проверка от Инспекторат по ЗПКОНПИ спрямо служител от ОД на ДФ „Земеделие“. По повод сигналите, от Инспекторат е извършена проверка

и изготвена докладна записка № 02-160-8400/19730#1 от 26.10.2021 год. В заповедта е указано да се извърши проверка на декларациите за имущество и интереси, относно достоверността на декларираните в тях факти, които подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване пред държавните или общинските органи, органите на съдебната власт и други институции, до които инспекторите имат осигурен достъп.

Проверката не е приключена.

2.4. Проверка по заповед с № 03-РД/3501 от 27.10.2021 год. Заповедта е издадена във връзка с постъпили сигнали с вх. № ЦУ 01/С-717/26.08.2021 г. и вх. № ЦУ 01/С-727/31.08.2021 г. на КПКОНПИ, препратени за извършване на проверка от Инспекторат по ЗПКОНПИ спрямо служител от ОД на ДФ „Земеделие“. По повод сигналите, от Инспекторат е извършена проверка и изготвена докладна записка № 02-160-8400/19730#1 от 26.10.2021 год. Заповедта е за образуване на производство по установяване на конфликт на интереси и в същата е указано да се извърши проверка по случая, като се анализират всички факти и обстоятелства за наличието или липсата на конфликт на интереси, по отношение на лицето, във връзка със заеманата от него длъжност, като се събере и всяка необходима информация от съответните лица и органи.

Проверката не е приключена.

3. Извънпланови проверки по сигнали, жалби, заявления, предложения и пр., възложени с резолюция на изпълнителния директор - 188 бр. (103 през 2020 год. и 87 през 2019 год.)

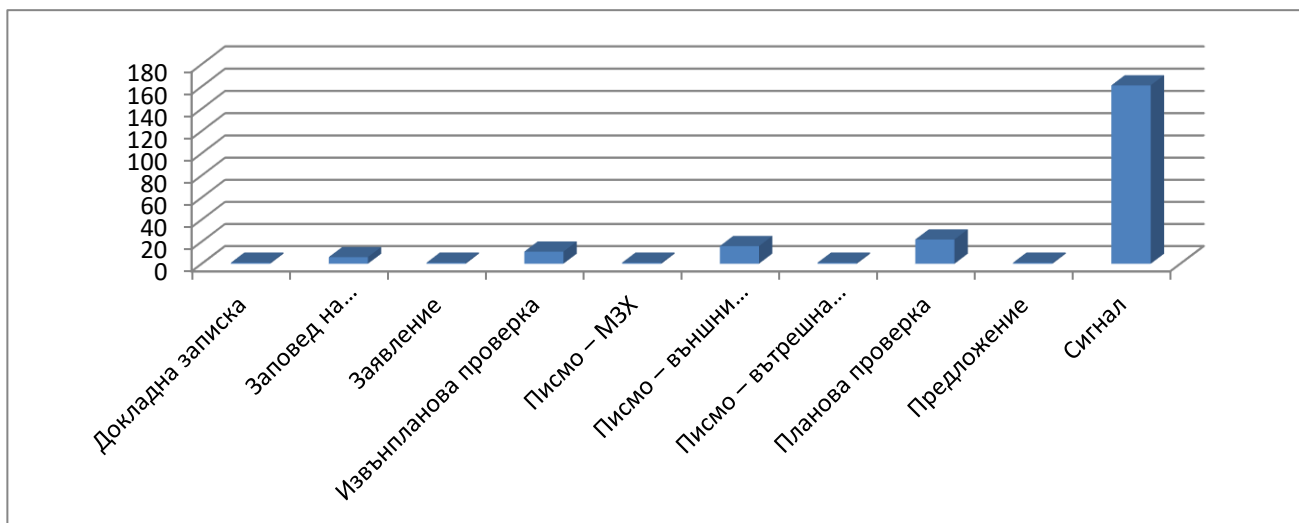
Проверките са по сигнали и жалби по АПК и ЗПКОНПИ.

III. Статистика за възложените и извършени планови и извънпланови проверки /по сигнали, жалби и др./ и взаимодействие с други административни структури през периода - общо – 221 бр. (117 през 2020 г. и 97 през 2019 год.)

През периода са възложени и извършени общо – 221 бр. проверки /по сигнали, жалби и др./, които по вид, констатации, установено нарушение и компетентност се разпределят както следва:

Получените документи по вид се разпределят както следва:

1. Докладна записка	1	0,45%
2. Заповед на изпълнителния директор	6	2,71%
3. Заявление	1	0,45%
4. Извънпланова проверка	11	4,98%
5. Писмо – МЗ	1	0,45%
6. Писмо – външни институции	16	7,24%
7. Писмо – вътрешна кореспонденция	1	0,45%
8. Предложение	1	0,45%
6. Планова проверка	22	9,95%

Получените и обработени документи са за:

1. Конфликт на интереси	11	4,93%
2. Корупция	17	7,62%
3. Нарушение на кодекса на поведение на служителите от държавната администрация	8	3,59%
4. Нарушение на служебни задължения	131	58,74%
5. Незаконни и неправомерни действия или бездействия	14	6,28%
6. Неспазване кръга на служебните правомощия	12	5,38%
7. Други	30	13,45%

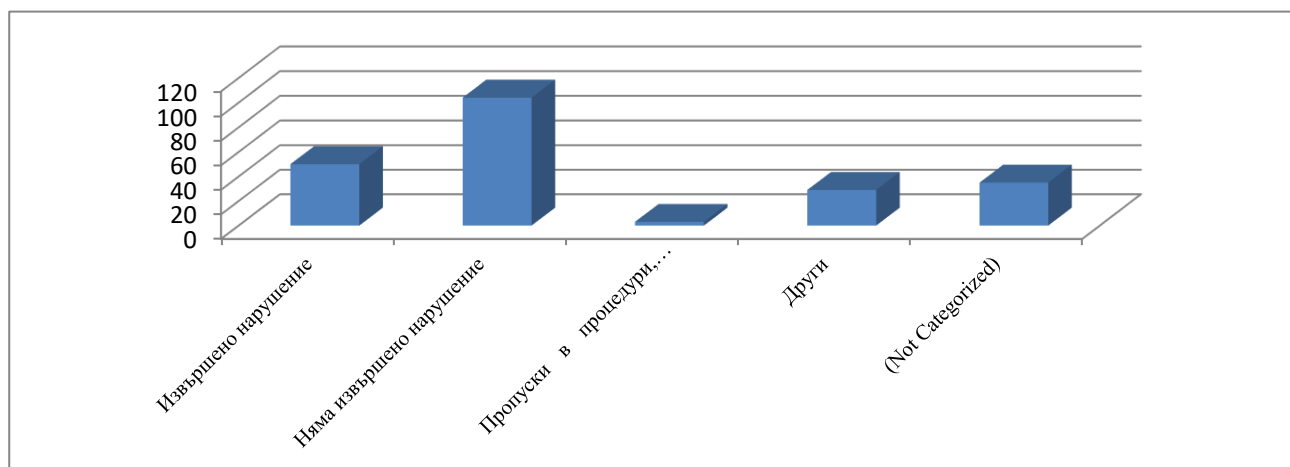

Забележка: В един получен материал има данни за няколко вида нарушения, което довежда до по-голям брой от броя на получените материали.

По констатация

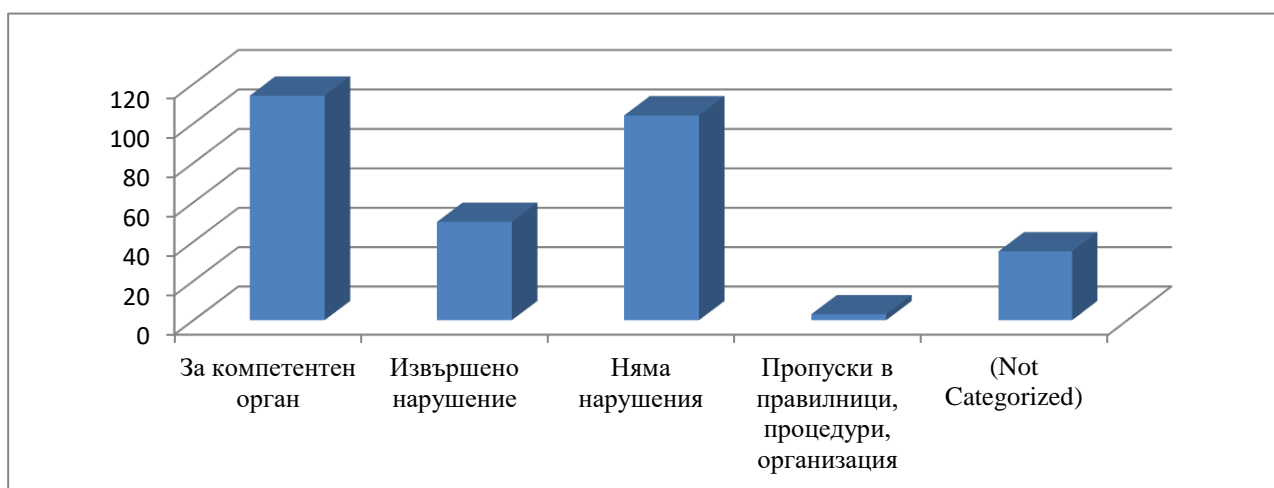
1. Извършено нарушение	50	22,62%
2. Няма извършено нарушение	104	47,06%
3. Пропуски в процедури, вътрешноеведомствени актове,		

правилници, организация	3	1,36%
4. Други	29	13,12%
5. (неопределени към момента)	35	15,84%

По предложение

1. За компетентен орган	114	37,25%
2. Извършено нарушение	50	16,34%
а. Дисциплинарно наказание, ЗДС, чл.90, ал.1, т.1, 2, 3	8	16,00%
б. Дисциплинарно наказание, ЗДС, чл.90, ал.1, т.4, 5	1	2,00%
в. ЗДС, чл.94, ал.1	11	22,00%
г. Неопределено	30	60,00%
3. Няма нарушения	104	33,99%
4. Пропуски в правилници, процедури, организация	3	0,98%
5. (неопределени към момента)	35	11,44%

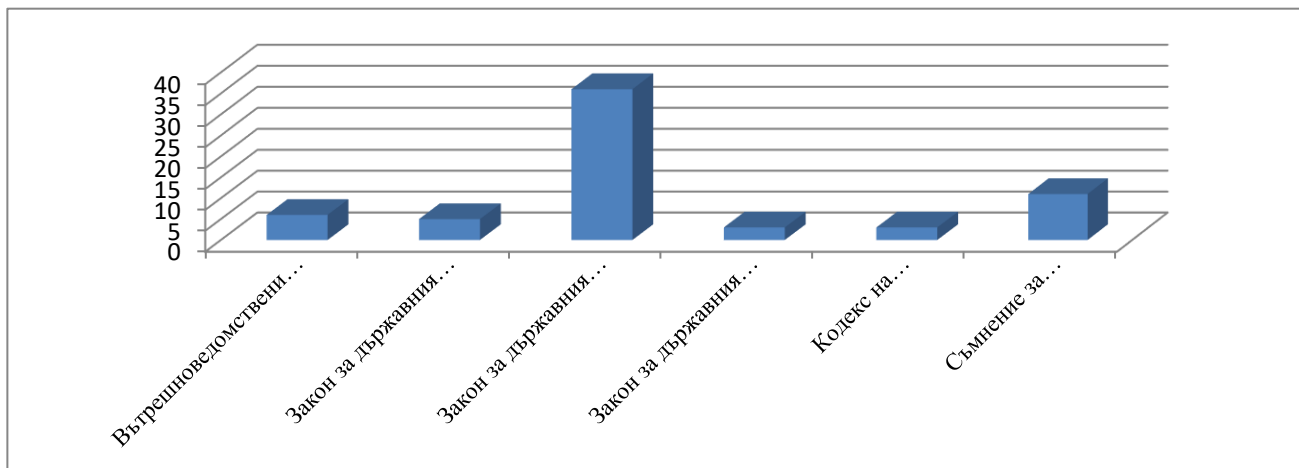
Забележки:

1. Неопределеното при извършените нарушения – констатирани са нарушения, но лицата не са служители на ДФ „Земеделие“, както и случаи, при които е предложено да се обърне внимание на служителите допуснали нарушения.

2. Неопределените към момента – не са приключени разглежданите казуси.

По вид на установеното нарушение:

1. Вътрешноведомствени актове, указания и процедури	6	9,38%
2. Закон за държавния служител, чл.29, ал.2, (КТ, чл.107)	5	7,81%
3. Закон за държавния служител, чл.89, ал.2, т.1, т.2, т.3 и т.4	36	56,25%
4. Закон за държавния служител, чл.89, ал.2, т.5	3	4,69%
5. Кодекса за поведение на служителите от държавната администрация	3	4,69%
6. Съмнение за престъпление по НК	14	17,19%

Резултати от прилагането на ЗПКОНПИ и на Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси

- Извършени проверки общо 26 бр. (от които планови 22 бр. и извънпланови 4 бр.).
- Проверки на декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 1 и 3 от ЗПКОНПИ общ брой – 21 бр., при които са проверени 167 бр. декларации чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ
- Проверки на декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПКОНПИ общ брой – 1 бр., при които са проверени 1597 бр. декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ
- Проверки за спазване на срока по чл. 38 от ЗПКОНПИ за подаване на декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПКОНПИ общ брой – 1, при които са проверени 1602 бр., от които декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ – 1578 бр. и по чл. 35, ал. 1, т. 4 от ЗПКОНПИ – 34 бр.
- Проверки на данните в декларациите по чл. 35, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПКОНПИ общ брой - 4, при които са проверени 9 бр. декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ.

IV. Кратък анализ на проверките по сигнали срещу неправилни/незаконосъобразни действия на служители от администрацията.

Сигналите и жалбите на граждани се отнасят предимно за нарушения на процедурите за работа, забава при изпълнение на служебни задължения, както и информация за нарушаване на Кодекса за поведение на служителите от държавната администрация.

През периода са получени множество сигнали по, които вече са извършвани проверки с малки допълнение на информацията. Не малка част са анонимни с недостатъчна конкретика. Получават се огромен брой сигнали от уволнени служители, като пример може да се посочат получени 12 бр. сигнали от бивш директор и 8 бр. от бивш началник отдел „РРА“

Голям брой сигнали касаещи неправомерни действия /за неспазване кръга но служебни задължения и съмнения за корупция/ на бивш директор.

Открояват се сигнали за сериозно забавяне за издаването на решения за одобрение, отказ или отговори на бенефициери.

Като основна причина може да бъде посочена не добрата комуникация между отделните структурни звена и липса на механизъм за решаване на проблема, когато има противоположни мнения.

Големият и обем и многократно изменящата се нормативната уредба регламентираща дейността на служителите и непознаването на нормативната уредба са основни фактори за извършване на нарушения.

Неравномерното натоварване на служителите, честата смяна на ръководният състав на фонда, също е предпоставка за свръх натовареност на част от служителите, което води до нарушаване на микроклимата в колективите.

Непознаването на нормативната уредба, както и ЗПКОНПИ са основни фактори за извършване на нарушения. Неспазването на Правилниците и процедурите за работа и нарушенията на нормите за поведение съгласно „Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация” са също фактори, свързани с предпоставки за извършване на нарушения.

V. Кратък анализ на контрола по Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и корупционните прояви.

Сигналите за корупционни прояви или конфликт на интерес са предимно анонимни, въпреки че има фиктивен адрес на подателя или от лица санкционирани или претърпели вреди от служители на Фонда и структури на МЗм.

През периода са проверявани 17 бр. за корупционни прояви от служители, като при проверката, сигнали са подадени към ГДБОП ,МВР, Европейска прокуратура.

През годината са извършвани проверки по 28 бр. сигнала за корупция и конфликт на интереси. По 1 от сигналите служителят е освободен. Шест от сигналите са с анонимен подател и не са с конкретика за извършеното нарушение. По два сигнала проверката не е приключила.

VI. Предложения за образувани дисциплинарни производства:

При проверката на възложените случаи по 50 от тях са установени нарушения. В 3 от случаите нарушенията не са съществени и не са довели до финансови загуби на Фонда и накърняване на доброто му име. В тези 3 случая е предложено Ръководството на Фонда или на съответната структура да обърне внимание на служители допуснали пропуски за стриктно спазване на нормативните документи.

В 27 от сигналите са установени нарушения, но лицата към момента на проверката не са служители на ДФ „Земеделие“ и спрямо тях не е взето отношение.

По 11 от посочените случаи са констатирани нарушения на 9 служители, но са налице условията на чл. 94, ал. 1 от ЗДСл и срещу служителите не е образувано дисциплинарно производство. По структури са както следва:

- 1 служител от ОД на ДФ „Земеделие“ – Пловдив
- 1 служител от ОД на ДФ „Земеделие“ – Кърджали
- 2-ма служители от ОД на ДФ „Земеделие“ – Велико Търново
- 5-ма служители от ЦУ на ДФ „Земеделие“

По 9 от случаите са направени предложения за налагане на дисциплинарни наказания на 8 служители, от структури на ДФ „Земеделие“, както следва:

- 1 служител от ОД на ДФ „Земеделие“ – София област

- 2-ма служители от ОД на ДФ „Земеделие“ – Кърджали
- 3-ма служители от ОД на ДФ „Земеделие“ – Хасково
- 1 служител от ОД на ДФ „Земеделие“ – Благоевград
- 1 служител от ЦУ на ДФ „Земеделие“

VII. Наложени дисциплинарни наказания по структура, вид и брой лица.

По извършените проверки са изготвени предложения за налагане на дисциплинарни наказания на 8 служители, като дисциплинарните производства и наложените наказания са:

- Предложения – 8 бр.;
- Необразувани, поради изтекъл давностен срок – 0 бр.
- Образувани – 6 бр., като 2 бр. са в производство
- Дисциплинарни наказания
 - уволнение – 2 бр. служители,
 - забележка – 4 бр. служители

Наложени дисциплинарни наказания по брой, вид и длъжности на наказаните служители са:

уволнение – 2 бр. служители

- старши експерт – 1 бр.
- директор на областна дирекция – 1 бр.

забележка – 4 бр. служители

- старши експерт – 2 бр.
- главен експерт – 1 бр.
- началник отдел – 1 бр.

Неприключили са 2 дисциплинарни производства – в процес на разглеждане.

По 2 от случаите са направени предложения за обръщане на внимание на директор на дирекция „Противодействие на измамите“ за стриктно спазване на вътрешнонормативните документи и служител на ОД Плевен.

В 27 от сигналите са установени нарушения, но лицата към момента на проверката не са служители на ДФ „Земеделие“ и спрямо тях не е взето отношение.

По 11 от посочените случаи са констатирани нарушения на 9 служители, но са налице условията на чл. 94, ал. 1 от ЗДСл и срещу служителите не е образувано дисциплинарно производство. По структури са както следва:

При извършеният анализ за наложените наказания „Уволнение“ беше установено, че в повечето случаи съдебните дела са в полза на служителите. Като причини преди всичко са процесуални нарушения, непризнаване издадената от директора на ДФ „Земеделие“ Заповед за делегиране на правомощия за изслушване на служителя преди налагане на дисциплинарното наказание в процеса на досъдебното производство. Друго основание за възстановяване на уволнени служители е формалното изискване за компютърна грамотност или промяна в длъжностната характеристика.

VIII. Предложени от инспектората изменения/допълнения на вътрешните актове.

Направени са 2 предложения за предприемане на действия от различни дирекции, включително и изменения на вътрешни нормативни актове, а именно:

- директорът да дирекция „ПИ“ да извърши преглед на „Правилника на дейността на дирекция „ПИ“ с оглед изменение и допълнение, като се прецизират и опишат какви действия следва да предприемат служителите при различните типове проверки и в каква последователност.

- дирекции „Правна“, „ЧР“, и отдел „ФС“ към дирекция „Финансова“ да изготвят обща процедура, която да урежда реда по който се окомплектова преписка с постъпило искане за изплащане на обезщетения, свързани с трудовите отношения между ДФЗ и служителите. Процедурата да съдържа подробно описание на стъпките и действията, които следва да извърши всяка една от трите дирекции по окомплектоване на преписката до предаването и на отдел „ФС“ за окончателното изплащане на съответно обезщетение.

IX. Участия в комисии по разпореждане на изпълнителният директор.

- Регулярно участие в заседанията на комисията по прослушване на „горещия телефон“ за постъпили сигнали за нередност и корупционни практики подадени от граждани.

- Съгласно Заповед № 03-РД/1663#1 от 18.02.2019 г. на инспектората е възложено да приема, съхранява и извършва проверка на декларациите по чл. 35, ал. 1 от ЗПКОНПИ, в съответствие с изискването на Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси и в съответствие с вътрешните правила за работа.

- Във изпълнение на изискването на чл. 29 от Закона за държавния служител и на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ в срок до 15 юни са приети декларации за имущество и интереси по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ на 1797 служители, задължени по закон да подадат декларации. Подадените декларации са подредени в класьори по структурни единици и се съхраняват в метални шкафове.

- Участие на служител в работна група, съгласно заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ за идентифициране и оценяване рисковете по отношение на „Инспекторат“, определяне степента на вероятност от сбъдването на идентифицирани рискове, определяне степента на влиянието им върху целите, които следва да бъдат постигнати и провеждане на мониторинг на резултатите от управлението на риска, както и въвеждането и оценяването в модела за управление на евентуални рискове, свързани с дейността и спецификата на „Инспекторат“.

-Участие на двама служители в работна група по повод акредитацията на ДФ „Земеделие“;

X. Взаимодействие с Главен инспекторат при МС, прокуратура, правоохранителни и други държавни органи и неправителствени организации през 2021 год.

По изпратените съгласно чл.112 от АПК сигнали са извършени проверки, за резултатите от които са изготвени доклади и изпратени съответните отговори.

Изготвена е справка с информация поискана от Главен инспекторат при МС по повод извършени проверки по ЗПКОНПИ.

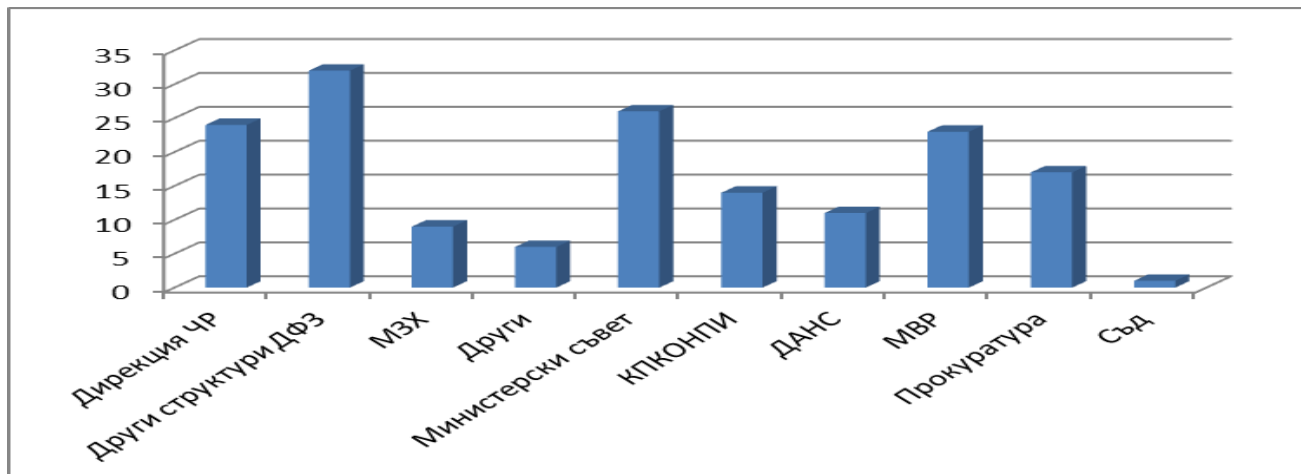
Брой изпратени сигнали до Прокуратурата, КПКОНПИ, ДАНС, МВР, НАП и съдилищата и при наличие на данни за престъпление – 66 бр.

До Офиса на Европейските делегирани прокурори са изпратени 11 (единадесет) материала за един служител по съмнение за извършено престъпление по НК и за продължаване на проверката с процесуални средства.

Изпратени по компетентност след приключването:

1. Дирекция ЧР	24	14,72%
2. Други структури ДФЗ	32	19,63%
3. МЗ	9	5,52%
4. Други	6	3,68%
5. Министерски съвет	26	15,95%
6. КПКОНПИ	14	8,59%

7. ДАНС	11	6,75%
8. МВР	23	14,11%
9. Прокуратура	17	10,43%
10. Съд	1	0,61%

XI. Анализ и оценка за изпълнението на годишният плана за дейността на „Инспекторат“.

От извършеният анализ са получените резултати по критерии както следва:

1. Брой извършени планови и извънпланови проверки по заповеди на изпълнителния директор.

През периода не са извършени плановите проверки на дирекции „Правна“, „АСО“ и три на ОД на ДФ „Земеделие“. Причините за неизвършените планови проверки са от обективно естество, а именно:

- Поради въвеждането на извънредно положение във връзка с пандемията на COVID-19 и наложените ограничителни мерки.

- През периода са извършени 11 бр. извънпланови проверки с изключително голям обем и продължителност по заповед на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“.

- През периода са извършени всички планирани проверки по ЗПКОНПИ – 22 и 4 бр. извън планови във връзка със сигнали.

С оглед броя на извършените проверки, направените предложения и тяхното изпълнение може да бъде дадена „задоволителна“ оценка по този критерий.

2. Извършване на проверки по постъпили сигнали и жалби.

По извършените 188 бр. проверки по сигнали и жалби са давани съответните предложения за отстраняване на констатираните пропуски, слабости и санкциониране на служителите допуснали нарушения. Имайки предвид броя на изпълнените препоръки и предприетите мерки по направените предложения може да бъде дадена „много добра“ оценка по тези критерии.

3. Отчетени мерки, залегнали в „Антикорупционния план“ и изпълнението на предвидените мероприятия.

През периода са извършени 28 бр. проверки за корупция и конфликт на интереси в резултат на които са направени съответните предложения за намаляване корупционният риск и за налагане на дисциплинарни наказания.

Своевременно е осъществявано необходимото взаимодействие с правоохранителните органи и прокуратурата и КПКОНПИ при изясняване на сигнала за корупция и конфликт на интереси от служители на Фонда.

На интернет страницата на ДФ „Земеделие“ е създадена рубрика „Инспекторат“ с оглед създаване на прозрачност в дейността на администрацията и популяризиране на антикорупционни такива.

При извършването на проверки за корупция, конфликт интереси и констатиране на пропуски и предпоставки за допускане на такива нарушения са давани препоръки и указания на ръководителите за предприемане на действия за тяхното недопускане и спазване нормативните документи и вътрешни правила.

Предвид извършеното може да бъде дадена „добра“ оценка и по този критерии.

4. Мерките за укрепване на административния капацитет и участие в проекти, обучения, семинари и др.

През периода един главен експерт придаден към инспектората от дирекция „ПИ“ е освободен от работа във фонда с Заповед на изпълнителният директор.

Не са проведени обучителни семинари на дирекции в ЦУ и в ОД на ДФ „Земеделие“, като не са изнесени планираните лекции на тема „Превенция на корупцията“ от служители на инспектората и не е проведена Годишна среща на инспекторатите по ЗА поради въвеждането на извънредно положение във връзка с пандемията на COVID-19 и наложените ограничителни мерки. Предвид извършеното може да бъде дадена „лоша“ оценка и по този критерии.